VANDAAG

NED.ANTILLEN
* Hof laat vier verdachten vrij p.3
* Van der Kwast voorspelt stijging cruise- toerisme p.7

SPORT
* "Antilliaan" in Guiness Book of World Records p.6

HENRI VAN DER KWAST
...30 procent...

ARUBA
* Statenvragen over nieuw beurzen- systeem p.4
* Geen quorum bij GABA- vergadering p.5

INTERNATIONAAL
* Kaping Karachi eindigt in bloedbad p.1

Promé ku a pone beslag, sikiera por a duna e korant un ultimo notisia

Amigoe

103E JAARGANG — NO.: 205

ZATERDAG 6 SEPTEMBER 1986

Nieuws in vogelvlucht

ISTANBUL — Bij een aanslag op een synagoge in Istanbul tijdens het morgengebed zijn vanmorgen zeker 25 doden en 7 gewonden gevallen. Voorwendend foto's te willen maken kregen 5 leden van de Islamitsche Jihad toestemming binnen te komen, waarna zij begonnen te schieten en granaten gooiden. Zij wisten te ontkomen. Vanuit Beirut meldde men dat dit het antwoord was op Israels agressie tegenover de Libanese bevolking. De PLO veroordeelde de aanslag. De Turkse regering kwam na de aanslag in spoedberaad bijeen.

*****

WASHINGTON — Het VS- SU- wapenbeheersings- overleg dat gisteren in Washington begon staat onder de druk van de in Moskou gevangen zittende VS- journalist Daniloff. VS- Buitenland- minister Shultz zei dat er geen «koehandel» over bedreven wordt. Danilof werd 1 week geleden opgepakt op verdenking van spionage. Reagan denkt aan vergeldings- maatregelen als Daniloff niet snel vrijkomt. Het overleg in Washington is een vervolg van het in aug. in Moskou gehouden overleg en dient ter voorbereiding op de ontmoeting van de BZ- ministers Shultz en Sjevardnadze. Moskou stelt de 2e top Reagan- Gorbatsjov afhankelijk van wezenlijke vooruitgang op ontwapenings- gebied.

*****

BAGDAD — Irak meldde de luchtaanval op het Iraanse olie- overlaadstation op het eiland Levan in de Perzische Golf. Daarbij zijn schepen getroffen en de olieinstallaties, aldus Radio Bagdad dat zijn gewone programma onderbrak voor dit oorlogsnieuws.

*****

OSLO — **Bij de Oslose hotelbrand** zijn 14 doden gevallen en ruim 50 gewonden, van wie er 19 slecht aan toe zijn. Er bevonden zich in het Caledonian hotel 135 gasten toen de brand vrijdag uitbrak. Met helicopters werden de hotel- gasten gered.

*****

LONDEN — De goud- prijs ging vrijdag fors omhoog van 418,25 per ounce naar 423 dollar, 16,50 meer dan de slotprijs donderdag. Van invloed was de angst voor de VS- inflatie en de kaping in Pakistan. De dollar steeg ook toen bekend werd dat de VS- werkloosheid in augustus tot 6.8 % (min 0,1 %) was gedaald. In A'dam was de slotkoers 2,30 gld (dond. 2,2860). De aandelenkoersen in New York daalden behoorlijk. De Dow Jones index van de 30 industriele aandelen, welke donderdag met een stijging van 38 punten op het record- bedrag 1919,72 eindigde, zakte vrijdag weer tot 1899,75 pnt.

*****

SOWETO — Zeker 9 van de meer dan 20 doden die 10 dagen geleden vielen door politiekogels in Soweto zijn vrijdag begraven. De veiligheidstroepen hielden zich afzijdig toen de doden in korte afzonderlijke plechtigheden werden begraven. Een Anglicaanse bisschop leidde de plechtigheid. Slechts 200 familieleden mochten erbij zijn.

*****

NEW YORK — De Veiligheidsraad sprak zich unaniem in een door Parijs aangevraagde vergadering uit voor spoed- maatregelen voor de veiligheid van de Unifil- soldaten in zuid Libanon. Dit werd niet nader geconcretiseerd. Donderdag kwamen 3 Franse Unifil- soldaten om.

*****

HARARE — Het Politieke comite van de Niet- gebonden landen heeft een ontwerp- resolutie opgesteld waarin van de VS geeist wordt Libie de schade te vergoeden voor de de luchtaanvallen op Libie in april. Dit wordt «staatsterrorisme» genoemd. Iran en Irak wordt gevraagd hun oorlog te beeindigen, wat reden was voor Iran om op te stappen. Nicaragua heeft niet voldoende steun gekregen als gastheer- land voor de volgende top.

*****

CAPA CANAVERAL — Voor het SDI- onderzoek lanceerden de VS vrijdag 2 «satelliet- achtige objecten» in een baan om de aarde, waarbij de een de andere moest opzoeken en uitschakelen. Het werd de 1e geslaagde lancering sedert de Challenger- ramp eind jan. en het was het «meest ambitieuse SDI- experiment» tot heden.

*****

WEST BERLIJN — Bij de explosie van een papier- vernietiger in een VS- radarstation in West Berlijn vielen 33 gewonden. De explosie gebeurde toen explosieven- experts der VS- luchtmacht het vernietigen van geheime documenten toonden met een M- 4 welke hetzelfde doet als een gewone papier- vernietiger, met alleen dit verschil dat er een ingebouwd explosief apparaat in zit.

*****

BIJ SCHIETPARTIJ 17 DODEN EN RUIM HONDERD GEWONDEN

Volgens Witte Huis geen bewijs banden tussen Libië en kapers

Ontknoping kaping in Karachi werd bloedbad

KARACHI — Zeker achttien doden, onder wie een kaper, zijn er gevallen voordat de kaping van het Amerikaanse vliegtuig in Karachi vrijdagmiddag ten einde kwam. Ruim honderd mensen zijn bij deze ontknoping gewond geraakt. Er bevonden zich aan boord van de Boeing 747 van Pan Am 345 passagiers en dertien bemanningsleden. Onder hen waren 193 Indiase passagiers die in Bombay waren opgestapt. De andere inzittenden stapten in Karachi in waar het vliegtuig had bijgetankt. Het stond op het punt te vertrekken met bestemming Frankfurt en New York toen de vier kapers ingrepen. Hoe de ontknoping van het kapingsdrama zich heeft voorgedaan, is lange tijd onduidelijk gebleven.

De kaping van het Amerikaanse toestel begon donderdagavond om 20.55 uur (Ant. tijd). Vier als bewakers verklede personen, die stenguns droegen, drongen het vliegtuig binnen. De Amerikaanse cockpit- bemanning van drie personen wist tijdig de machine te verlaten. Van de vier kapers zijn er twee gedood bij de actie die tot de ontzetting van het vliegtuig geleid heeft. De twee overlevende kapers zijn gearresteerd. Een 29-jarige Amerikaan van Indiase afkomst schoten zij tijdens hun actie neer. Hij overleed korte tijd later in een ziekenhuis. Aan boord van het gekaapte vliegtuig bevonden zich 195 Indiërs, 45 Amerikanen, 16 Italianen, 6 Canadezen en zeker 3 Westduitsers, onder wie 9 kinderen en dertien bemanningsleden.

Gewapende Pakistaanse bewakers legden een kordon om het vliegtuig en het vliegveld werd voor alle verkeer gesloten. Tussen de controletoren en de leider van de kapers, die zich Mustafa liet noemen, begonnen onderhandelingen. In het Arabisch, omdat maar een van de vier overvallers Urdu, de belangrijkste taal van Pakistan, sprak. De kapers, die eerst dreigden elke tien minuten een passagier te doden als niet snel een cockpit- bemanning zou aantreden die de Boeing 747 naar Cyprus zou vliegen, besloten vervolgens te wachten. Zij beloofden de vrouwen, de kinderen en een deel van de mannen vrij te laten zodra er een nieuwe bemanning zou komen. Maar zij dreigden gijzelaars te doden als geprobeerd zou worden het vliegveld met geweld te bevrijden.

Korte tijd later kondigde het hoofd van de burger- luchtvaart in Karachi aan, dat rond 14.00 uur een piloot en een co-piloot zouden arriveren die de machine zouden doen opstijgen. Overigens had de regering van Cyprus te verstaan gegeven dat het gekaapte toestel op dit eiland ten zuiden van Turkije niet welkom was. Daarentegen liet het Iraanse persbureau IRNA weten dat het vliegtuig in Iran mocht landen.

Na 14.00 uur toen alles gereed leek te zijn voor het vertrek van het toestel nadat een deel van de gijzelaars was vrijgelaten, heeft de afwikkeling van de kaping zich in grote verwarring voltrokken. Volgens de Pakistaanse politie lijkt het er op dat de kapers, bij het binnenlaten van onderhandelaars die vanaf de baan van het vliegveld nagingen of de passagiers eventueel verzorging nodig hadden, geloofden dat er sprake was van een poging de machine te bestormen. In ieder geval hebben zij op de gijzelaars geschoten. Daarop openden de veiligheids- troepen het vuur en vielen zij het vliegtuig aan.

Officieel is in Karachi meegedeeld dat onder de doden zeven Noren, vier Zweden en een Canadees zijn. De Amerikaanse regering beschikt niet over aanwijzingen dat er een direct verband bestaat tussen de kaping van het vliegtuig van Pan Am en Libië. Aldus woordvoerder Larry Speakes van het Witte Huis vrijdag. "Wij hebben geen concreet oordeel. Op dit moment kunnen wij geen verband leggen met enige regering. Wel weten wij dat Libië en kolonel Gaddafi er toe in staat zijn", aldus Speakes.

Premier Rajiv Gandhi van India heeft zaterdag felle kritiek geleverd op de Pakistaanse veiligheids- troepen die vrijdagavond het gekaapte vliegtuig van Pan Am bestormden. Hij verweet hen de zaak te hebben verknoeid, waardoor doden en gewonden zijn gevallen. Op een persconferentie in Harare, waar hij de conferentie van Niet-gebonden landen bijwoont, beschuldigde Gandhi Pakistan ervan in het verleden kapers te hebben aangemoedigd. In Pakistan verblijven nog steeds kapers die een Indiaas toestel hebben gekaapt, zo zei hij.

De bestorming van het gekaapte vliegtuig van Pan Am door Pakistaanse veiligheidstroepen, is niet vlekkeloos verlopen. Het ontbrak aan een georganiseerd optreden. Zo heeft luchtmaarschalk Khursid Anwer Mirza, hoofd van de Pakistaanse dienst voor de burgerluchtvaart, zaterdag op een persconferentie toegegeven. Van de ruim dan honderd gewonden verkeren er tientallen in een kritieke situatie en gevreesd moet worden dat het uiteindelijke dodencijfer nog hoger zal zijn.

Chileens brandslachtoffer naar Canada

SANTIAGO — De bij de protestdagen in juli zwaar gewond geraakte Carmen Quintana mag Chili verlaten voor behandeling in Canada. Van haar lichaam is zeventig procent van het huidoppervlak verbrand.

Indien het achttienjarige meisje het wenst krijgt zij een permanente verblijfsvergunning in Canada, zo heeft Buitenlandse zaken in Ottowa meegedeeld. De behandelende artsen hebben vrijdag — de tweede dag van de opnieuw gehouden protestdagen — een naar zij hopen laatste chirurgische ingreep verricht voor Carmens vertrek naar Canada. Zij kan de reis haast aanvangen, aldus Hector Salazar, de advocaat van Carmen Quintana, die nog steeds in de Intensive Care- afdeling ligt. Zij heeft last van infecties welke elk ogenblik vitale organen van haar lichaam kunnen aantasten. Haar vader vertelde dat hij verwacht dat zij binnen twee weken uit het ziekenhuis wordt ontslagen.

Zij liep de verwondingen op 2 juli op toen soldaten haar en haar Amerikaans- Chileense vriend met een brandstof overgoten en hen in brand staken en pas toen zij goed in vlammen stonden besloten de soldaten het vuur weer te doven door dekens over hen heen te gooien. Voor haar vriend is deze militaire actie fataal afgelopen. Binnen een paar dagen overleed hij.

Door Colombiaanse guerrilla ontvoerde Westduitser gedood

BOGOTA — De Colombiaanse guerrillagroep ELN heeft bekend gemaakt dat de in maart ontvoerde Westduitse ingenieur Heinrich Fischborn gedood is omdat er geen losgeld is betaald.

Dit blijkt uit een communique dat aan de Colombiaanse kranten werd bezorgd. Het Colombiaanse oliebedrijf Colexco, waarvoor Fischborn werkte en enmzijn familie is ingegaan op de «instructies voor het betalen van een oorlogsheffing» aan de guerrilla, zo meldde ELN. Ook de Amerikaanse oliemaatschappij Occidental Petroleum welke samenwerkt met Colexco zou geweigerd hebben losgeld te betalen. Fischborn werd op 12 maart bij een rit naar boorplaatsen in de buurt van de Colombiaans-Venezolaanse grens door een guerrilla- commando overvallen en ontvoerd.

WILLEMSTAD — De in het verleden tijdelijk gestagneerde constructie van de nieuwe bibliotheek, die uitkijkt op het Waaigat, is inmiddels al zover gevorderd, dat het uiteindelijke resultaat daarvan nu reeds zichtbaar is. Het ontbreekt het exterieur van het gebouw overigens nog wel aan het veelkleurige jasje verf waarin het bij afronding van de werkzaamheden getooid zal moeten zijn.

Van juli-protestdagen

Tol protest dagen Chili: 4 doden, veel gewonden

SANTIAGO — De Nationale protestdagen in Chili hebben zeker vier mensenlevens geeist en tientallen gewonden. Een paar honderd mensen werden opgepakt.

Van de gewonden zijn er tien er ernstig aan toe. Er raakten ook vijf agenten van de veiligheidsdienst gewond. Sedert de staatsgreep van 11 september 1973 had men in de hoofdstad niet zoveel militairen meer op straat gezien. Aan de stakingsoproep van de linkse oppositie is nagenoeg geen gevolg gegeven. Er waren wel winkels en kantoren gesloten maar dat gebeurde meer uit angst voor schade bij eventuele rellen. Door de gematigde oppositie was opgeroepen tot vreedzame manieren van protest.

Men verwacht in de komende dagen meer onrust met het oog op de herdenking van de dertiende verjaardag van de militaire staatsgreep welke generaal Augusto Pinochet aan de macht bracht welke hij sindsdien niet meer heeft laten schieten.

Bij Albina weer schotenwisseling geweest

Ontvluchte gijzelaar: Surinaamse bevrijdingsraad achter Brunswijk

PARAMARIBO/ROTTERDAM — In de omgeving van het verlaten Albina in Suriname was er weer sprake van een schoten- wisseling tussen de rebellen van Brunswijk en het Surinaamse leger. De uit zijn gevangenschap gevluchte gijzelaar, sergeant Reginald Geysvliet, heeft gezegd dat de actie van Brunswijk, gesteund wordt door de Raad voor bevrijding van Suriname welke in Nederland zijn zetel heeft.

Het «jungle- commando» van Ronnie Brunswijk is vrijdag opnieuw actief geweest in Albina. De Nationale Voorlichtingsdienst (NVD) berichtte dat militaire posten werden aangevallen, maar ooggetuigen meldden dat niet speciaal op militaire doelen is geschoten. De schotenwisseling, die volgens de zegslieden anderhalf uur duurde, deed zich voor aan de rand van Albina in de buurt van de weg naar Paramaribo. Personen, die uit Ablina naar de hoofdstad wilden, werden door de militairen uit veiligheids- overwegingen tegengehouden. De indruk bestaat dat de mannen van Brunswijk zich hebben verschanst langs de weg naar Paramaribo. De toestand wordt erg gespannen genoemd. Vanaf het patrouilleschip, dat in de Marowijne- rivier ligt, zijn ook enkele schoten gelost.

Volgens sergeant Geysvliet staat de Raad voor de bevrijding van Suriname achter de acties van Brunswijk. Geysvliet, die op 21 juli samen met elf andere militairen werd ontvoerd bij de post Stolkertsijver in Oost-Suriname, zag afgelopen woensdag kans uit gevangenschap te ontvluchten.

In een vraaggesprek voor de Surinaamse televisie wilde hij vrijdagavond niet zeggen hoe dit in zijn werk is gegaan. De militair, die een "gemaakte en gehersenspoelde" indruk maakte, ontweek verschillende vragen onder de mededeling dat hij de legerleiding erover heeft geïnformeerd. Geysvliet zei dat hij tijdens zijn gevangenschap vaak namen heeft horen noemen als Somohardjo, Haakmat en Van Rey. Van Rey is een vroegere officier van het Surinaamse leger, die — na kort minister te zijn geweest onder het militaire bewind — uit onvrede met dit bewind in 1980 of 1981 de wijk naar Nederland heeft genomen.

Geysvliet verklaarde dat hij en zijn medegevangenen het redelijk goed gehad hebben bij Brunswijk. Hij heeft wel de indruk dat Brunswijk zal doorgaan "met zijn misdadige acties". De militair zei dat het "jungle- commando" opereert vanuit het oosten van het Marowijne- district, met andere woorden niet vanaf het grondgebied van Frans-Guyana, het oostelijke buurland van Suriname. Deze uitspraak is duidelijk in strijd met de feiten: Ook op vrijdag liet de televisie beelden zien van legerleider Bouterse die op bezoek was in het Marowijne- gebied na de schietpartij van donderdag aldaar. De militairen verklaarden in de uitzending tegenover de commandant: "Als we het licht zien uitgaan aan de overzijde van de rivier de Marowijne (dat is aan de Frans-Guyaanse kant — RED) dan weten we dat Brunswijk er op uit trekt".

In antwoord op de vraag hoe hij nu denkt over het militair zijn, zei de 26-jarige Geysvliet die in militaire kleding op de televisie verscheen, dat hij bereid is opnieuw tegen Brunswijk ten strijde te trekken om zijn makkers te bevrijden en om een einde te maken aan de acties van het "jungle- commando". Op het moment houdt Brunswijk nog vijftien Surinaamse militairen gevangen.

Coca-kauwen

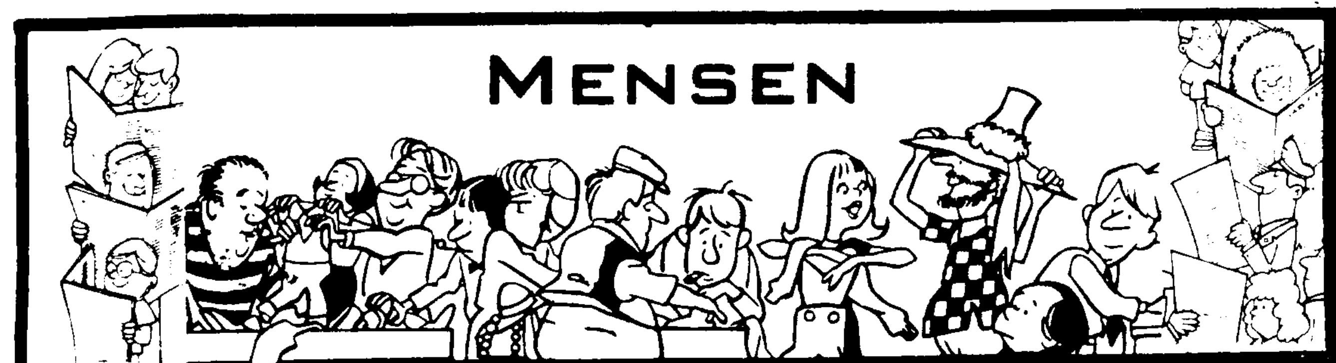
BUENOS AIRES — Het kauwen van coca- bladeren, erg in zwang in Bolivia maar ook in het noordwesten van Argentinie, is geen delict in de zin der wet. Zo staat in het door de Argentijnse senaat goedgekeurde wetsontwerp dat ten doel heeft de handel in verdovende middelen te beteugelen. Volgens de Peronistische senator Francisco Villada uit de noordelijke provincie Salta is dit «coca-kauwen» uit de criminele sfeer gehouden omdat uit wetenschappelijk onderzoek blijkt dat dit coca- kauwen niet verslavend is en een dusdanig gebruik van coca niet als het gebruik van een verdovend middel kan worden beschouwd.

Gaddafi overlegt met Castro en Ortega

TRIPOLI — De Libische leider kolonel Moammar Gaddafi heeft bekend gemaakt dat in een vergadering met de presidenten Fidel Castro van Cuba en Daniel Ortega Saavedra van Nicaragua «de bescherming van onze volkeren gecoordineerd werd». De Libische leider heeft Castro en Ortega verzekerd dat zij niet alleen staan maar Libie en alle volkeren welke strijden voor hun bevrijding aan hun kant mogen weten bij de confrontatie met het Amerikaanse terrorisme. Het Libische persbureau JANA berichtte niet waar men elkaar had ontmoet. Het trio was in Harare ter bijwoning van de top- conferentie van Niet- gebonden landen.

*****

BRUSSEL — Belgie liet de vrouw Paternoste vrij die 1 jaar lang vastzat op verdenking van het lidmaatschap van een stadsguerrilla- groep. Zij heeft steeds ontkend en zat sedert dec. in eenzame opsluiting.

PRINS CLAUS viert vandaag zijn zestigste verjaardag. Voor de presidente van de Haagse Oranje- vereniging een reden om heel Nederland uit te nodigen de vlag uit te steken. Dat heeft prins Calus verdiend, meent ze. De prins wil van een daverende viering echter niet horen, zo liet de Rijks- Voorlichtings Dienst weten. De jarige echtgenoot van koningin Beatrix laat het vandaag bij een concert in de Nieuwe Kerk in Amsterdam. De kerk, waarin hij trouwde, terwijl buiten de rookbommen tot ontploffing werden gebracht en waar, eveneens onder het nodige lawaai, Beatrix als koningin werd ingehuldigd. Voor het concert nodigde prins Claus mensen uit, waarmee hij hij de afgelopen twintig jaar samenwerkte. Het concert wordt in Nederland via radio en televisie uitgezonden en werd voorafgegaan door een documentaire over het leven van de jarige prins. Op zijn werk, het ministerie van Buitenlandse Zaken, ging zijn verjaardag overigens niet geheel onopgemerkt voorbij. Een verjaardag zoals van iedere ambtenaar "met wat taartjes voor zijn afdeling en een bos bloemen van zijn medewerkers".

*****

Uit Nederland werd bericht ontvangen dat in het afgelopen studiejaar ALICE HATO aan de Rijks- universiteit te Maastricht slaagde voor de eerste graads- leraren- opleidingen H(B)O- gezondheids- zorg. Het betreft een tweede fase opleiding in het Wetenschappelijk Onderwijs van de studierichting Gezondheids- wetenschappen. Mevr. Hato voltooide evenzo aan de Hoge School Nijmegen met succes de studie tot supervisie- kundige van de Voortgezette Sociaal- Pedagogische Opleidingen.

*****

De collega's bij het ANP in Den Haag blijken over een hoog ontwikkeld gevoel voor humor te beschikken, of anders over een minder ontwikkeld gevoel voor de Engelse taal. Dat lijkt althans te kunnen worden afgeleid uit een berichtje dat zij deze week "op het net" plaatsten. Het berichtje vermeldt dat de Amerikaanse speelgoed- fabrikant Mattel nu na "de zieke pop", ook een zwangere pop op de markt denkt te brengen. De aanstaande moederpop heeft een metgezel bij zich, waarin het ANP de vader denkt te kunnen herkennen. "Papa" is gewapend met een boeket bloemen en een foto- toestel en hem lijken de jongens van het ANP, gezien de tekst van het bericht, de voor vastlegging ten behoeve van het nageslacht in aanmerking komende woorden "Have a baby, my wife just had a cigar", in de mond te kunnen leggen.

*****

Op Aruba werd onlangs ROGER COSTER benoemd tot managing- director van Divi Hotels Corporation. De heer Coster begon negen jaar geleden als general- manager van Dividivi en Tamarijn Beach hotels. In 1981 volgde zijn benoeming tot vice-president of Operations.

*****

Uit Colombia werd bericht ontvangen dat JEANETTE VAN VUURDEN aan de San Tomas universiteit van Bogota slaagde voor haar studie als psychologe. Zij gaat verder studeren aan de Los Andes universiteit in Bogota en hoopt volgend jaar naar Aruba terug te keren.

*****

Een drie- jarig Amerikaans meisje heeft enkele minuten meegedraaid in het programma van een WAS- AUTOMAAT. Het kind, dat met een tante naar de wasserette was meegegaan, kroop in een wasmachine en zat enige tijd gevangen in het apparaat dat volliep met water en begon te draaien. Door het ingrijpen van een man bleef het avontuur beperkt tot de voorwas. De tante had eerder geld en wasgoed in de machine gestopt. Die weigerde echter dienst, zodat zij de was in een andere automaat stopte. De eerste machine met het geld erin, liet zij leeg achter. Toen de kleuter daar in kroop, sloot evenwel een zeven- jarig zusje de deur van de automaat, die dit maal wel aan de slag wilde. Door het gegil van het zusje gealarmeerd, sloeg vervolgens een andere bezoeker van de wasserette met een hamer het glas van het deurtje open en bevrijdde het kind, dat slechts enkele lichte verwondingen bleek te hebben opgelopen.

*****

Het Academisch ziekenhuis in Groningen stopt met REAGEERBUIS- BEVRUCHTINGEN. Deze behandelingen, waarmee men in Groningen na een experimentele fase van twee jaar met was begonnen, zijn niet opgenomen in het vergoedingspakket van het ziekenfonds en het ziekenhuis heeft er zelf geen geld voor. De ziekenfonds- raad wees onlangs voorlopig vijf ziekenhuizen in Nederland aan voor deze behandelingsmethode: Rotterdam, Amsterdam, Tilburg, Nijmegen en Leiden. Het Academisch ziekenhuis is met die uitsluiting niet erg blij, omdat er, zo verklaarde een woordvoerder, in de noordelijke regio veel vraag is naar bevruchtingen via de reageerbuis. Overigens vielen naast het Groningse ziekenhuis, ook het Academisch ziekenhuis Utrecht en het Academisch Medisch Centrum in Amsterdam uit de boot bij de toewijzingen door de ziekenfonds- raad.

*****

Jazz- zangeres ELLA FITZGERALD onderging deze week in Los Angeles een open hart- operatie. De 68-jarige zangeres, die zich eind juli na een optreden bij de Niagara- vallen niet goed voelde en naderhand een hartaanval bleek te hebben gehad, bevindt zich naar artsen verklaarden, in stabiele toestand.

*****

Drie Nederlandse Kamerleden van D'66 vinden het stijlloos indien levensverzekerings- maatschappijen discriminerend zouden optreden tegen HOMOSEXUELEN. Ze stelden daarover schriftelijk vragen aan de regering. De Kamerleden willen weten of het waar is dat een levensverzekerings- maatschappij en een particuliere ziektekosten- verzekeraar homosexuelen als klant weigeren wegens het Aids- risico en vragen zich af of deze handelwijze niet indruist tegen de Grondwet. Van de regering willen zij dan ook vernemen op welke manier tegen een dergelijke vorm van discriminatie kan worden opgetreden.

*****

Uit een kanaal in Beieren, werd onlangs door de politie een auto gelicht, die daar zeven jaar lang, met de CHAUFFEUR nog achter het stuur, in het water had gelegen. Van de chauffeur was inmiddels nog slechts het geraamte over. Die werd geïdentificeerd als een in 1979 veertig- jarige installateur uit Waldkraiburg. De man was destijds van een bouwterrein in Salzburg naar huis gestuurd omdat hij een verwarde indruk maakte. Hij kwam daar echter nooit aan. De man, waarvan vermoed wordt dat hij met opzet het kanaal is ingereden, bleek tot aan het middel in het zand te zitten.

*****

De 17-jarige Dave Kogel uit Amsterdam heeft zijn linkerarm die onder een TRAMWIEL raakte kunnen behouden. In drie operaties van acht uur werd de arm er weer vakkundig aangezet door een team artsen in de Nederlandse hoofdstad. Kogel en zijn ouders kunnen weer lachen.

*****

CURACAO AGENDA

WEEKEINDEDIENST EILANDSGENEESKUNDIGEN
STADS- EN 2DE DISTRICT OOST
6 september 1986 vanaf 08.00 uur t/m 8 september 1986 om 07.00 uur.
Dokter Tseng, Spreekkamer: Cassandraweg 72, tel.: 76464; spreekuren 11.00-12.00 / 17.00-18.00 uur; spoedgevallen: tel.: 76464 b.g.g. 625822/625614.
(dit geldt voor patiënten van de volgende artsen: Wilsoe, Da Costa Gomez, Nassy, mevr. Nassy-Tseng, Lutchman, Tseng, Rauchbaar, Braakman, Doran en mevr. Guerrero-Bakmeyer)

STADS- EN 2DE DISTRICT WEST
5 september 1986 vanaf 17.00 uur t/m 8 september 1986 om 07.00 uur
Dokter Rosales-Concession Spreekkamer: Brievengat, tel.: 77244; spreekuren 11.00-12.00/17.00-18.00 uur; spoedgevallen: tel.: 75611 b.g.g. 625822/625614.
(dit geldt voor patiënten van de volgende artsen: Swart, Roose, mevr. Braakman-Bonder, Whiteman, mevr. Goilo, mevr. Soliana-Tjin, mevr. Croes, Heerenveen, Nivillac, King, mevr. Rosales-Concession en mevr. Pablo)

DERDE DISTRICT BANDA ABAO
5 september 1986 vanaf 17.00 uur t/m 8 september 1986 om 07.00 uur.
Dokter Vonhögen, Spreekkamer: Barber, tel.: 641658/641605; spreekuren: 10.00-11.00/17.00-18.00 uur; spoedgevallen: tel.: 641790 b.g.g. 625822/645614.
(dit geldt voor patiënten van de volgende artsen: Tweed, Vonhögen, Schellens, Botero Duque en Spong).

*****

NACHTDIENST ARTSEN: Patiënten van de artsen van Bandabao (3e distrikt) kunnen in spoedgevallen telefoon 641658 bellen en dan het antwoordapparaat afluisteren.
De patiënten van de andere medische distrikten kunnen voor spoedgevallen de artsenpraktijk van hun eigen huisarts bellen; het antwoordapparaat zal dan mededelen wie de dienstdoende arts is.

*****

WIT GELE KRUIS (wijkverpleging): Kantoor Santa Maria 17, tel.: 82947; geopend van maandag t/m vrijdag van 07.00-16.00 uur; zaterdag de gehele dag gesloten; de wacht hebben zuster Wever, tel.: 87181, pageboy 027-360 en zuster Hoyer, tel.: 671959 pageboy 027-360.

*****

DIERENARTS: Veterinaire Dienst, Parera, tel.: 614000.

DIERENASIEL: dagelijks geopend van 08.00-12.00/14.00-18.00 uur; op zaterdag van 08.00-13.00/14.00-18.00 uur, tel.: 54300.

*****

KLEUTERBUREAU: 14.00-16.00 uur alleen volgens afspraak.

ZUIGELINGENBUREAU: maandagmiddag van 12.30-15.30 uur; donderdagmiddag van 07.15-10.30 uur; alleen volgens afspraak.

GEZINSVERZORGING (Kwido pa Famia): geopend van maandag t/m vrijdag van 07.00-12.30/13.30-17.00 uur, kantoor Sta. Maria 17, tel.: 80222.

*****

BOTICA BANDABAO: geopend van maandag t/m vrijdag van 08.00-12.00/14.00-18.00 uur; zaterdag gesloten.

BOTICA'S **(weekeindedienst)**
zaterdag
Otrobanda: Paradeis, tel.: 89676.
Punda: Popular, tel.: 611269.
zondag
Otrobanda: Curaçao, tel.: 623575.
Punda: Wilhelmina, tel.: 612380.

*****

VERLOF BEGRAFENIS
6 september: M.V.Meyer, Kaya Wawa Scholtz 1.
7 september: R.A. de Windt, Uteweg 53.

*****

POMPSTATIONS **(openingstijden van 08.00-15.30 uur):**
Frederik - Saliña, Maduro - Biesheuvel, Libier - Cas Chiquito, Isa - Plantersrust, Scheidelaar - Mundo Nobo, Vanddis NV - Marie Pampun, De Haseth - Parera, Nieuw - Sto. Domingoweg, Perry - Grand Central, Schotborgh - Cas Cora.

*****

DIVERSEN
ANTILLIAANSE GNOSTISCHE BEWEGING
Brievengat: iedere woensdag- en zondagavond om 19.30 uur te Jirajaraweg 8, Centrum Devi Kundalini.
iedere woensdag- en vrijdagavond om 19.30 uur te **Openbare Basisschool Brievengat.**
Bandabao: iedere donderdagavond om 19.30 uur gebouw Credit Union San Pedro.
Kanga: iedere woensdag- en zaterdagavond om 19.30 uur te Centrum Abraxac, achter Kooyman.

BIOSCOPEN
GOLDEN DRIVE-IN
zaterdag
19.30, 22.00 & 24.00 uur *The Karate Kid II* (alle leeft.)
zondag
19.30 & 22.00 uur *The Karate Kid II* (alle leeft.).

*****

TELECURAÇAO
ZATERDAG: 17.30 Telefiesta; 18.30 Dr. Zeus; 19.00 Studiosport; 20.00 Notisiero Tele-8; 20.30 Carrousel; 21.30 Estreno: «Cabo Verde»; 21.55 Kombinashon; 22.00 Vervolg Estreno; 23.30 CNN Sports tonight (live); 24.00 Sluiting.

ZONDAG: 15.45 Kombinashon; 17.00 Sala di konsierto; 18.00 Telepatria; 19.00 Rikesa Universal; 20.00 Notisiero Tele-8; 20.30 Oh Madeleine; 21.00 Dynasty; 22.00 Triangulo: «uitreiking Dividivi- award»; 22.30 Hill Street Blues; 23.30 CNN Sports tonight (live); 24.00 Sluiting.
(wijzigingen voorbehouden)

*****

TONEEL: uitvoering «Un Don Juan» Centro Pro Arte.

SHOW: 20.30 uur optreden van Julio Bernardo Euson - Caribbean Hotel.

ZONDAG
DIVERSEN
CONEY ISLAND MOON PARK: geopend van 16.00-24.00 uur.

*****

CONEY ISLAND MOON PARK: geopend van 18.00-24.00 uur; zondag van 16.00-24.00 uur.

*****

TONEEL: 20.30 uur uitvoering «Un Don Juan» - Centro Pro Arte.

MAANDAG
DIVERSEN
TOERISTENSCHIP: 10.00-20.00 uur «Carla C» - vert. SELMA.

*****

KERKDIENSTEN
PIETERMAAI (kathedraal): zat.: 19.00 uur; zon.: 06.00, 09.00 en 19.00 uur.
STEENRIJK (O.L. Vrouw van Altagracia): zat.: 07.00 en 19.00 uur; zon.: 08.00, 10.00 (charismatica) en 18.00 uur.
JANWE (H. Hart van Jesus): zat.: 19.00 uur; zon.: 08.30, 12.00 en 19.00 uur (Ned.).
KORAAL SPECHT (Goede Herder): zat.: 18.30 uur; zon.: 06.00, 11.00 en 18.00 uur.
MONTAÑA (H. Dominicus): zon.: 05.15, 08.30 en 19.00 uur.
SERU GRANDI (Fuik): zon.: 17.00 uur.
SANTA ROSA: zat.: 18.30 uur; zon.: 07.30, 09.00 en 18.30 uur.
ZUID BONAM (H. Judas Thadeus): zat.: 18.30 uur; zon.: 08.30 en 17.30 uur.
BRIEVENGAT: zat.: 18.30 uur; zon.: 10.00 en 18.00 uur.
GROOT KWARTIER (O.L. Vrouw van Berg Carmel): zat.; 19.30 uur; zon.: 09.00 (Ned.) en 18.00 uur.
SUFFISANT (O.L. Vrouw van Fatima): zat.: 18.00 uur; zon.: 09.00 en 18.00 uur.
BUENA VISTA (Birgen Milagrosa): zat.: 19.00 uur; zon.: 09.00 en 19.00 uur.
STA. MARIA: zat.: 18.30 uur; zon.: 07.00, 09.00 en 18.30 uur.
JANDORET (O.L. Vrouw van Goede Raad): zon.: 10.00 en 19.00 uur.
HULPKERK BOCA SAMI: zat.: 18.00 uur; zon.: 08.00 uur.
BARBER (H. Joseph): zat.: 19.00 uur; zon.: 06.00 en 09.00 uur.
TERA KORA: zon.: 18.00 uur.
SOTO: zat.: 19.00 uur; zon.: 09.00 uur.
SAN WILLIBRORDO: zat.: 19.00 uur; zon.: 17.00 uur.
WESTPUNT: (H. Petrus): zat.: 19.00 uur; zon.: 08.30 uur.
HULPKERK LAGOEN (H. Johannes): zon.: 10.00 uur.
WISHI (H. Teresita): zat.: 19.00 uur; zon.: 06.00 en 18.00 uur.
CHARO (O.L. Vrouw van Coromoto): zat.: 19.00 uur; zon.: 08.00, 17.00 (Spaans) en 19.00 uur.
KLOOSTER ALVERNA (Gouv. van Lansbergeweg): zon.: 10.00 uur hoogmis (Ned.); 16.00 uur (Papiamentu).
OTROBANDA
(Santa Ana): zat.: 19.30 uur; zon.: 08.00 en 19.00 uur
(Santa Famia): zon.: 06.00, 09.00, 11.00 (Engels) en 19.00 uur.

*****

PROTESTANTSE KERKDIENSTEN
VERENIGING PROTESTANTSE GEMEENTEN
FORTKERK: 09.30 uur ds Schaap.
EBENEZER CHURCH: 09.30 uur ds Smith.
EMMAKERK: 09.30 uur ds Hengeveld.

*****

GEREFORMEERDE KERK
(Arowakenweg 28)
09.00 uur ds J.Glas.
17.00 uur ds J.Glas.
(Tebenkweg 7, Montaña)
09.00 uur ds J.Schreuders.
(Cubaweg 100)
09.00 uur ds O.W.Bouwsma.

*****

Amigoe
UITGEVERIJ AMIGOE NV
Scherpenheuvel z/n of P.O.B. 577
Curaçao N.A.
Giro 440.000
Bankrek. nr.: 11-07-313
Algemene Bank nv
Bankrek. nr.: 874.825.10
Maduro & Curiels Bank nv

CURAÇAO
Centrale (alle afdelingen)
672000
Directie:
I.M.Ph. de Maayer-Hollander.
Antillean News Holding NV
Hoofdredactie:
Laureen Ravelli-Schenk (adj.)
Overige leden Redactie:
Toon van Dongen, Hanneke van Kouwen, Paul de Windt, Sheila Rhodes (secretaresse), Chris van Grol (sportmedewerker), Solange Isselt (opmaak) en Ken Wong (fotograaf).

ADVERTENTIE-AFDELING
Acquisitie:
Viola Bernardus en Janny Naaldijk.
Aanname advertenties:
Maandag t/m vrijdag van 07.30-16.00 uur; zaterdag 07.30-10.00 uur.

Alle advertenties voor de komende dag moeten 1 dag van tevoren vóór vier uur binnen zijn of op dezelfde dag vóór elf uur.

ZOEKERTJES verschijnen op dinsdag en vrijdag en kunnen iedere dag tussen 07.30-16.00 uur worden opgegeven, behalve op zaterdag.
Alleen zoekertjes die op maandag en donderdag vóór twaalf uur binnen zijn, kunnen de dag daarop (dus dinsdag en vrijdag) verschijnen.

UITGEVERIJ AMIGOE ARUBA
Nassaustraat 110.
Tel.: 24333 (drie lijnen).
Directeur-Hoofdredacteur:
Jos van der Schoot.
Redactie: Ramiro Tromp, Ludwina Perez, Djisbie Franken (fotograaf).
Advertentie-afdeling: Jos van der Schoot en Etleen Landsmark.

BONAIRE
CORRESPONDENT:
Hubert Linkels, Kaya Gobernador N. Debrot 154, tel.: 8627.

SINT MAARTEN
Correspondent:
Gerard Van Veen, Postbox 118, tel.: 24427.
Abonnement en advertenties:
Popular Agencies,
SMTC Building, Illidge Road 38,
Tel.: 22737.
Losse nummers: Papergarden, Food Centre, Shipwrecks Stores in: Frontstreet (opposite Holland House), Great Bay Hotel, Little Bay Hotel, Mullet Bay Hotel, Papertrip Julianaluchthaven en Boekhandel Van Dorp/Eddine.

SABA:
Correspondente:
Ruth Hassell, tel.: 2299.

ST. EUSTATIUS:
Vertegenwoordigster/Correspondente:
mevrouw Peggy van de Horde, Whitewallweg 1.

DEN HAAG:
CORRESPONDENT:
Frans Kok (tel.: 070-614911).

HILVERSUM
CORRESPONDENTEN
B. Jos de Roo en Victor Hafkamp: Radio Nederland Wereldomroep (tel.: 035-16151, toestel 319).

UTRECHT:
Frans Croes (fotograaf).

MIAMI:
medewerker: David Serphos, 1420 Southeast Bayshore Drive 306, Miami Florida 33131 (tel.: 3055798622).

Persagentschappen: ANP en AP.
Samenwerkingsovereenkomst met The Miami Herald, De Haagsche Courant, De Brabantse Pers.

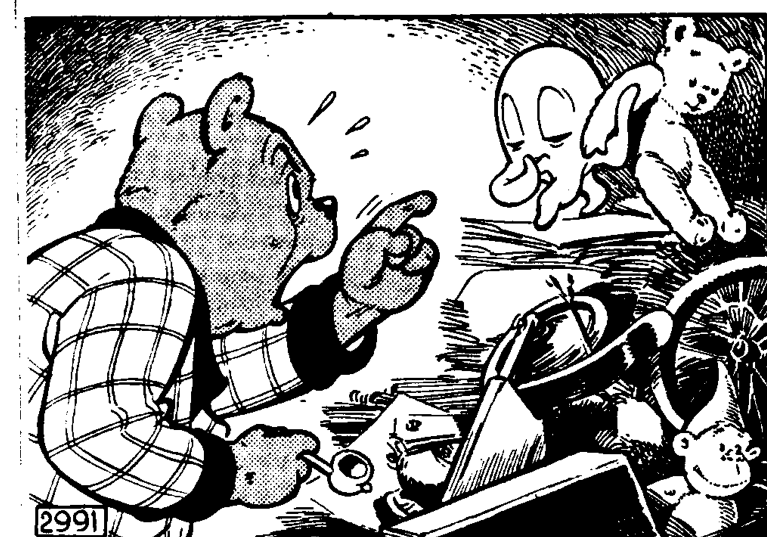
DRUKKERIJ: Rotaprint NV
DISTRIBUTIE (abonnementen):
Curaçao: Districo NV, tel.: 70503, 70504 en 70304.
Voor klachten gelieve deze nummers op te bellen. Het abonnementsgeld kan ook betaald worden via Giro rek. nr.: 208.000, Maduro's Bank rek. nr.: 286.330.08 en ABN rek. nr.: 11.15.626.
Aruba: Nassaustraat 110, tel.: 24333.
Bonaire (abonnementen en incasso): mv. A. Wong-Loi-Sing, Noord Saliña.

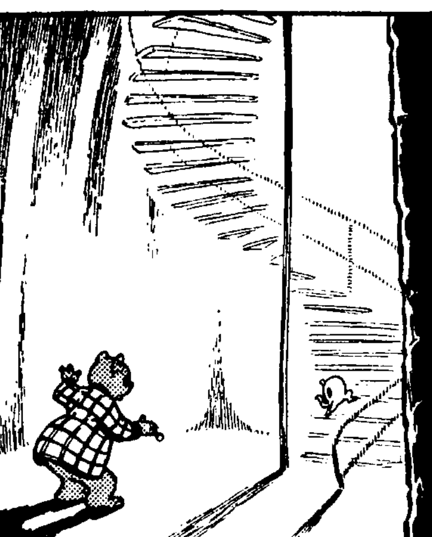
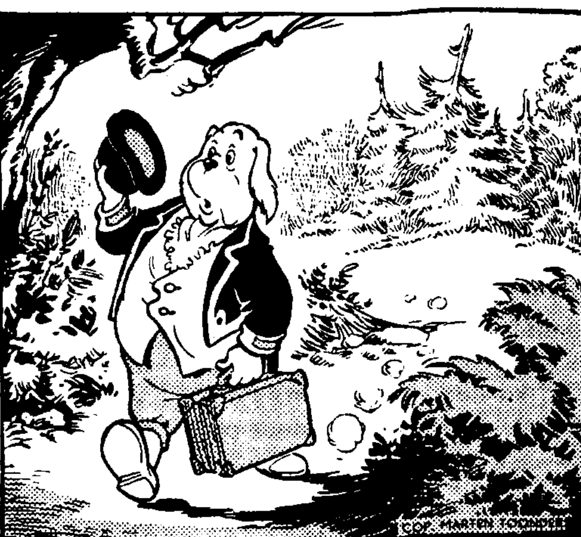
Losse nummers 50 cent:
Abonnementsprijs op alle eilanden van de Nederlandse Antillen veertien gulden per maand.

Buiten Antillen (Nederland):
NAƒ.80,15 per maand (luchtpost) of NAƒ.24,- per maand (zeepost); jaarlijks vooruit te betalen.

Heer Bommel en het mengeldier

door Marten Toonder

2991 — "Ik ben het slachtoffer van afschuwelijke toverwerk!" riep heer Bommel huilerig. "Jij bestaat niet echt - je bent alleen maar de lelijke witte dophoed van Joost die ik een uur geleden in de vuilnisbak heb gegooid".
"Word nu niet grof", zei het mengeldier sussend. "Kijk eens wat ik hier voor je gevonden heb: de pop, waar je als knaap mee speelde. Ollie, jongen, zei je vader altijd, je bent te oud voor poppen; maar daar stoorde je je niet aan, weet je nog wel?"
Heer Bommel staarde naar het oude speelgoed en even kwam er een blik van vertedering in zijn ogen. "Ach ja, die oude tijd", zuchtte hij, "die was toch wel mooi - zonder zorgen en zo".
"Daar wilde ik je hebben", hernam de ander. "Het leven is een bonte mengeling, Bolliebé. En wat geeft het eigenlijk, of je slot een beetje veranderd zo nu en dan?"
"Het geeft een hele boel!" riep heer Ollie betrekkend uit. "Waar is mijn studeerkamer? Waar zijn de papieren die Joost heeft opgeborgen?"
"Daarvoor moeten we boven zijn", sprak het mengeldier, op een soort wenteltrap toelopend. "Hij heeft die dingen in de toren gelegd".
Op dat ogenblik bevond Joost zich al een heel eind van Bommelstein af. Hij was op weg naar zijn tante, die in een naburige dorp woonde. Het was een heel eind lopen en hij nam zijn hoed af om zich het voorhoofd wat te verfrissen.
"Hé!" mompelde hij verrast. "Mijn zwarte bolhoed! En dat, terwijl ik een mooie, witte bezit! Die heb ik vergeten! Maar dat is toch te mal, als men mij toestaat!"

HENRY ® By Dick Hodgins

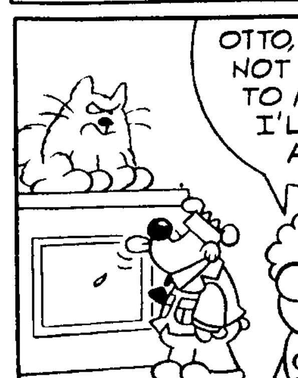
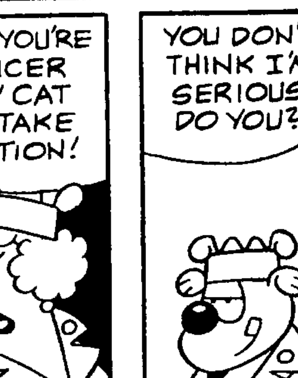

BONER'S ARK ® By Addison & Frank Johnson

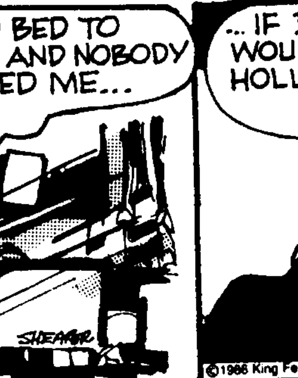

BEETLE BAILEY ® By Mort Walker

QUINCY ® By Ted Shearer

OFFICIER: IN DOUANE-ZAAK AL BEKENTENISSEN EN DAGVAARDING ZEKER

Tweetal blijft verdacht in voortgaand Tankigate-onderzoek

Hof laat Schuurbiers, Schouten en 2 verdachten douanezaak vrij

WILLEMSTAD — Het Hof besloot gistermiddag tot onmiddellijke vrijlating van de verdachten Jack Schuurbiers en Cor Schouten in de watertank- affaire, en R.V. en H.G. in de douane- zaak. De twee laatstgenoemden zullen volgens Officier van Justitie Dick Piar echter wel gedagvaard worden omdat ze gedeeltelijk hebben bekend, terwijl het Hof ook het tweetal in de watertank- affaire niet buiten vervolging stelde, zodat ze verdachten blijven en het onderzoek doorgaat. Het beroep tegen gevangen- houding van de overige drie verdachten in de douane- zaak werd afgewezen, en ook zij worden gedagvaard volgens de Officier.

Nadat het Hof gistermorgen het beroep van zeven verdachten tegen hun gevangen- neming behandelde, volgde s'middags de uitspraak. Hierbij werden de drie criteria die gelden voor gevangen- houding door het Hof getoetst, te weten gevaar voor ontvluchting, mogelijke beïnvloeding van getuigen en bemoeilijking van het onderzoek, alsmede gevaar voor de gemeenschap (herhaling). De straf- advocaten brachten naar voren dat deze criteria voor wat betreft hun cliënten niet aanwezig waren. Voor wat betreft de tank- affaire hield advocaat Komdeur ook nog een disertatie waarin hij stelde dat het rapport van de onderzoeks- commissie aan alle kanten rammelde, en dat er geen enkel bewijs uit voortvloeide tegen Schuurbiers en Schouten. Bovendien had de officier, na de uitspraak van de kort geding- rechter dat er geen basis was voor vrijheids- beroving, geen nieuwe feiten aangedragen die dit alsnog zou rechtvaardigen, zo verklaarde straf- advocaat Marva Bennet na de uitspraak in een radio- interview.

Het Hof beperkte zich echter tot het toetsen van de drie criteria die gelden voor gevangenhouding. Dat blijkt uit het feit dat Schuurbiers en Schouten werden vrijgelaten maar niet buiten vervolging gesteld, zo bevestigde Officier Piar vanmorgen. Dit betekent dat zij verdachten blijven en het onderzoek tegen hen in handen van de rechter- commissaris wordt voortgezet. In verband hiermee hoorde rechter- commissaris gisteren George Hueck als getuige. Naar Hueck daarna via de radio verklaarde heeft hij uitgelegd waarom hij tekende voor de constructie van acht watertanks te Zwarte Berg voor 44 miljoen gulden. "Ik was ervan overtuigd dat het nodig was gezien het gebrek aan opslag- capaciteit en de problemen met water- schaarste die zich in 1984 hebben voortgedaan. Ik heb getekend op basis van de adviezen van de Dienst Water Distributie en het hoofd van de afdeling Financiën, en de urgentie van het project" aldus Hueck.

Hij stelde dat het een beleidskwestie was, en dat een verbetering van het water- reservoir op dat moment voor het voormalige Bestuurscollege prioriteit genoot. "Misschien heeft dit BC wel het maken van schoenen als prioriteit," aldus Hueck. Hij hekelde opnieuw de wijze waarop het BC volgens hem de indruk had gewekt dat het rapport van de onderzoeks- commissie ernstige feiten bevatte tegen gedeputeerden. "Daar blijkt nu niets van waar te zijn, er staan slechts tegen NAC, Promac, het DWD- hoofd, het hoofd Financiën en de secretaris van de Eilandsraad beschuldigingen in," zo verklaarde hij. Zijn partij- collega Rufus McWilliam verklaarde vanmorgen dat de beslissing van het Hof een klap is voor de geloofwaardigheid van het Openbaar Ministerie en de gevolgde procedure bij de aanhouding het onderzoek. Het leidt zijns inziens slechts tot verwarring en twijfel onder de mensen nu twee rechters het OM indirect op de vingers hebben getikt.

Officier Piar is een andere mening toegedaan. Het feit dat het Hof Schuurbiers en Schouten niet buiten vervolging gesteld heeft, terwijl dit wel had gekund, laat immers de weg voor het onderzoek en eventuele dagvaardiging open. Dat de vrijlating van het tweetal het onderzoek in de tank- affaire kan bemoeilijken is een feit, zo zei hij, en hij is het dan ook niet eens met de beslissing van het Hof. De vraag of de drie criteria voor gevangen- houding geheel of gedeeltelijk aanwezig zijn is immers voor verschillende interpretatie vatbaar, aldus Piar, en het Hof vindt blijkbaar dat ze geen getuigen kunnen beïnvloeden en er geen vluchtgevaar bestaat. Feit is dat er geen verbod is voor Schuurbiers en Schouten, noch de twee verdachten in de douane- zaak die werden vrijgelaten, om het land uit te gaan. Eventuele plannen om het land voorgoed te verlaten zou weer een reden kunnen zijn tot gevangen- neming, maar moest hij erkennen, is moeilijk te bewijzen.

Voor wat betreft de vrijlatingen in de douane- zaak is er volgens hem helemaal geen sprake van een klap voor het Openbaar Ministerie. Dit tweetal heeft immers in grote lijnen bekend, aldus de officier, die zei verder niet in details hierover te kunnen treden. Ze zullen dan ook zeker gedagvaard worden op basis van de bewijzen die men nu reeds tegen hen heeft, zo verklaarde hij, en de reden dat eerst tot rechtsingang met instructie tot gevangen- houding werd overgegaan is omdat men meer onderzoekt dan hetgeen reeds bekend is. De rechter- commissaris zal dan ook in deze zaak getuigen blijven horen. Dat de vrijlating van de twee zakenlieden dit verdere onderzoek zal bemoeilijken is eveneens mogelijk, aldus Piar, maar er zijn nog andere verdachten in hechtenis en de recherche zit natuurlijk ook niet stil. Ten aanzien van de drie verdachten waarvan het beroep werd afgewezen, zei de Officier dat ook tegen hen reeds voldoende bewijs is voor dagvaarding, en dat er ook onder die drie sprake is van gedeeltelijke of zelfs volledige bekenning. Waarom het Hof dan hen niet en de andere twee wel vrijliet wist Piar ook niet, dat zal maandag pas blijken als de overwegingen van het Hof vrijkomen.

Sleutel

DE SLEUTEL van het Sentro pa Formashon Laboral "Tirso Sprockel" ging gistermiddag van hand tot hand. Terwijl directeur Kleyn van Betonbouw, tezamen met directeur Herman George van Fundashon Kas Popular, de sleutel als eerste aan voorzitster Aminta da Costa Gomez van de Oudercommissie Totolica overhandigde, gaf deze de sleutel op haar beurt aan voorzitter Henry Pietersz van de nieuw opgerichte stichting Fundashon Formashon Laboral die het centrum beheert. Pietersz echter vond dat hij evenmin "recht" had op de sleutel en gaf hem tot slot aan directeur Jos de Kok die het dagelijkse beleid over het centrum zal voeren. Jos de Kok besloot de deur eindelijk maar te openen zodat de genodigden niet nog langer op de stoep hoefden te wachten...

"Het is beter iemand te leren vissen"

Vormingscentrum voor geestelijk gehandicapten vult gat in markt

WILLEMSTAD — "Het is beter iemand te leren vissen, dan hem vis te geven", dat is de grondgedachte achter het "Sentro pa Formashon Laboral "Tirso Sprockel" dat gistermiddag officieel opgeleverd werd aan de Oudervereniging Totolica. Het doel van dit project is de geestelijk gehandicapten die hiervoor de capaciteiten hebben een zodanige vorming en begeleiding te geven dat ze in het arbeidsproces kunnen worden opgenomen.

Naar aanleiding van een vraagstelling door de oudervereniging Totolica is door de directeur van Fundashon Kas Popular, de heer Herman George, ruim een jaar geleden het initiatief genomen een onderkomen te ontwerpen voor het project arbeidstraining voor geestelijk gehandicapten. De Oudervereniging Totolica constateerde bij de studiedagen naar aanleiding van haar jubileum dat hieraan een grote behoefte bestaat omdat momenteel de vorming van geestelijk gehandicapten ophoudt bij het beeindigen van de speciale basis- scholen.

Fundashon Kas Popular benaderde onder het mom, elk bij ons ingediende project wordt gerealiseerd zoals Herman George gistermiddag naar voren bracht, het aannemersbedrijf NV Betonbouw die in het kader van haar tienjarige bestaan en het voornemen om daar een donatie aan te doen verbinden, zeer enthousiast werd over het project.

Sentro pa Formashon Laboral "Tirso Sprockel", vernoemd naar de groot Curaçaose voorvechter van projecten voor minderbedeelden met een speciaal voorliefde voor de jeugd, is tijdens de uitwerking van het project zelfs in grootte en kwaliteit gegroeid.

Hetgeen voorzitster Aminta da Costa Gomez van de oudervereniging Totolica gistermiddag tot de uitroep bracht: "Het is als een paleis voor ons, we hadden bescheiden om een zeer eenvoudige schuur gevraagd."

Betonbouw benaderde, om het project haalbaar te houden en het geheel toch kosteloos te kunnen opleveren, een aantal relaties voor medewerking aan het project. Mede dank zij hen, aldus directeur Kleyn van Betonbouw, zijn wij in staat de sleutel over te dragen aan de Oudervereniging Totolica.

Directeur Kleyn noemde het gistermiddag "de plicht" van elke ondernemer om een rol te vervullen in het maatschappelijk leven. "Hoe het ook gedaan wordt, het is een plicht die een goed ondernemer niet kan en mag verwaarlozen in onze maatschappij", aldus Kleyn.

In het Sentro pa Formashon Laboral wordt in vijf richtingen vorming gegeven: huishoudelijk werk, naaien, koken, tuinieren en timmeren. Op verzoek van Totolica heeft de overheid de exploitatie op zich genomen terwijl voor het beheer van het centrum een stichting in het leven is geroepen Fundashon Formashon Laboral onder voorzitterschap van drs Henry Pietersz. Dit omdat de Oudercommissie haar handen al vol heeft aan haar belangrijkste taak namelijk het begeleiden van andere ouders met geestelijk gehandicapte kinderen.

Naar de mening van Aminta da Costa Gomez en zoals ook blijkt uit het project- dossier dat als voorloper op dit centrum werd opgesteld, vult het vormings- centrum een gat in de markt. Nadat de geestelijk gehandicapten hier een opleiding hebben gevolgd, kunnen zij redelijk zelfstandig in de maatschappij en het arbeids- proces worden opgenomen. Niet alleen binnen de sociale werkplaatsen, maar evenzo binnen kleine familiebedrijfjes of elders in het bedrijfsleven.

Sosiedat Grupo '22 viert 10-jarig bestaan

WILLEMSTAD — In verband met het tienjarig bestaan van de "Sosiedat Grupo 1922", herdenkt deze sociëteit vandaag verschillenden van haar overleden leden. De herdenkingsdiensten vinden plaats op de begraafplaatsen aan de Roodeweg, te Santa Maria, te Groot Kwartier en te Montagne. Om half zeven vanavond zal er in de kerk van Koraal Specht tevens een requim- mis worden opgedragen.

Volwaardige partner van opdrachtgever

Aannemers hebben recht op erkenning

WILLEMSTAD — "Een goede aannemer is een ondernemer die temidden van het maatschappelijk leven in zijn omgeving staat. De aannemer heeft er recht op voor vol aangezien te worden en mee te mogen spreken het koor van andere ondernemers."

Die mening is directeur Kleyn van Betonbouw toegedaan, zo bleek gistermiddag uit zijn speech tijdens de officiele overdracht van het Sentro pa Formashon Laboral "Tirso Sprockel".

De aannemer is een entrepeneur, een ondernemer, zo benadrukte Kleyn die de karikatuur "aannemers rijden in grote auto's, roken dikke sigaren, doen hun calculaties op de achterkant van sigarendozen en zijn vooral onbetrouwbaar" niet ondersteunt. Kleyn bracht naar voren uit eigen ervaring in het bouwproces te hebben meegemaakt dat men de positie van de aannemer sociaal niet goed ziet. "De aannemer blijft de tweederangs partner, die men wantrouwt, die men op een afstand moet houden. Of liever gezegd de opdrachtgever (in zeer veel gevallen de overheid) staat boven hem." Die opdrachtgever voert de directie, aldus Kleyn die het er niet mee eens is dat het de aannemer niet of nauwelijk is toegestaan wijzigingen aan te brengen.

De aannemer heeft er zijns inziens recht op voor vol te worden aangezien. Dat is ook logisch, zo bracht Kleyn naar voren, want de "opdrachtgever" ofwel koper van suiker bij een supermarket kan ook niet bepalen aan welke vorm, samenstelling, sterkte- eisen en smaakeisen die suiker moet voldoen. "De aannemer heeft zijn verantwoordelijkheid tegenover het bedrijf dat moet blijven draaien, dat financieel gezond moet blijven, dat werkgelegenheid moet waarborgen. Daardoor moet de aannemer als ondernemer met de opdrachtgevers op gelijke voet kunnen onderhandelen om tot produktie te kunnen komen, en de opdrachtgever dient de inbreng van de ondernemer als vakman-aannemer op waarde te schatten en hem de kans te geven zijn ideeen over het bouwproces te spuien en in praktijk te brengen", aldus directeur Kleyn van het bouwbedrijf Betonbouw dat vorig jaar haar tienjarige bestaan vierde.

Bedrijven zien het als represaille

Ontvanger legt beslag op NAC en Ultimo Noticia

WILLEMSTAD — De Eilands- ontvanger heeft beslag gelegd op de Nederlands Antilliaanse Constructie maatschappij (NAC) en Ultimo Noticia, vanwege achterstallige winst- belasting. Beide maatschappijen zien dit als een vorm van represaille, NAC vanwege de rechtszaken die men in verband met het watertank- project tegen de overheid won, en Ultimo Noticia vanwege het feit dat verklaringen van directeur Chicho Jonckheer leidden tot de arrestatie van Oscar Steenbaar.

De accountant van NAC ontving, naar onze redactie vernam, op dondermiddag drie uur een voorlopige aanslag van 152 duizend gulden voor winst- belasting over 1985. Reeds de volgende morgen om negen uur, aldus onze bronnen, stond de deurwaarder op de stoep van het bedrijf met de boodschap dat hij beslag zou leggen op het bedrijf als men niet onmiddellijk zou betalen, hetgeen ook gebeurde. De maatschappij vermoedt dat dit optreden verband houdt met het feit dat de verhouding tussen NAC en de overheid veel te wensen overlaat als gevolg van de gebeurtenissen rond het project voor de constructie van acht watertanks te Zwarte Berg. Eerst dwong de maatschappij het eilandgebied via een rechtszaak tot het betalen voor reeds gemaakte kosten, terwijl de maatschappij tegelijkertijd gedwongen werd de garant- stelling te voldoen. De overheid legde daarna beslag op de maatschappij voor vier miljoen gulden die het reeds ontvangen had voor het project, maar werd door de rechter in het ongelijk gesteld.

Vervolgens legde NAC beslag op de overheid voor het geld wat de maatschappij volgens de eerste uitspraak moest krijgen, en moest het eiland betalen. De maatschappij denkt nu dat de Eilandsontvanger gebruikt wordt als een vorm van "pesterij". Een dergelijk gebruik van een overheids- instantie is tegen alle normen en regels, zo vindt men. Aan de andere kant doen zich reeds geruime tijd geruchten de ronde dat NAC op het punt staat te vertrekken, omdat men na de tankaffaire geen opdrachten meer krijgt van de overheid. In verband met het KAE project bleek een samenwerking tussen de CDM en de NAC reeds onmogelijk, hetgeen ertoe leidde dat de Israelische hoofdaannemer een deel van het werk wat hier zou kunnen geschieden in eigen land laat doen, zo werd uit goede bron vernomen. Het is niet bekend of de beslaglegging verband houdt met die geruchten over een aanstaand vertrek van de maatschappij.

De beslaglegging op Ultimo Noticia is een ander verhaal. Naar waarnemend- hoofredacteur Paul Soleana in een radiointerview verklaarde kreeg men direct na het verschijnen van verklaringen van directeur Jonckheer die zouden leiden tot de arrestatie van Steenbaar in de krant, bezoek van belasting- autoriteiten. Die wilden de boeken zien en antwoordden volgens Soleana met een dood ernstig gezicht dat dit niets te maken had met de kwestie Steenbaar en men gewoon het werk deed. De krant verleende medewerking, en verwachtte volgens Soleana dat het in orde kon komen. Men was daarom verbaasd toen door de Ontvanger beslag gelegd werd, en kan volgens de journalist niet anders concluderen dan dat hier sprake is van een vorm van represaille. "De hele zaak is belachelijk, en we zullen natuurlijk betalen omdat we inderdaad winst gemaakt hebben," aldus Soleana. Hij ontkende dat er voor de arrestatie van Steenbaar problemen tussen Jonckheer en de Directeur der Belastingen zouden zijn geweest.

Minister van Financiën Leslie Navarro had in een radio- interview verklaard dat men reeds enige tijd geleden begonnen was met een onderzoek naar de boeken van de krant. Hij verklaarde publiekelijk dat in overleg met Steenbaar besloten was dat onderzoek te "bekoelen", omdat de krant om die reden schadelijke dingen over de douane en de belastings- dienst was gaan schrijven. Naar Navrro indertijd verklaarde was Jonckheer hem op een dag komen vertellen dat hij bewijs had om Steenbaar te "hangen". De minister zei hem naar het Openbaar Ministerie te hebben verwezen, maar Jonckheer zou gezegd hebben dat hij het te zijner tijd naar buiten zou brengen. Naar Navarro zelf verklaarde besloot hij toen weer de belastings- dienst het onderzoek te laten intensiveren, "om de waarheid aan het licht te brengen."

Standpunt tijdens Topoverleg

PNP: Curaçao los van rest

WILLEMSTAD — Curaçao los van de andere eilanden en waar mogelijk samenwerking. Dat is het standpunt wat de oppositie- partij PNP tijdens het Topoverleg dat aanstaande dinsdag in Sint Maarten begint naar voren zal brengen.

Naar PNP secretaris Rufus McWilliam verklaarde hebben de laatste verkiezingen, waarbij de PNP als grootste Curacáose partij in de oppositie belandde, de partij alleen gesterkt is in de overtuiging dat alle eilanden hun eigen boontjes moeten doppen. Dat standpunt had de PNP al in 1981, aldus McWilliam, maar besloot het in verband met de Status Aparte van Aruba en in het belang van de eenheid van de resterende vijf op de achtergrond te schuiven. Deze regering heeft echter uitgewezen dat het originele standpunt de juiste was, aldus de PNP -secretaris. Een en ander houdt in dat de Centrale Regering in haar huidige vorm dient te verdwijnen, en dat elk eiland zelf haar overheidstaken moet verzorgen. Samenwerking op basis van goede wil blijft, volgens McWilliam mogelijk, maar sprake van politieke invloed van een eiland op het andere is uitgesloten.

Het is een wederkerige zaak, aldus McWilliam, "ook wij willen geen invloed op de andere eilanden." Een en ander is niet uit politiek, maar ook uit financieel oogpunt de enige oplossing volgens de groene partij. Curaçao kan immers niet langer twee bestuurslagen en allerlei apparaten op de andere eilanden betalen, zo zei hij. Die eilanden moeten hun eigen belasting gaan innen en hun eigen overheids- apparaat, inclusief politie, Economische Zaken en dergelijke gaan financieren, zo vindt men. Om toch bij te dragen aan de kosten gebruikt de PNP de huidige bijdrage van Aruba in het solidariteits- fonds als uitgangspunt. Daarbij draagt men een bepaald percentage van de inkomsten op de begroting af in het fonds, met een maximum. Dat percentage en het maximum kunnen verschillen, aldus McWilliam, maar het uitgangspunt is gelijk. Naar hij verklaarde is het de bedoeling dat dit standpunt tijdens het topoverleg door zijn partij verkondigd wordt.

Chance "Wagenpark aan vernieuwing toe"

Politiekorps krijgt 29 nieuwe wagens

WILLEMSTAD — Het politie- korps op Curaçao zal binnen afzienbare tijd de beschikking krijgen over niet minder dan 29 nieuwe voertuigen. Die zijn, gezien de slechte staat waarin een groot deel van het wagenpark van de politie zich bevindt, dringend noodzakelijk, zo verklaarde gisteren minister van Justitie Leo Chance tegenover de Amigoe.

De beslissing een groot deel van dit wagenpark te vernieuwen, werd deze week op voordracht van minister Chance en minister van Financiën ad interim Frank Rozendal genomen. Middels een daaruit volgend lands- besluit zal daarom de directeur van het departement van Financiën worden gemachtigd ten behoeve van het Curaçaose politie- korps 29 nieuwe wagens aan te kopen. Die zullen ter vervanging dienen van een zelfde aantal politie- voertuigen dat als volledig versleten kan worden beschouwd.

Met de aanschaf van de wagens, die bij verschillende autohandelaren zullen worden betrokken, zal een bedrag van ruim 479 duizend gulden gemoeid zijn. De kosten zullen ten laste komen van de begroting voor het dienstjaar 1986. De oude wagens zullen door de commissaris van politie van de inventaris worden afgeschreven en later worden verkocht.

Oduber-vragen ivm Nederlands studiefinancieringssysteem

ORANJESTAD — Aan de minister van Welzijnszorg mr. Mito Croes, onder wie Onderwijs valt, heeft MEP- Statenlid Nelson Oduber een drietal vragen gesteld in verband met de reis van de Antilliaanse minister van Onderwijs naar Nederland om te spreken over het nieuwe systeem en het effect hiervan ten aanzien van het geven van studiebeurzen aan studenten met de Nederlandse nationaliteit in het koninkrijk. Heeft de minister kennis genomen dat hierdoor het huidige systeem voor Arubaanse studerenden in gevaar kan worden gebracht? Tenslotte vraagt Statenlid Oduber aan minister mr. Mito Croes of hij het niet nodig vindt om de Nederlandse regering op de hoogte te stellen dat er geen verandering in het huidige systeem moet komen zonder overleg met Aruba te plegen omdat wij willen dat onze studerenden ten volle genieten van dit nieuwe systeem.

Regering van Aruba
De Direktie Sociale Zaken

van het Land Aruba ressorteert onder het Ministerie van Welzijnszaken en heeft als doelstelling een goed functionerend materieel en immaterieel sociaal voorzieningensysteem ten behoeve van de Arubaanse bevolking.
Thans bestaat de vacature voor de funktie van:

DIREKTEUR (M/V)

Takenpakket:
— belast met de leiding van de Direktie Sociale Zaken;
— het uitbrengen van adviezen en/of het verstrekken van inlichtingen aan de Minister van Welzijnszaken m.b.t. beleidsvraagstukken op het gebied van Sociale voorzieningen;
— het onderhouden van contacten met de gesubsidieerde instellingen voor maatschappelijke hulpverlening op Aruba.

Funktie-eisen
Kandidaten voor deze funktie dienen tenminste aan de volgende vereisten te voldoen:
— academische opleiding of een daaraan gelijk te stellen niveau;
— leidinggevende capaciteiten;
— goede contactuele eigenschappen;
— ruime ervaring op het gebied van de sociale hulpverlening;
— kennis van de Regeling Maatschappelijke Zorg en het Besluit Maatschappelijke Hulpverlening en bekendheid met de sociale verzekeringswetgeving strekken tot aanbeveling.

Arbeidsvoorwaarden:
Bezoldiging geschiedt conform de Bezoldigingsregeling Aruba 1986. Secundaire arbeidsvoorwaarden conform de Landsverordening Materieel Ambtenarenrecht en de Regeling Vakantie en Vrijstelling van Dienst Ambtenaren.

Sollicitaties:
Sollicitatiebrieven vergezeld van volledig curriculum vitae, recente pasfoto, fotocopie van diploma's en werkgeversverklaringen kunnen binnen 15 dagen na het verschijnen van deze advertentie worden verstuurd aan de Minister van Welzijnszaken, L.G. Smith-boulevard 76, Oranjestad, Aruba.

STICHTING ZIEKENVERPLEGING ARUBA

exploiteert het Dr. Horacio E. Oduber Hospitaal (288 bedden) en is voornemens in de maand januari 1987 een P.A.A.Z. in bedrijf te stellen als onderdeel van het Hospitaal. Daarin kan een aantal werknemers geplaatst worden.

VERPLEEGKUNDIGEN:
Funktie-eisen:
— diploma B of
— diploma H.B.O.-V met specialisatie psychiatrie of
— diploma M.B.O.-V met specialisatie psychiatrie en
— ruime ervaring in de psychiatrie
— zeer goede contactuele eigenschappen
— bereid in teamverband te werken.

ARBEIDSTHERAPEUT:
Funktie-eisen:
— diploma arbeidstherapie en
— ervaring in de psychiatrie
— zeer goede contactuele eigenschappen
— bereid in teamverband te werken
— voorkeur gaat uit naar kandidaten met ook creatief en/of bewegingstherapie-diploma's.

Sollicitaties te richten aan het Hoofd Personeelszaken en Public Relations van bovengenoemde Stichting, adres P.O. Box 569, Oranjestad, Aruba, binnen 14 dagen na deze openbare aankondiging.

GWENDOLYN VAN PUTTENSCHOOL voor MAVO-LBO te St. Eustatius
VRAAGT VOOR DIREKT:
VOLLEDIG BEVOEGD ONDERWIJZER
met Handelskennis L.O.

Sollicitaties met kopieën van diploma's, etc. te zenden aan:
Stichting tot Bevordering van het Onderwijs,
P.O. Box 10,
St. Eustatius.
Telefonische inlichtingen kunnen worden ingewonnen bij J. van der Hoeve (direkteur) 03-2276/2401 na 5 uur n.m.

AANKONDIGING - PRO DEO:

[illegible] gerechtelijke zaken bij het Gerecht in Eerste Aanleg op Aruba van de 3e september 1986, gevolgevende aan de beschikking van de E.A. Heer Rechter in het Gerecht in Eerste Aanleg op Aruba d.d. 29e augustus 1986 waarvan een afschrift is gelaten aan de E.A. Heer Officier van Justitie op Aruba, is ten verzoeke van RONALD HENRIQUE DIRKZ, wonende op Aruba en voor deze zaak domicilie kiezende aan de Spinozastraat no. 3 te Oranjestad op Aruba ten kantore van de advocaat S.H. Tjon Ajong

OPGEROEPEN:

TRINIDAD BUILES CORREA, zonder bekende woon- of verblijfplaats op Aruba of elders, om op woensdag 28 januari 1987, des voormiddags om 08.30 uur ter terechtzitting van het Gerecht in Eerste Aanleg op Aruba ten Raadhuize te Oranjestad te verschijnen, voor de behandeling der zaak, die requirant bij het ingediend verzoekschrift voor gemeld gerecht tegen gerequireerde heeft aanhangig gemaakt.

De deurwaarder bij het Gerecht op Aruba,
MODESTO JUNIOR ODUBER.

AANKONDIGING - PRO DEO:

Bij exploit van mij, MODESTO JUNIOR ODUBER, deurwaarder voor burgerlijke zaken bij het Gerecht in Eerste Aanleg op Aruba van de 3e september 1986, gevolgevende aan de beschikking van de E.A. Heer Rechter in het Gerecht in Eerste Aanleg op Aruba d.d. 22ste augustus 1986 waarvan een afschrift is gelaten aan de E.A. Heer Officier van Justitie op Aruba, is ten verzoeke van JACOBO TROMP, wonende op Aruba en voor deze zaak domicilie kiezende aan de Spinozastraat no. 3 te Oranjestad op Aruba ten kantore van de advocaat S.H. Tjon Ajong

OPGEROEPEN:

MARTINEZ-GUERRERO, zonder bekende woon- of verblijfplaats op Aruba of elders, om op woensdag 28 januari 1987, des voormiddags om 08.30 uur ter terechtzitting van het Gerecht in Eerste Aanleg op Aruba ten Raadhuize te Oranjestad te verschijnen, voor de behandeling der zaak, die requirant bij het ingediend verzoekschrift voor gemeld gerecht tegen gerequireerde heeft aanhangig gemaakt.

De deurwaarder bij het Gerecht op Aruba,
MODESTO JUNIOR ODUBER.

PUBLIEKE VERKOPING

Op vrijdag 12 september 1986, des voormiddags om 10 uur zal ten kantore en ten overstaan van de ondergetekende notaris, zijn plaatsvervanger of opvolger, krachtens onherroepelijke volmacht worden overgegaan tot de publieke verkoping van:

I. een drietal pakhuizen [illegible] Tanki Leendert [illegible] op een tweetal percelen domeingrond resp. kadastraal bekend als Eerste Afdeling Sectie [illegible] groot [illegible] Are, met het recht van erfpacht tot 9 december 2016 op de voormelde percelen grond.

II. [illegible] Wayaca [illegible] nr. 40, [illegible] eigendomsgrond groot 3.97 Are, [illegible] in meetbrief no. 40 van 27 maart 1975.

Nadere inlichtingen zijn te bevragen ten kantore van de ondergetekende notaris, alwaar tevens de veilingsvoorwaarden voor een ieder ter inzage liggen. De veilingsvoorwaarden zijn tevens gedeponeerd ter griffie van het Gerecht in Eerste Aanleg, Zittingsplaats Aruba.

Bieders dienen een onherroepelijke bankgarantie, bankierscheque of letter of credit in over te leggen tot het bedrag van hun bod of enige andere zekerheid te stellen ten genoegen van de verkoper.

mr. E.L. Lacle, notaris
Zoutmanstraat 6, Oranjestad,
Aruba,
Telefoon: 21071, 22611, 23881
Telex: 5015 Lacle NA.

ARUBA AGENDA

[illegible]MERS OP Aruba dagelijks ver-[illegible]

ORANJESTAD: Zepp Wever, La Fama, Piet [illegible]stein en Supermercado Pueblo.
NOORD: Lie Take Away, Noord 82.
TANKI LEENDERT: Kalalu, Tanki Leendert
SANTA CRUZ: Rowigini's, Santa Cruz 48.
SAN NICOLAS: Nicolas Store, Zeppen-[illegible] 27.
Giftshop Holiday Inn, Giftshop Dr. Horacio Oduber hospitaal, Giftshop Palm Beach Hotel.

KANTOORUREN: 08.00-12.00 / 14.00-17.00 uur; zaterdag gesloten.
[illegible]: 24333 (drie lijnen).
Spoedgevallen na kantoortijd: 21639, [illegible] 22316, [illegible] 027-849.
[illegible] nr. 248-1 Barclays Bank.
[illegible]: 24 uur per dag, tel.: 22116 of [illegible]
[illegible]: 100.
[illegible]CENTRALE: 115.
[illegible]TJES verschijnen op dinsdag en [illegible] kunnen iedere dag tussen 08.00-[illegible] 14.00-17.00 uur worden opgegeven; [illegible] zaterdag. Alleen zoekertjes, die [illegible] en donderdag voor 10.00 uur [illegible] zijn, kunnen de dag daarop (dus [illegible] en vrijdag) verschijnen.

[illegible] THEATER
[illegible] 24.00 uur Cobra (18 jr.)
[illegible] Off Beat (14 jr.)
[illegible] uur King Solomon's Mines

[illegible] (nachtdienst)
[illegible] Sta. Cruz, tel.: 28080.
[illegible] San Lucas, tel.: 45119.

[illegible] DOKTOREN [illegible]

[illegible]gevallen, ongelukken of ander ongeluk gelieve [illegible]

[illegible] INFORMATION CENTRE: [illegible]

[illegible] SERVICE CENTRE (Oranjestad): [illegible]

DR. HORACIO ODUBER HOSPITAAL ([illegible] 24300): bezoekuren 15.00-15.45 [illegible] 20.30 uur.

ALLIANCE FRANÇAISE D'ARUBA: iedere [illegible]

[illegible] Commodore Users Group [illegible]

[illegible] DOMINO TEAM [illegible]

Voorzitter Gomez: aller medewerking nodig

Geen quorum GABA

ORANJESTAD — Voor de algemene leden- vergadering van de Gouvernements Arbeiders Bond (GABA) bestond onvoldoende belangstelling bij de ruim 730 leden. Bij de aanvang bleek dat er geen quorum was, zodat het voor voorzitter Benny Gomez niets anders opzat dan de vergadering tot een andere dag te verdagen.

Hij betreurde het ten zeerste dat het nieuwe GABA- bestuur probeert orde op zaken te stellen en dat de leden — die wel kritiek hebben — niet op de leden- vergaderingen komen. De heer Gomez zette uiteen dat het nieuwe GABA- bestuur van plan is de salarissen van de bestuursleden te verlagen en te trachten van één der banken een krediet te krijgen om het spaarfonds aan de leden te kunnen terug betalen. Het nieuwe bestuur trof bij overname een chaos aan en schulden tot ruim dertig mille. Ook bestaan er plannen een eenvoudig pand in huurkoop aan te schaffen.

Het streven is ernaar om gezien al deze plannen de maandelijkse contributie van drie gulden op vijf gulden per maand te brengen. GABA- voorzitter Gomez sprak de hoop uit dat de leden zullen inzien dat alleen door samen te werken orde op zaken kan worden gesteld.

ORANJESTAD — Op het kantoor van Cede Aruba werden vrijdagmiddag de financierings- overeenkomsten getekend voor renovatie van het gebouw van Centro di Barrio y Deporte Dakota en van de voormalige Rapidclub annex sportcentrum. De totale kosten voor renovatie van Centro di Barrio Dakota bedragen 56.306 florin, waarvan Nederland f.42.150,- (75%) financieren het centrum zelf voor 25% eigen inbreng zorgt. Voor renovatie en ombouw van Rapidclub tot een recreatie- en buurtcentrum voor Savaneta en omgeving is een bedrag gemoeid van 99.558,39 florin, waarvan eveneens 75% door Nederland en 25% door het buurtcentrum bedragen zullen worden. Tevens werd gistermiddag een project goedgekeurd van de Arubaanse Coöperatieve Consumenten- vereniging, dat ten doel heeft om een gezonde coöperatieve beweging onder de Arubaanse bevolking te stimuleren.

Feest bij eerste verjaardag van Kibrahacha-centrum

PIEDRA PLAT — Dinsdag bestaat het Bejaardencentrum Kibrahacha te Piedra Plat, een jaar.

Op deze dag zijn alle bejaarden van Aruba tussen negen uur 's mogens tot twee uur 's middags welkom in het centrum. Het programma vermeldt een minibakesale, toespraak door de vicevoorzitter van «Fundacion Centro pa nos Grandinan», optreden van dansgroep Flør di Palisia, een toneelstuk door Grupo Uní, kah'i orgel- muziek, een modeshow, en optreden van Bernardina Grovell en Percy Jeandor en een danspartij voor de bejaarden.

Waarvan zo'n 90 dagen voorwaardelijk

Voor marihuanabezit 120 dagen gevangenis

ORANJESTAD — De rechter veroordeelde op vrijdag de 21-jarige man G.C. tot 120 dagen gevangenisstraf, waarvan 89 dagen voorwaardelijk met een proeftijd van één jaar en aftrek van voorarrest. Dit vanwege bezit van een kleine hoeveelheid marihuana.

Ter terechtzitting kwam naar voren dat G.C. al vanaf zijn achtste jaar marihuana had geproefd. Hij stopte hiermee voor een tijd, maar begon weer te roken toen hij dertien was. De beklaagde werd ingesloten toen zijn vader, die het spul in de klerenkast vond, besloot hiermee naar de politie te gaan. Tegen G.C. eiste de officier vier maanden gevangenisstraf met aftrek van voorarrest.

Het tweede marihuana- geval was dat tegen de 25-jarige P.Q., die veroordeeld werd tot 120 dagen gevangenisstraf, waarvan 91 dagen voorwaardelijk met een proeftijd van één jaar en aftrek van voorarrest. Ook tegen deze beklaagde was de eis van de officier vier maanden gevangenisstraf, maar waarvan twee maanden voorwaardelijk met aftrek.

Op de dag van zijn aanhouding verkeerde Q. onder drankinvloed en liep nogal slingerend op de weg. Toen hij bemerkte dat een politie- patrouille in zijn richting kwam, gooide hij iets dat hij in zijn hand had, weg en liep door. De politie- patrouille raapte het spul op, dat een kleine hoeveelheid marihuana bleek te zijn.

Bejaarde vrouw aan armen en benen gebonden

Eis 4,6 jaar voor kraak

ORANJESTAD — Volgende week vrijdag zal de rechter vonnis wijzen tegen de 34-jarige man K.R., die in januari dit jaar diefstal met geweld pleegde in de woning van de 75-jarige weduwe Craane-Beaujon aan de Wilhelminastraat. Gisteren eiste de officier van justitie een gevangenisstraf van vier jaar en zes maanden tegen deze beklaagde.

K.R., die in december uit het Huis van Bewaring ontsnapte, vertelde aan de rechter dat hij op de bewuste [illegible] de diefstal met geweld gepleegd buiten zijn wil om, maar [illegible] door een [illegible] 'baas'. Om [illegible] werk te kunnen gaan, had de beklaagde de bejaarde [illegible] op de vloer aan armen en benen gebonden. Het gevolg hiervan voor de bejaarde was onder meer een verzwikte elleboog. Als buit stak hij een geldsbedrag in zijn zak en daalde met een televisietoestel de trap van de twee verdiepings- woning af.

Eenmaal beneden besloot K.R. de trap weer op te gaan om binnen de contact- sleutel van de auto van de bejaarde dame te pakken. Hij laadde het televisietoestel in de auto en reed hierna van de plaats weg. Nog dezelfde nacht werd K.R. door de politie gepakt.

Winnaar voor hoofdprijs Sportlotto

ORANJESTAD — Bij de wekelijkse trekking van de Arubaanse Sportlotto bleek vrijdagmorgen dat één inzender alle vier de getrokken nummers heeft geraden, te weten 1-26-3-24. Hierdoor verwierf hij de eerste prijs van 4.580,95 florin uit de pot. Voor de tweede prijs zijn er veertien inzenders die drie nummers goed geraden hebben en ieder [illegible] ontvangen. De sociale prijs van de maand augustus viel op formulier nummer: 997493-A.

Met ingang van 1 oktober

Panam stopt verbindingen tussen Miami en St Maarten

PHILIPSBURG — De Amerikaanse luchtvaart- maatschappij Pan American World Airways zal met ingang van 1 oktober haar vluchten tussen Miami en St Maarten stopzetten. Minister van Verkeer en Vervoer Leo Chance werd daarvan onlangs door de Panam- vertegenwoordiger op St Maarten in kennis gesteld.

Naar de minister schriftelijk werd meegedeeld, lukte het de Panam, die in november 1984 de lucht- verbindingen naar St Maarten hervatte, niet om deze vluchten op economisch verantwoorde wijze uit te voeren. De Panam- vertegenwoordiger zei in de brief aan de Antilliaanse bewindsman, de steun en medewerking die in de afgelopen jaren op St Maarten van de regering werd gekregen, bijzonder op prijs te stellen. De hoop werd daarbij uitgesproken dat in de toekomst een mogelijke verandering zou plaatsvinden in de economische situatie en de Amerikaanse luchtvaart- maatschappij dientengevolge weer in de gelegenheid zou zijn de verbindingen naar de Bovenwindse Eilanden te hervatten.

De vluchten van de Panam tussen Miami en St Maarten vinden tot 1 oktober op dagelijkse basis plaats via St Kitts en St Lucia. Financieel voordeel als gevolg van het slechte passagiers- aanbod buiten de weekeinden, bleef echter achterwege, aldus een deze week door Panam uitgegeven verklaring. Gezien de toenemende concurrentie van een tweetal belangrijke Amerikaanse luchtvaart- maatschappijen, die ook in de regio opereren, zijn de economische vooruitzichten voor de Panam op de St Maarten-route van dien aard, dat deze maatschappij geen enkele toename in het passagiers- aanbod verwacht. De vluchten die de Panam dagelijks op New York uitvoert, zullen overigens gehandhaafd worden, aldus de verklaring. Het passagiers- aanbod op die route, rechtvaardigt zulks, voegde de Panam daar aan toe.

ARVEFA-commissaris:

Bescherming lokale producten is goed

ORANJESTAD — ARVEFA- commissaris Tico Arends verklaarde gisteravond in Telenoticias dat iedereen vrij is goederen — dus ook verf — op Aruba in te voeren, als maar aan de verplichtingen — zoals het betalen van invoerrechten — wordt voldaan. Het was een antwoord op de vraag hoe de heer Arends de situatie ziet rond de Arvefa- verf en verf die uit Venezuela op Aruba wordt ingevoerd. De heer Arends wees erop dat op die ingevoerde verf nog steeds een heffing van dertig procent zit tot eind van het jaar. Persoonlijk stelde de heer Tico Arends van mening te zijn dat er voor lokale productie een zekere bescherming dient te zijn. Anders ziet het er beroerd uit voor de lokale bedrijven, meende hij.

Opening van Statenjaar

ORANJESTAD — Dinsdag zal gouverneur F.B. Tromp met het nodige ceremonieel het nieuwe Statenjaar voor Aruba openen. De gouverneur zal dan in de Staten een toespraak houden waarin het regerings- beleid uiteen gezet wordt. Maandagmorgen negen uur komen de Staten in openbare vergadering bijeen waarbij ingekomen stukken en adviezen worden behandeld. Voordat Staten- voorzitter Pedro Bislip het Statenjaar 1986 sluit, zal eerst nog een voordracht worden gemaakt voor voorzitter en onder- voorzitter van de Staten.

Verkoop Palmbeachhotel

ORANJESTAD — De regeling van verkoop van het Palmbeach Hotel zal in de loop van volgende week zijn beslag moeten krijgen. Premier Eman bevestigde tegenover de Amigoe dat volgende week hierover nog een gesprek met de FTA zal plaatsvinden, terwijl aanstaande dinsdag de regering zich zal buigen over voorstellen van de gegadigden. Dit kon gisteren nog niet gebeuren omdat enige stukken nadere toelichting vereisten.

Bibliotheek-directrice naar Trinidad-cursus

ORANJESTAD — De directrice van Biblioteca Nacional, Alice van Romondt, vertrekt morgen naar Trinidad ter bijwoning van een workshop over «Micro- computers in Library and Information management». De bijeenkomst duurt twee weken en wordt georganiseerd door de ECLAC- commissie van de Verenigde Naties en de University of The West Indies. De uitnodiging voor Aruba geschiedde door ECLAC- directeur dr. Applewhite aan minister- president mr Henny Eman. De kosten van de workshop worden gedekt door Canadese en UNESCO- fondsen.

ZONDAG
BIOSCOPEN
BOULEVARD THEATER
I: 18.00 uur *Donald Duck's Birthday Party* (alle leeft.); 20.15 uur *Cobra* (18 jr.).
II: 20.45 uur *Off Beat* (14 jr.).
DRIVE-IN: 21.00 uur *King Solomon's Mines* (14 jr.).
*****

DIVERSEN
SPORT
VOETBAL
(eerste divisie)
16.30 uur Sportboys vs Nacional - Wilhelminastadion.
(Fedeveta)
16.30 uur Bubali Vets vs Nacional Vets - Bubaliveld.

ARUBA ROAD RUNNERS CLUB: Take Fi-[illegible]

KORFBAL (wedstrijden): Bionic vs Sky Lab; Sta. Cruz Stars vs Arukorf; Noordmaster vs Car. Stars - veld Bionic, Sta. Cruz.

SOFTBALL
(veteranentoernooi SV La Fama Island Finance)
10.00 uur Scampi vs NCC Vets; 12.00 uur Amstel Vets vs Tromp Cement Production; 14.00 uur Real Vets vs Sugar Kings; 16.00 uur Rolando's vs Sibonné Vets.
(toernooi Sporting Domino Team)
10.00 uur Sjabururi vs Salifia Stars; 11.45 uur Daimari vs Financiën; 13.30 uur Kentucky vs Weg Seroe Pretoe Stars; 15.15 uur Toyota vs Noord Cura Cabai; 17.00 uur Sabana Grandi Stars vs Tibisay Indians - veld Blue Stars, Sabanilla Abao.

SPORTDAG
(Centro di Barrio Lago Heights)
vanaf 09.30 uur vruminga league en softball - Ballpark Centro di Barrio Lago Heights, Christoffelweg, San Nicolas.
(Centro di Barrio y Deporte Dakota)
vanaf 09.30-18.30 uur op veld Centro di Barrio y Deporte Dakota.
*****

MAANDAG
DIVERSEN
WIT GELE KRUIS
zuigelingenbureau
09.30-12.00 uur te Paradera
(kleuterbureau volgens afspraak)

KIWANIS (Palmbeach): 19.30 uur dinner meeting - Aruba Beachclub.

LIGA DI MARIA (San Nicolas): iedere maandagochtend van 09.00-12.00 uur kan pakjes Ayudo Social afgehaald worden - Milegrosa Centrum - Theresiastraat 6.

SPORT
ZWEMVERENIGING «ARUBA MARLINS» (donderdag): 18.00-19.00 uur training - Palmbeach Hotel.
(zaterdag): 14.00-16.00 uur zwemlessen (voor dipl. A, B, C, D, E en F) - POVA-zwembad.

ARUBA WEIGHTLIFTING ASSOCIATION: 17.00-19.00 uur gewichtheftraining - Sportcentrum Noord.

VERENIGING VOOR ZWEMONDERWIJS ARUBA: 17.30-19.30 uur zwemlessen (voor dipl. B, E, D en F) - Americana Hotel.

ZWEMCLUB «BARRACUDA» (training): 16.00-17.00 uur Divi Divi Hotel.

INDIAN WATERSLIDE: 10.00-18.00 uur open voor publiek - bij «Indian Rock».

MUSEO HISTORIKO ARUBANO: openingstijden maandag t/m vrijdag van 09.00-12.00/16.00-19.00 uur; zaterdag van 09.00-12.00 uur.

STICHTING TOT BEVORDERING VERANTWOORD OUDERSCHAP (Famia Planea): dagelijks van 08.00-12.00 / 13.00-16.00 uur - Medical Centre, Bernhardstraat 75, San Nicolas, tel.: 48833, toestel 219 / 225.
Bij de praktijken in het Wit Gele Kruis- gebouw: dinsdag 10.00-12.00 uur te Noord 66, tel.: 23425; 13.00-14.00 uur te Oranjestad, Koningstraat / Emmastraat, tel.: 23168; woensdag: 13.00-15.00 uur te Santa Cruz 39C, tel.: 28288; donderdag: 10.00-12.00 uur [illegible] Centro [illegible], [illegible] 19, tel.: 23822; donderdag 08.00-10.00 uur, Club Caiquetio, Paradera 47A, tel.: 24280: dinsdag 08.00-10.00 uur.

BUREAU LEVENS-, GEZINS- EN HUWELIJKS- MOEILIJKHEDEN (Lagoenweg 9A, 1e verdieping): iedere werkdag van 07.30-12.00 / 13.00-16.30 uur (ook mogelijk afspraak te maken via tel.: 23145 of 25111).

BIBLIOTECA NACIONAL (openingstijden)
LEES- EN KRANTENZAAL: maandag t/m vrijdag vanaf 07.30 uur.
UITLENING AFDELING: maandag, woensdag en vrijdag 09.00-11.55 / 13.30-20.00 uur; dinsdag en donderdag van 13.30-17.30 uur ('s morgens gesloten).

FILIAAL SAN NICOLAS: openingstijden maandag t/m vrijdag van 09.00-12.00 / 13.30-17.00 uur; woensdagochtend gesloten, in de middaguren geopend van 12.30-19.00 uur, om 13.30 uur uitlenen van boeken; van maandag t/m vrijdag van 08.00-12.00/13.00-17.00 uur studiezaal open voor publiek

BIBLIOTHEEK CENTRO DI BARRIO DAKOTA (openingstijden): dinsdag van 16.00-20.00 uur en vrijdag van 17.00-19.00 uur.

SHASA (Stichting Hulp aan Slechthorenden Aruba), Engelandstraat (Lionsgebouw t/o Eagleclub), is dagelijks geopend van 08.30-12.00/13.00-16.30 uur.
*****

TELEARUBA
ZATERDAG: 18.00 Kiko ta saludabie; 18.15 The A-team: «Uncle Buckley up»; 19.05 Rikesa Universal; 20.00 Telenoticias; 20.30 Miami Vice: «Made for each other»; 21.30 Estrerio: «Mitchell» (drama); 23.00 CNN international news; 23.30 Sports tonight (live); 24.00 Sluiting.

ZONDAG: 17.00 National geographic: «Gold»; 18.00 Survival: «Come into my parlour»; 18.50 Solid gold; 19.30 Showtime; 20.30 Teleresumen; 21.00 Quo Vadis; 22.15 CNN international hour; 22.45 Santo Domingo invita; 23.30 Sports tonight (live); 24.00 Sluiting.

MAANDAG: 12.00-14.00 Take two (live); 18.00 Terrahawks: «Play it again Scram»; 18.30 Telenovela: «La Sombra»; 19.30 The world tomorrow: «Is there a real hell-fire»; 20.00 Telenoticias; 20.30 Harold sportshow; 21.00 CNN international hour; 22.00 Murder, she wrote; 23.00 Showbiz today; 23.30 Sports tonight (live); 24.00 Sluiting.

KERKDIENSTEN
BRAZIL: zon.: 09.00 en 19.00 uur.
DAKOTA: zat.: 19.00 uur; zon.: 08.00 en 19.00 uur.
EMANUELKAPEL: zat.: 19.00 uur.
NOORD: zat.: 19.00 uur; zon.: 07.30 en 18.00 uur.
ORANJESTAD: zat.: 19.00 uur; zon.: 06.30, 10.00 en 19.00 uur.
PARADERA: zat.: 19.00 uur; zon.: 10.00 en 18.30 uur.
POS CHIQUITO: zon.: 08.00 uur.
SAN NICOLAS: zon.: 08.30 en 18.30 uur.
SANTA CRUZ: zat.: 19.00 uur; zon.: 06.30, 09.00 en 18.30 uur.
SAVANETA: zat.: 19.00 uur; zon.: 17.30 uur.
TANKI LEENDERT: zon.: 09.00 uur.
*****

PROTESTANTSE KERKDIENSTEN
PIEDRA PLAT: 10.30 uur ds H. Hessen, zondagsschool in het Jeugdcentrum.
SAN NICOLAS: 09.00 uur ds H. Hessen (zondagsschool op dezelfde tijd).
ORANJESTAD: 10.00 uur ds A. van den Doel (crèche en zondagsschool), koffie na de dienst.
SEROE COLORADO: 08.30 uur ds A. van den Doel.
*****

Bonbini-festival

ORANJESTAD — In Fort Zoutman wordt dinsdag weer een Bonbini Festival gehouden voor toeristen en plaatselijke bevolking. Ditmaal zullen optreden: Tipico del Campo, kah'i orgel El Diamante en de dansgroep Teatro di Danza Arubano. Het Bonbini Festival is van half zeven tot half negen.

MEP-Statenlid Oduber:

Aruba heeft recht op de 4 door NA te kopen politieboten

ORANJESTAD — MEP-Statenlid Nelson Oduber heeft de minister van Justitie een drietal vragen gesteld over de berichten dat de Raad van Ministers van de Nederlandse Antillen besloten heeft een besluit van 27 december 1984 uit te voeren om vier politieboten te kopen met fondsen die Nederland hiervoor beschikbaar stelde.

Hij wil weten of minister Vos van mening is dat het hier een besluit betreft waardoor Aruba nog recht heeft op één van die boten. Tenslotte wil hij weten wanneer de bewindsman deze vraag positief beantwoordt of Aruba van plan is stappen te nemen om het besluit van 27 december 1984 en de uitvoering daarvan zeker te stellen voor een boot voor Aruba.

De Amigoe tekent hierbij aan dat uit recente persberichten uit Curaçao blijkt dat de Ministerraad van de Antillen besloten heeft niet vier maar drie politieboten aan te schaffen, waaruit wel duidelijk blijkt dat ten aanzien van de vierde — die voor Aruba bestemd is — Aruba zelf zal moeten beslissen.

Afbraak opstallen Plaza Terrace zonder problemen

ORANJESTAD — De afbraak van de opstallen van Plaza Terrace door de ATCO is zonder moeilijkheden verlopen. In eerste instantie had Plaza Shopping Centre nv die met rechterlijke toestemming — op kosten van Plaza Terrace — het geheel liet verwijderen, plannen om de opstallen op een terrein aan de Golfweg in San Nicolas op te slaan. Op verzoek van advocaat mr. John van der Kuyp — op het moment dat de eerste wagen op weg was naar San Nicolas — werd besloten de opstallen op te slaan op een terrein van Shon Pa Lopez te Mahuma 11A. De directie van Plaza Shopping had hiertegen geen bezwaren, zodat alles nu te Mahuma is opgeslagen. Er deden zich nog enige problemen voor met planten en andere artikelen, die geen eigendom van Plaza Terrace waren, doch gehuurd van derden. Door Plaza Shopping Centre die alles naar Mahuma vervoerde, werden deze mensen naar Plaza Terrace verwezen om een en ander te regelen. De directie kon niet anders omdat dan de kritiek zou worden gehoord dat Plaza Shopping Centre goederen van Plaza Terrace aan het afgeven was.

Video Centre met 0-10 ingemaakt

Coca Cola slaat AVC ko

SAN NICOLAS — Coca Cola Rangers volgde zondagmiddag het voorbeeld van Marlboro door tegenstander Aruba Video Centre (AVC) met een 10-0 baseball- knockout naar huis te sturen. Vrijdagavond sloeg Marlboro tegenstander Brazil Lacor met 11-0 knockout.

AVC was [illegible] al in de derde inning een verl[illegible] pleeg. In deze inning [illegible] Coca Cola vijf runs — waaronder een homerun door Glenroy Wilson — en deze klap kwam Video Centre niet meer boven. Van 5-0 werd het 6-0, 8-0 en in de achtste tevens laatste inning 10-0 voor Coca Cola. Orvin Gonzales werd winnende pitcher voor Coca Cola. Video Centre maakte gebruik van vier pitchers, Marcelino Croes, Poy Flanegin en Henk Arnold met Croes als verliezer. Het wedstrijd- verloop was: 10 runs, 14 hits, 1 error voor Coca Cola, 0 run, 7 hits, 4 errors voor Video Centre.

De extra- competitie tussen de «Big Four» wordt vanavond in het Elias Mansur Ballpark voortgezet met Marlboro - Aruba Video Centre. De tussenstand is op dit ogenblik: Brazil Lacor en Coca Cola 2 gewonnen, 1 verloren; Marlboro 1-1 en Aruba Video Centre 0-2.

Kop semifinale-ronden ongewijzigd

RCA, Bubali delen punten

SAN NICOLAS — RCA en Bubali handhaafden hun koppositie in de eredivisie semi-finale- ronde door zaterdagavond tegen elkaar met 1-1 gelijk te spelen. De twee ploegen hebben nu elk één gewonnen wedstrijd en één gelijkspel, ofwel drie punten uit twee gespeelde wedstrijden.

De wedstrijd beantwoordde niet aan de verwachting dat het een knots van een treffen zou worden. Het publiek dat stukken minder was dan voor de wedstrijden Estrella - Bubali en Dakota - La Fama in de afgelopen week, kreeg een matige vertoning voorgeschoteld, waarbij van gewichtige aanvallen, die tot meer doelpunten hadden kunnen leiden, niet veel sprake was. De twee gemaakte doelpunten waren meer het resultaat van verkregen kansen door fouten van de tegenstander. Dit was voor RCA al in de derde minuut van de wedstrijd toen Edwin Lopez de bal met een kopstoot tot doelpunt verwerkte. In de 25e minuut was het Monchi Eckmeyer die Bubali aan de gelijkmaker hielp. Het publiek kreeg hierna geen doelpunten meer te zien.

De wedstrijd van morgenavond gaat tussen Estrella en Universal, die beiden in hun eerste wedstrijd een nederlaag te incasseren kregen. Estrella verloor met 1-4 tegen Bubali en Universal met 1-2 tegen RCA.

Risicoloos duel in Leningrad:

Dertiende partij tussen Karpov en Kasparov eindigt in remise

LENINGRAD — Wereldkampioen Gari Kasparov heeft de eerste aanval van Anatoli Karpov in Leningrad doorstaan. De titelhouder bood vrijdag in de dertiende partij na vijf uur en veertig zetten remise aan. Het aanbod werd door de uitdager geaccepteerd. Na dertien partijen leidt Kasparov met 7-6.

De balzaal van hotel Leningrad was vrijdag slechts voor de helft gevuld voor de dertiende ontmoeting tussen de beide schaakgiganten. De confrontatie begon twee dagen later dan was geprogrammeerd. Karpov vroeg woensdag onverwachts een tweede time-out aan. Over de reden deden de wildste geruchten de ronde. Het acclimatisatie- proces zou nog niet voltooid zijn, Karpov wilde de spanning opvoeren. Speculaties die alle grond misten. Karpov had last van een lichte verkoudheid en nam uit oogpunt van veiligheid een tweede verlofdag.

De ongeveer 350 toeschouwers kregen vrijdag aanvankelijk het bekende recept voorgeschoteld. Karpov opende met wit traditioneel met de d-pion, waarop Kasparov de Grünfelder op het bord bracht. Negen zetten lang volgden beide kemphanen het verloop van de derde partij, waarin Kasparov heel gemakkelijk remise maakte en Karpov geen enkel risico durfde te nemen, omdat hij nog geen recept had gevonden op het verrassende openings- repertoire van de wereldkampioen.

In Leningrad week Karpov op de tiende zet af. In Londen trok hij destijds zijn paard terug naar f3. Vrijdag handhaafde hij het paard op het vooruitgeschoven e5 en ging hij voort met het scherpe f4. Kasparov werd er nauwelijks door in verlegenheid gebracht. Ongetwijfeld had hij die variant tijdens de voorbereiding naukeurig bestudeerd. Hij antwoordde op tempo met f6, waarop het paard alsnog terugging naar f3. De manoeuvres vormden het signaal voor vele complicaties die beide grootmeesters tot zwaar rekenwerk dwongen.

"Dat heb je als er twee geniale schakers aan het werk zijn", merkte Sovjet- grootmeester Goefeld in de commentaarzaal bewonderend op. "Zo lijkt het een saaie partij te worden, een paar zetten later is de stelling doorvlochten met de wildste mogelijkheden. Van niets maken zij iets."

Erg veel was het niet. Beiden waren er in geslaagd met een paar het centrum hermetisch dicht te spijkeren. Kasparov ontwikkelde daarna nog de meeste initiatieven, maar de dreigingen waren meer van optische aard. Karpov koos de veiligste oplossing, wikkelde af naar een eindspel, waarin beide spelers geen andere keus hadden dan de vrede te sluiten. Na veertig zetten toonde de titelhouder zich bereid de deling van het punt te offreren.

Voor Karpov gaat de tijd dringen. In de resterende elf partijen heeft hij nog vijf keer wit. Hij zal tenminste twee keer moeten winnen om de wereldtitel te heroveren.

Dertiende partij:

WK Schaken zet voor zet

LENINGRAD — Gisteren is de tweekamp hervat tussen Kasparov en uitdager Karpov met als inzet de wereldtitel schaken. Deze dertiende partij is in remise geëindigd. De stand is nu 7-6 in het voordeel van wereldkampioen Kasparov.

Het verloop van de dertiende partij was als volgt:

Wit: Karpov
Zwart: Kasparov

1.	d2-d4	Pg8-f6
2.	c2-c4	g7-g6
3.	Pg1-f3	Lf8-g7
4.	g2-g3	c7-c6
5.	Lf1-g2	d7-d5
6.	c4xd5	c6xd5
7.	Pb1-c3	0-0
8.	Pf3-e5	e7-e6
9.	0-0	Pf6-d7
10.	f2-f4	f7-f6
11.	Pe5-f3	Pb8-c6
12.	Lc1-e3	Pd7-b6
13.	Le3-f2	f6-f5
14.	Pf3-e5	Lc8-d7
15.	Dd1-d2	Pb6-c8
16.	Dd2-e3	Kg8-h8
17.	Tf1-d1	Pc8-d6
18.	b2-b3	Ta8-c8
19.	Ta1-c1	Ld7-e8
20.	Lf2-e1	Lg7-f6
21.	Pc3-a4	b7-b6
22.	Pa4-b2	Pd6-e4
23.	Pb2-d3	g6-g5
24.	Pe5xc6	Le8xc6
25.	Pd3-e5	g5xf4
26.	g3xf4	Lc6-e8
27.	De3-h3	Tf8-g8
28.	Kg1-f1	Tc8xc1
29.	Td1xc1	h7-h5
30.	Lc8-b4	a7-a5
31.	Lb4-a3	Lf6xe5
32.	d4xe5	Tg8-g4
33.	Lg2xe4	d5xe4
34.	La3-d6	Tg4xf4 †
35.	Kf1-e1	Tf4-g4
36.	Dh3-e3	Dd8-g5
37.	De3xg5	Tg4xg5
38.	Tc1xc8	Tg5-g8
39.	e2-e3	h5-h4
40.	h2-h3	a5-a4

Remise op voorstel van Kasparov.

Major League Baseball

NEW YORK — De uitslagen van de vrijdag gespeelde wedstrijden van de hoogste afdelingen van het Amerikaanse baseball- competitie zijn:

AMERICAN LEAGUE
Chicago White Sox - Toronto Blue Jays 5-0; Boston Red Sox - Minnesota Twins 12-2; Seattle Mariners - Beltimore Orioles 8-2; Cleveland Indians - Milwaukee Brewers 13-5; Texas Rangers - Kansas City Royals 7-6; New York Yankees - California Angels 7-4; Detroit - Tigers - Oakland A's 9-4.

NATIONAL LEAGUE
Cincinnati Reds - Chicago Cubs 11-2; Atlanta Braves - Pittsburgh Pirates 4-3; San Francisco Giants - Montreal Expos 8-4; St. Louis Cardinals - Houston Astros 8-5; Philadelphia Phillies - Los Angeles Dodgers 4-0.

Evert-Lloyd uitgeschakeld

Chris Evert-Lloyd heeft voor de tweede maal in successie in de halve eindstrijd van Flushing Meadow moeten capituleren. Vorig jaar was het de latere winnares Hana Mandlikova die haar de toegang tot de finale ontzegde, nu was het wederom een Tsjechoslowaakse die haar de weg versperde.

De als zevende geplaatste Helena Sukova had sinds 1982 veertien keer achtereen van Evert-Lloyd verloren. De 21-jarige Praagse sloeg echter in het vijftiende duel ongenadig toe: 6-2, 6-4.

Voor Sukova wordt het na Melbourne 1984 (verlies tegen Evert-Lloyd!) de tweede finale in een grand-slam toernooi. Bij haar entree ontving ze van de 20.000 toeschouwers in de heksenketel van Flushing Meadow een beschaafd applausje. Na haar winst op de multi- miljonaire was het publiek te zeer geschokt om meer dan dat beschaafd applausje te geven. Weer was een Amerikaan verdwenen: na John McEnroe en Jimmy Conners was het nu Chris Evert-Lloyd aan de beurt.

O-O-O-O-O

VOETBAL / SYDNEY — Het voetbalelftal van Tsjechoslowakije heeft de laatste van de drie interlands tegen Australië gewonnen met 3-0. Kubik scoorde tweemaal, de eerste uit een strafschop de tweede met behulp van een toeschouwer. Die imiteerde op de tribune de fluit van de scheidsrechter, waarop de Australische verdediging reageerde door Kubik vrije doorgang te verlenen. Het derde doelpunt kwam op naam van Kula voor de 10.104 toeschouwers.

O-O-O-O-O

SCHIETEN/SUHL — Australië kan volgend jaar de wereldkampioenschappen schieten niet organiseren. De kosten zijn te hoog na de daling van de Australische dollar. Boedapest neemt die wereldtitel- strijd over.

Sithoc - Jong Holland: 0-0

WILLEMSTAD — De openingswedstrijd van de halve finales van het semi-profvoetbal was van teleurstellend niveau. Sithoc/Hubo noch zijn opponent Jong Holland/Kodela konden de ruim 1600 toeschouwers met hun spel bekoren en kwamen dan ook geheel terecht niet verder dan een doelpuntloze puntendeling.

Vooral de eerste helft werd gekarakteriseerd door rommelig nerveus voetbal waarbij de strijd tot een heen-en-weer getrap op het middenveld beperkt bleef. Veel verbeteringen kwamen er niet in na rust. Het enige vermeldenswaardige feit is misschien dat Jong Holland drie hoekschoppen te nemen kreeg tegen Sithoc geen enkele. Van een overheersing van Jong Holland was echter geen sprake. De 0-0 score is dan ook de beste weergave van wat zich op het speelveld heeft afgespeeld.

In de tweede divisie heeft zich wel een winnaar aangediend. Scherpenheuvel opende de serie met een 1-0 overwinning op De Koning. Het doelpunt werd gemaakt door André Bernardus.

Morgen komen de andere twee semi-finalisten uit beide klassen in actie. In de eerste divisie ontmoet Centro Dominguito Victory Boys, terwijl in de tweede divisie Vasco da Gama zal proberen de eerste winstpunten ten koste van Centro Barber te veroveren.

Plaats verdiend in het Guiness Worldrecordbook

"Antilliaan" Harry Hauck zwemt met familie als eerste het kanaal over

LONDEN / WILLEMSTAD — "We made it!" Zo begint Harry Hauck Jr., werkzaam bij Blok en Diaz hier op Curaçao, zijn brief aan een vriend hier op Curaçao. Zoals wij reeds eerder berichtten, wilde Harry Hauck jr., ook in de waterpolo-wereld hier op het eiland beslist geen onbekende, samen met zijn familie Het Kanaal overzwemmen. Dit is begin deze week gelukt!

Na precies 11 uur en 13 minuten in het 15 graden koude water gezwommen te hebben, had de familie Hauck weer vaste Franse grond onder de voeten. Ze startten in Dover en landden in Calais en zwommen ieder een uur op kop. Met deze prestatie komen ze in het World Recordbook of Guiness: de eerste familie die Het Kanaal is overgezwommen.

Harry Hauck speelt met de gedachte om met een Curaçaos team deze prestatie te herhalen. Hij heeft hierover reeds een aantal mensen gepolst. Verder heeft hij tijdens de persconferentie in Frankrijk duidelijk tot uitdrukking gebracht dat hij niet zoals zijn overige familieleden op Puerto Rico woont, maar op Curaçao.

Op de foto de trotse familie Hauck die nu een plaats heeft in het World Recordbook of Guiness: (v.l.n.r.): Krista, Jason, Harry Sr., Harry Jr., Caroll en Tim Hauck.

I.v.m. controverse OS '88:

Noord-Korea mijdt de Aziatische Spelen

PJONGJANG — Noord-Korea heeft maandag aangekondigd, dat het niet deelneemt aan de Aziatische spelen, die 25 september in de Zuidkoreaanse hoofdstad Seoel van start gaan.

De partijkrant Rodong Sinmün beschuldigde Zuid-Korea ervan de spelen te gebruiken de scheiding tussen de twee Korea's te bevorderen. Noord-Korea heeft zich steeds verzet tegen het toewijzen van zowel de Aziatische als de Olympische Spelen van 1988 aan het noordelijke deel van het schiereiland.

De organisatie van de Aziatische spelen heeft nog geen officiële afmelding ontvangen van Noord-Korea. Van de 36 landen die zijn aangesloten bij het olympisch comite van Azië hebben er tot nu toe 30 toegezegd eind september naar Seoel te komen. De organisatie verwacht echter niet dat de overige landen naar Zuid-Korea zullen komen.

Noord-Korea dreigde eerder al de Olympische Spelen van 1988 in Seoel te boycotten als het niet bij de organisatie van deze spelen wordt betrokken. In de zomermaanden spraken beide Korea's met het Internationaal Olympische Comite (IOC) over de mogelijkheden een boycot te vermijden. Het gesprek in Lausanne leverde geen resultaat op. Zuid-Korea stemde toe een aantal olympische onderdelen (tafeltennis, wielrennen en voetbal) naar de buren over te brengen, maar voor de noordelijken ging dit aanbod niet ver genoeg.

O-O-O-O-O

VOETBAL / FRANKFURT — Voetbaltrainer Hannes Lohr, de voorganger van George Kessler bij FC Köln, heeft zich voor twee jaar verbonden aan de Westduitse voetbalbond. De 44-jarige oud-international gaat het Olympisch elftal begeleiden bij de kwalificatie voor het toernooi tijdens de spelen in Seoel.

O-O-O-O-O

TENNIS / NEW YORK — Wimbledon- kampioen Martina Navratilova heeft dit jaar al meer dan een miljoen dollar verdiend met haar activiteiten op de tennisbaan. Op haar bankrekening werd $1.068.512 bijgeschreven. Tweede op de ranglijst van verdienste bij het damestennis staat Chris Evert-Lloyd. Zij verdiende in de achter ons liggende acht maanden 'maar' $782.305.

SENTRO DEPORTIVO KORSOU
(zwembad)
geopend van 09.00-12.00/14.00-17.00 uur; dinsdag- en donderdagmorgen gesloten.

BOWLEN
Damacor Bowling Club (Chuchubiweg) open vanaf 17.00 uur.

BASEBALL
(AA-klasse)
17.30 uur Alpha / Mitsubishi vs Wild Cats / Banco di Caribe;
20.30 uur Groot Kwartier Stars / CCSI vs Royal Scorpions - Sentro Deportivo Kòrsou.

* * * * *

ZONDAG
JEUGDBASEBALL
10.00 uur AGT / CPS vs Banco di Caribe;
13.00 uur Charo vs Name;
16.00 uur Sta. Maria vs Groot Kwartier - Don Nicho Hurtado Ballpark.

VOLLEYBALL
16.15 uur **(dames A-kl.)** Watakeli vs UNA;
16.15 uur **(dames A-kl.)** Lluvia vs Hurricane;
17.15 uur **(dames A-kl.)** Odesa vs Apache;
17.15 uur **(heren A-kl.)** Wishi Tigers vs UNA;
18.15 uur **(dames hoofdkl.)** Green Socks vs Excalibur;
18.15 uur **(heren hoofdkl.)** Watakeli vs Stakamahachi - Sentro Deportivo Kòsou.

ZWEMMEN
(zwemvereniging Buladó)
«Zwemfestival» bij Seaquarium.

VOETBAL
(Fedeprof)
have finales
16.00 uur Vasco da Gama vs Barber;
18.00 uur Centro Dominguito vs Victory Boys - Sentro Deportivo Kòrsou.

* * * * *

O-O-O-O-O

VOETBAL / RIO DE JANEIRO — De Braziliaanse voetballer Josimar heeft zijn goede prestatie tijdens het WK voetbal in Mexico gebruikt om bij zijn vereniging Botafogo een flinke salarisverhoging te eisen. De 25-jarige verdediger krijgt na moeizame onderhandelingen een maandsalaris van 60.000 Cruzados (ongeveer 10.000 gulden). Daarnaast ontvangt de Braziliaan een eenmalige premie van 150.000 gulden.

O-O-O-O-O

VOETBAL/MURCIA — De Marokkaanse voetballer Mohamed Timoumi heeft maandag een tweejarig contract getekend bij de Spaanse tweede divisieclub Murcia. De international ontvangt bij zijn Spaanse werkgever 12 miljoen peseta's per seizoen. Murcia had eerder belangstelling voor de Algerijnse international Belloumi, maar die transfer was niet haalbaar.

O-O-O-O-O

UITNODIGING

Namens het College van Curatoren, heb ik de eer alle geïnteresseerden uit te nodigen voor de

OPENING VAN HET ACADEMISCH JAAR 1986-1987

welke zal plaatsvinden op 10 september 1986 om 4 uur n.m. Na de openingsrede van de rector-magnificus zal

Ir. F. BRUGMAN

de diësrede houden, getiteld

"MONUMENTEN, MIJ EEN ZORG?!"

Aansluitend zal het boek Nos Futuro gepresenteerd worden. Na afloop is de gebruikelijke receptie op de patio.
Plaats: **Jan Noorduynweg 111.**

De rector-magnificus
Mr.drs. A. Reinders.

Universiteit van de Nederlandse Antillen
University of the Netherlands Antilles
Universidad de las Antillas Neerlandesas

Bij beschikking van de E.A. Heer Rechter in het Gerecht in Eerste Aanleg, zittingsplaats Curaçao van 22 augustus 1986 werd het faillissement van de naamloze vennootschappen:

REIJNLANT STAETE N.V.,
REIJNLANT HOLDING N.V.,
TTR HOLDINGS N.V.,

allen gevestigd op Curaçao, opgeheven wegens de toestand van de boedel.

Curaçao, 5 september 1986.

Mr. J.M.R. Statius van Eps
Curator,
Pietermaai 6.

OPENBARE VERKOOP

Op dinsdag, 16 september 1986 des voormiddags om 10 uur zal ten kantore aan de De Ruyterkade 50, alhier ten overstaan van één van de notarissen of diens plaatsvervanger van het kantoor Palm & Senior in het openbaar worden verkocht ex artikel 1203 van het Burgerlijk Wetboek:

a. **een perceel grond, gelegen op Curaçao, ter grootte van 2.090m2, kadastraal bekend als Afdeling 5 Sectie 1S nummer 618, met het daarop gebouwde plaatselijk bekend als Polarisweg nummers 35 en 35a;**
b. **een perceel grond, gelegen op Curaçao, ter grootte van 2.455m2, kadastraal bekend als Kadastrale Afdeling Stadsdistrict Sectie A nummer 4798, met het daarop gebouwde plaatselijk bekend als Julianaplein 22 en Penstraat nummers 25A en 27A. De woning Penstraat 27A wordt in verhuurde staat verkocht.**
c. **een perceel grond, gelegen in het tweede district van Curaçao op "BRIEVENGAT", ter grootte van 735m2, nader omschreven in meetbrief nummer 790 van 29 december 1977, met het daarop gebouwde plaatselijk bekend als Kaya Kokolishi 37.**

De veilingsvoorwaarden liggen ter inzage op voormeld notariskantoor vanaf 8 dagen voor de veiling en houden onder meer in dat iedere bieder gehouden is terstond een bankgarantie of andere vorm van zekerheid te stellen tot nakoming van zijn bod en de bijkomende kosten.

Notariskantoor
Palm & Senior
De Ruyterkade 50 tel. 613199
Polarisweg 33 tel. 613655.

DEPARTEMENT VAN HANDEL, INDUSTRIE EN WERKGELEGENHEID

Maximum prijzen eilandgebied **CURAÇAO**, ingaande **5 september 1986**

	verpakking	kleinhandel	consument
RIJST			
Select Quality Rice			
(bruin)	30/1 lbs.	f. 18.29	f. 0.67
(bruin)	30/2 lbs.	f. 31.68	f. 1.16
(bruin)	12/5 lbs.	f. 32.39	f. 2.97
(bruin)	6/10 lbs.	f. 32.31	f. 5.92
(wit)	30/1 lbs.	f. 16.26	f. 0.60
(wit)	30/2 lbs.	f. 29.98	f. 1.10
(wit)	12/5 lbs.	f. 29.45	f. 2.70
(wit)	6/10 lbs.	f. 29.17	f. 5.35
Raya Azul (wit)	30/1 lbs.	f. 16.26	f. 0.60
(wit)	30/2 lbs.	f. 29.98	f. 1.10
(wit)	12/5 lbs.	f. 29.45	f. 2.70
(wit)	6/10 lbs.	f. 29.17	f. 5.35
(wit)	25 lbs.	f. 12.10	f. 13.31
(wit)	50 lbs.	f. 24.33	f. 26.76
	100 lbs.	f. 43.53	f. 47.01
	½ kg		f. 0.53
(bruin)	30/1 lbs.	f. 18.29	f. 0.67
(bruin)	30/2 lbs.	f. 31.68	f. 1.16
(bruin)	12/5 lbs.	f. 32.39	f. 2.97
(bruin)	6/10 lbs.	f. 32.31	f. 5.92
(bruin)	25 lbs.	f. 12.79	f. 14.07
(bruin)	50 lbs.	f. 25.70	f. 28.27
(bruin)	100 lbs.	f. 45.62	f. 49.27
	½ kg.		f. 0.56
THEE			
Liptons (uit Venezuela)	96/10 X 2 gr.	f. 53.76	f. 0.62
BABYVOEDING			
Heinz (cereals)	12/8 oz.	f. 17.17	f. 1.57
BABYMELKPOEDER			
Similac	24/450 gr.	f. 134.03	f. 6.38
MELKPOEDER			
Coast (instant)	24/400 gr.	f. 56.69	f. 2.51
(instant)	6/1800 gr.	f. 67.74	f. 11.86
(instant)	6/2500 gr.	f. 92.92	f. 16.34
MARGARINE			
Becel	24/250 gr.	f. 37.40	f. 1.69
MARGARINE			
Bona (planten)	24/250 gr.	f. 25.52	f. 1.17
(planten)	24/500 gr.	f. 44.52	f. 2.06
Albert Hein	40/250 gr.	f. 16.57	f. 0.46
(dieet)	24/250 gr.	f. 27.21	f. 1.25
Blue Band (gold)	40/250 gr.	f. 35.81	f. 0.98
Blue Bonnet	18/1 lbs.	f. 41.05	f. 2.53
	18/2 lbs.	f. 55.34	f. 3.41
Fleischmann's (corn oil margarine)			
(dieet)	18/2 X ½ lbs.	f. 49.34	f. 3.01
	½ lbs.		f. 1.51
(ongezouten)	15/1 lbs.	f. 37.33	f. 2.76
(prints)	30/4 X ¼ lbs.	f. 74.59	f. 2.76
	¼ lbs.		f. 0.69
(tubs)	24/2 X ½ lbs.	f. 66.29	f. 3.07
	½ lbs.		f. 1.54
(bowl)	18/1 lbs	f. 49.63	f. 3.06
(light spread)	12/2 lbs.	f. 55.47	f. 5.13
(light spread)	30/4 X ¼ lbs.	f. 74.59	f. 2.76
	¼ lbs.		f. 0.69
(light spread)	18/1 lbs.	f. 49.82	f. 3.07
(ongezouten)	18/2 X ½ lbs.	f. 49.89	f. 3.08
	½ lbs.		f. 1.54
SUIKER			
Domino (wit)	30/2 lbs.	f. 26.65	f. 0.96
MELK IN BLIK			
Coast			
(gecondenseerd gesuikerd)	48/397 gr.	f. 42.10	f. 0.96
(gecondenseerd gesuikerd)	120/78 gr.	f. 36.86	f. 0.33
(geëvaporeerd ongesuikerd)	48/410 gr.	f. 36.25	f. 0.82
(geëvaporeerd ongesuikerd)	96/170 gr.	f. 35.76	f. 0.40
GEZOUTEN VIS			
Grytten	60/450 gr.	f. 254.94	f. 4.64
Malgor (zonder graat)	40 lbs.	f. 206.38	
	454 gr.		f. 5.93

Eerstvolgende publikatie geschiedt op **25 september 1986.**
Prijsverhogingen dienen uiterlijk op **22 september 1986** aangevraagd te worden.

De Minister van
Handel, Industrie en Werkgelegenheid.

Psycholoog McGillavry over relatie-problematiek:

"Op Curaçao zijn nogal wat psycho-somatische gevallen

Relatie- problemen..... Man en vrouw die met elkaar overhoop liggen, het niet meer zien zitten en tenslotte gescheiden wegen gaan bewandelen... Hoe vul je in een relatie het rollenpatroon in?.... En nog belangrijker: Wie beslist wat in een relatie?.... Dit alles is voer voor psychologen en aanverwante gedragswetenschappers.

Afgelopen donderdagavond hield Drs. Donald Mc Gillavry, psycholoog en relatie- deskundige, over dit onderwerp een boeiende lezing in de aula van de UNA in het kader van de De la Try Elliscyclus.

Mc Gillavry introduceerde de vraagstelling 'Wie beslist?' in een drietal modellen:
1. De vrouw zegt: 'Gaan we zaterdag boodschappen doen?' De man zegt 'nee' en bepaalt dus wat er gebeurt. De vrouw legt zich bij zijn beslissing neer.
2. De vrouw zegt: 'Gaan we zaterdag boodschappen doen?' De man zegt 'nee'. De vrouw zegt: 'Nu, dan ga ik wel alleen'. Hier is sprake van gelijkheid.
3. In dit geval antwoordt de man dat hij geen zin heeft. Maar daarna besluiten man en vrouw alleen de zaterdagmorgen de stad in te gaan. Dit is overleg. De compromisgedachte van ½+½=1.

ONDUIDELIJKHEID

Andere mogelijkheden om tot een beslissing te komen zijn er niet. Tot dusver ziet Drs. Mc Gillavry geen problemen. Nee, die problemen ontstaan pas wanneer mensen in hun antwoorden en meningen onduidelijk zijn. Bijvoorbeeld wanneer de één zich ogenschijnlijk bij het standpunt van de ander neerlegt, maar intussen in de keuken gaat zitten mokken. Het doen alsof patroon en dit maakt de besluitvorming tussen mensen zo eindeloos ingewikkeld. De man wil geen boodschappen doen. De vrouw gaat zitten mokken.

De man denkt nu: 'Hé, dit gaat mis' en zegt: 'Laten we dan toch maar gaan', waarop de vrouw antwoordt: 'Nee, het hoeft voor mij niet meer.' Resultaat: Geen van beiden krijgt zijn zin. Beiden zijn gefrustreerd. Een rotsituatie...

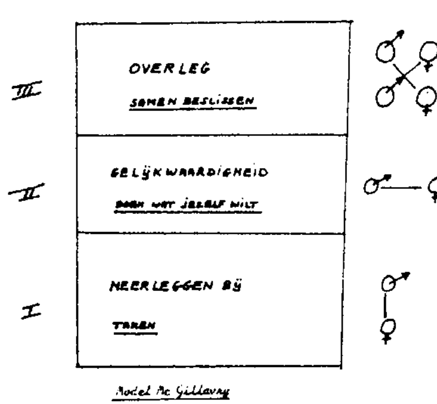
Binnen het geschetste drietal voorbeelden brengt Mc Gillavry een aantal toegespitste aspecten. Bij model 1 horen 'Taken'. De één doet zonder te protesteren datgene wat de ander zegt. De één legt de ander een taak op.
Bij model 2 hoont de gedachte 'doen wat jezelf wilt'. Degene die het dichtst bij de telefoon zit neemt hem op. Wie bij de deur zit wanneer er wordt gebeld doet open om te kijken.
Bij het 3e model doe je de dingen samen. Samen beslis je wat het beste is voor de kinderen. Samen beslis je over de vakantie, waar en wanneer.

Nu behoort het als idealstelling in een relatie zo te zijn dat er een evenwichtige verdeling ontstaat tussen bovengenoemde drie bestanddelen. Maar volgens Mc Gillavry is het helaas zo, dat wanneer mensen het drukker krijgen in hun werk en sociale leven het 'taken' — en 'doen wat jezelf wilt' — vak zwaarder worden belast en dat het 'samen'-vak zo langzaam aan leegloopt. Je komt dan dus met een model te zitten waarin het overleg ontbreekt. De relatie wordt verpest en de handel is aan het verroesten.

Ditzelfde aspect kan ook in het sexuele leven onderkend worden. Mc Gillavry stelt dat het beleven van de sexualiteit duidelijk ingebet moet zijn in het overleg. Zo niet, dan wordt sex tot een mechanische handeling, die de verhouding tussen de partners niet ten goede komt.

AUTONOMIE

Nu kan het zijn dat in een relatie één van de partners streeft naar meer autonomie. Dit kan de aanleiding vormen voor een relatie-conflict. Het streven naar meer autonomie houdt namelijk tegelijkertijd in dat men oncontroleerbaarder wordt. Dit wordt door de ander als bedreigend ervaren en dan ontstaat een machtstrijd. Zo kan het emancipatie- streven van de vrouw aanleiding zijn tot gigantische problemen in een relatie. Anderzijds kan het zich ontworstelen aan de dominantie van de partner ontaarden in problemen van psycho- somatische karakter, waarbij de man of de vrouw vlucht in ziekte, in migraine, in een algemeen 'zich onwel voelen'.

In de weken dat Mc Gillavry op Curaçao heeft gewerkt is hem opgevallen dat, althans bij de AGV, de Afdeling Geestelijke Volksgezongheid, nogal wat van dit soort psycho- somatische gevallen te vinden waren, of zo als dit in zijn vak heet met ernstige meta- complementaire symptomen. Symptomen die ofwel bedoeld zijn om te ontsnappen aan de dominantie van de partner, ofwel te ontsnappen aan het gezin of de werksituatie.

Mc Gillavry stelt dat het door hem besproken model niet cultureel of man of vrouw- vriendelijk gebonden is. Het gaat uit van de gelijkwaardigheid tussen mensen, het legitieme recht van ieder mens, man of vrouw op een zo optimaal mogelijke relatie.... Bezinning op het door Mc Gillavry gebruikte interactie model zal hierbij stellig helpen....

Curaçao krijgt in Ambasador weer thuishavenschip

Cruise-toerisme steigt in nieuwe seizoen met 30 procent

WILLEMSTAD — Curaçao gaat een bijzonder goed cruise-seizoen tegemoet. Vooral in de maanden december 1986 tot en met maart 1987 zal het aantal cruise-schepen dat het eiland bezoekt een stijging te zien geven van 30% in vergelijking met het vorig jaar. Dit betekent ruwweg dat een honderdduizend eendags- toeristen kennis kunnen maken met Punda, Otrabanda, het Seaquarium en de lokale restaurants. Enorm belangrijk met het oog op de slechte staat van de Curaçaose economie.

Dit is het hoopvolle nieuws dat gistermiddag naar voren kwam tijdens een persconferentie van Curaçaos grootste cruise-agent Maduro & Sons. Henry van der Kwast, algemeen directeur van Maduro wist het aldus te formuleren: "We staan aan de vooravond van iets goeds, al zijn er nog veel zaken die voor verbetering vatbaar zijn. Ik zie het echter zo, en dat is de boodschap: Dit wordt nu echt de grote gelegenheid, de bijzondere kans ons gezicht te laten zien. We moeten nu reeds voorbereidingen treffen, want in januari of februari is het te laat. Dus verpruts die kans niet. Aspecten die ruime aandacht verdienen zijn de stad zelf, het eilandelijke vuil, de taxi's en de cruise-terminal. De oproep moet dus zijn van: 'mensen, we hebben nu drie maanden de tijd om de puntjes op de i te zetten. We kunnen een leuk cruiseseizoen verwachten, dus laten we met elkaar de handen uit de mouwen steken. Iets wat groeit moet blijven groeien en in iedere cruise-toerist steekt een potentiële Curaçao-repeater'.

DUIDELIJKE SWING

Volgens de cijfers van Maduro zullen in de maanden december, januari, februari en maart respectievelijk 25, 24, 24 en 27 schepen afmeren in de St. Anna-baai. Hieronder zijn oude bekenden zoals de Carla C en de Victoria, maar ook tot dusver onbekende namen zoals de Atlas, de Oceanos en de Ambasador zullen hun passagiers naar het eiland brengen. Belangrijk is dat de Ambasador base-port ship is, hetgeen inhoudt, dat dit schip Curaçao als thuishaven zal hebben, waarbij reisorganisatie Caroussel een belangrijke rol gaat spelen. Uit de overall cijfers blijkt, dat ook na maart 1987 de prognoses hoopvol te noemen zijn.

Secretaris van de Kamer van Koophandel Don Werdekker stipt aan: "Die cijfers tonen een duidelijke 'swing'. 1977 Was ons topjaar met meer dan 300 schepen. Dit aantal halen we dit seizoen uiteraard niet, maar desalniettemin is er een positieve tendens. Er is dan ook erg veel werk verzet door de scheepvaart- delegaties om cruise-maatschappijen te bewegen Curaçao in hun vaarschema op te nemen. Dit alles begint nu zijn vruchten af te werpen, niet in de laatste plaats door de inspanningen van de gedeputeerde van Toerisme Reintje Martina.

Toerisme is prioriteit nummer 1. En er zitten genoeg uitstekende projecten in de 'pipe-line'. Ik denk hierbij aan de renovatie van de Waterfort- bogen, aan het Riffort- project en aan de realisatie van de cruise- terminal waar we al te lang op wachten. Door het realiseren van dit soort projecten benadrukken wij echter onze geloofwaardigheid als cruise- bestemming. Zeker, er is duidelijk aandacht bij Bentoera en Martina. Het is echter wel heel erg lastig iets snel van de grond te krijgen... Moeizaam. Het gaat vaak niet eens om het geld wat er zoal mee gemoeid is, maar meer om de planmatige uitwerking van projecten, die eerst over talloze schijven moeten lopen".

Vandaar dat de eerste spade voor de cruise- terminal nog niet de grond is ingegaan. Het project komt echter aanstaande dinsdag in het Bestuurscollege, waarna medio december de 1e fase, de looppromenade zou kunnen zijn opgeleverd. In januari volgend jaar zou dan het totale plan tot aan de Rouvilleweg klaar kunnen zijn.

FREEPORT

Werdekker: "Het ziet ernaar uit dat dit alles, weliswaar op het laatste moment, toch nog rond zal komen. Van der Kwast: "In dit kader is het veiligheids- aspect rond de cruise- werf ook punt van aandacht. De politiepost bij het Riffort dient verplaatst te worden. Waarom dan geen post op de werf zelf? Het gebouw is er, maar de politie moet er natuurlijk wel in willen. Het zou echter wel een aanzienlijke verhoging van de veiligheid van de cruisetoerist betekenen; iets waar de maatschappijen om hebben gevraagd. Eén toerist die overvallen wordt en binnen een paar uur weet het hele schip het.... En dus negatieve publiciteit, die we in de huidige situatie kunnen missen als kiespijn."

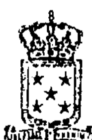
Voor Curaçao als voormalig cruise-centrum bij uitstek is er dus weer reden tot optimisme. Daarnaast moet het eiland weer 'tax free centre' bij uitstek worden, waar electronica, sigaretten en sterke drank tegen werkelijke free-port-prijzen aan de toerist geleverd kunnen worden. Want de grootste concurrenten St. Maarten en St. Thomas liggen op de loer en het is voor het imago van Curaçao toch niet goed wanneer aan boord van de cruise-schepen wordt gezegd dat het eiland een goed gesorteerd shopping-centre heeft, maar dat men zijn geld beter kan bewaren voor de 'echte' koopjes op St. Thomas.

*****

MOSKOU — SU functionarissen hebben gedreigd de VS journalist Daniloff aan te klagen wegens smokkel, zo vertelt zijn vrouw. Volgens de SU zou Daniloff verzuimd hebben een aantal sieraden bij de douane aan te geven toen hij 5 jaar geleden de SU binnenkwam. Het zou gaan om een bedrag van 6.000 gulden. Daniloff's vrouw zegt dat de sieraden nauwelijks waarde hebben. Een journalist van Tass heeft dinsdag verklaard niet te geloven dat Daniloff een spion is.

BEIRUT — De pro-Iraanse groep Islamitische Jihad heeft de Franse regering er dinsdag van beschuldigd alle mogelijkheden voor een oplossing in de zaak van de Franse gijzelaars te hebben uitgeschakeld. Op een videoband zegt de gegijzelde journalist Kauffmann "Wij voelen ons helemaal vergeten, volkomen in de steek gelaten en geheel hopeloos".

Kauffmann zag er vermagerd en verwilderd uit. Hij werd op 22 mei 1985 ontvoerd.

BEKENDMAKING

Met diep leedwezen maken wij hierbij bekend dat onze dierbare collega agent

Desraeli Glicenso SANDRIES

plotseling is heengegaan.

Hij was in leven werkzaam bij het Bureau Surveillancedienst Punda bij het Korpsonderdeel Curaçao.

Zijn toewijding en plichtsbetrachting zullen altijd in onze herinnering blijven.

KORPS POLITIE
NEDERLANDSE ANTILLEN.

» stockmarket « NEWS

NEW YORK CLOSING SEPTEMBER 5, 1986.

BritishP.	1,4915	JanYen.	6,424
GermanM.	48,67	CanD.	72,12
Gold	423,00	Silver	5,60

AMSTERDAM SEPTEMBER 5, 1986.

Ahold	96,50	Naarden	90,00
Akzo NV	164,00	Nat.Ned.	85,90
Cred.Lyon.	92,50	Ned.Lloyd	184,00
Aegon	108,10	Philips	56,10
Fokker	74,00	Royal Dutch	216,00
Gist.Broc.	53,60	Telegraaf	347,50
Heineken	182,00	Unilever	518,00
KonPap.	165,00	Verto	53,00
KLM	47,00	VNU	347,00
Meneba	107,00	Index	301,00

NEW YORK STOCK EXCHANGE

Baxter Labs.	17 7/8 - 3/8	Hutton	40 3/8 - 1 3/8
Borg.Warn.	33 1/2 - 1/2	IBM	140 + 5/8
Burroughs	72 1/8 - 1/8	ITT	53 1/4 - 5/8
Campbell Rl.	20 5/8 + 1/2	Lone St.Ind.	30 1/4 - 5/8
Chrysler	39 5/8 + 1/8	McDonalds	61 - 7/8
CocaCola	35 1/2 - 1	NCR	55 1/4 - 1/4
Contr.Data	25 7/8 - 5/8	Pepsico	28 5/8 - 1 1/4
Delta Airl.	41 3/4 - 1 1/2	Ramada Inns	7 1/8 - 1/4
Diebold	40 - 1	Safeway	61 1/4 unch
Digital Eq.	101 5/8 - 2 7/8	Seagram	61 3/4 + 3/4
Dupont	86 5/8 - 3/8	Teledyne	325 + 6
East.Kodak	57 unch	Texas Instr.	122 - 3/8
Firestone	24 1/4 - 3/4	Textron	59 1/2 + 1/4
Gen.El.	77 1/2 - 1 1/8	Union Pac.	60 1/2 - 1 3/8
Genl.Dyn.	74 1/2 + 1/4	Unocal.	23 1/2 - 3/8
Genl.Motors	70 3/4 - 1	Varian Ass.	27 1/2 - 3/4
Hewlett P.	47 3/4 - 1	Warner Lamb.	58 1/2 - 1/4
Hilt.Hotels	70 1/2 + 1 1/8	Williams Cos	21 1/2 + 1 1/8

DOW JONES

Industrials	1899,75 - 19,96
Transportation	777,50 - 12,63

AMERICAN STOCK EXCHANGE

Computer & Technology	115,91 - 0,32
Precious Metals	66,87 unch

REUTER.

MADURO & CURIEL'S BANK N.V.
INVESTMENT DEPARTMENT
For further information call
Tel. 612511/612991/612294

Vanuit 3 perspectieven

UNA symposium over toekomst Antillen

WILLEMSTAD — "De overlevingskansen van de Antillen van Vijf" is de titel van een symposium dat de UNA op 19 en 20 september organiseert. Het onderwerp wordt vanuit sociaal- cultureel, staatkundig- staatsrechtelijk en financieel- economisch perspectief bekeken, met een apart discussie- panel voor elke invalshoek.

Het symposium wordt gehouden in verband met het vraagstuk van de Antillen, waar over twee jaar een beslissing over genomen moet worden. Dat vraagstuk of de Antillen samen verder moeten is volgens de voorzitter van het Symposium Valdemar Marcha zeer belangrijk, en moet vanuit diverse perspectieven bekeken worden. Dit gebeurt op zaterdag vanuit sociaal- cultureel oogpunt, met de toespraak van professor Harry Hoetink. Daarna volgt de discussie van het panel met Jandie de Paula en Peter Verton. Zondagmorgen komt het staatskundig en staatsrechtelijk gedeelte, met Karel Bongenaar als spreker en Juancho Evertsz en Boeli van Leeuwen als pannelleden. 's Middags komt het financieel- economisch aspect als laatste aan de orde, met professor Hans Weintenberg als spreker en Ron Gomes Casseres en Faroe Metry als panel- leden. De moderator Richard Pieternella zal na de discussie trachten het een en ander samen te vatten met enkele observaties. Met dit symposium hoopt de UNA bij te dragen aan de discussie die vooraf moet gaan aan de besluitvorming over de toekomst van de Antillen.

In verband met haar tien-jarig bestaan organiseert de FESSKA op 12 en 13 september een symposium over justitie, recht en wet in de aula van de UNA, waarbij onder andere de Venezolaanse oud-president Raphael Caldera als gastspreker optreedt. De FESSEKA is een stichting van academici, die zich bezig houdt met het promoveren van studie in filosofie, en religie op de Antillen. Hiertoe heeft de stichting in haar tien-jarig bestaan diverse cursussen georganiseerd. Met het symposium probeert men verder geld in te zamelen voor dit doel, aangezien de stichting geen subsidie krijgt behalve leningen van Sticusa, en het verder voornamelijk van inschrijfgeld voor de cursussen moet hebben. Uiteindelijke doel is een leerstoel bij de UNA, zo verklaarde de bestuursleden gisteren tijdens een persconferentie. Op de foto vlnr UNA-rector Alex Reinders, FESSKA- penningmeester Raymond Römer, FESSKA- secretaris Ronny Durand en FESSKA- voorzitter Nelson Coffie.

NEW YORK — De Canadese project- ontwikkelingsgroep Campeau Corporation heeft een bod van 2,8 miljard dollar uitgebracht op de VS detailhandels- keten Allied Stores, zo is vrijdag bekendgemaakt. Het voorstel komt neer op 58 dollar per aandeel. De beurs in New York reageerde meteen: de koers van aandelen van Allied stegen met 13 dollar tot 62 dollar per stuk. Campeau is ervan overtuigd dat de overname doorgaat.

*****

Een gesprek met voorzitter Schotborgh

De Reclassering op St. Maarten

PHILIPSBURG — Hij is een advocaat die vaak gevraagd wordt te pleiten in strafzaken, lid van de Raad van Advies, voormalig luchthavenmeester, oprichter van het vrijwilligers- korps Curaçao, ex- voorzitter van de Stichting Rode Kruis, en misschien nog veel meer. Hij is ook voorzitter van de niet zo lang geleden opgerichte Stichting Reclassering St. Maarten. In deze hoedanigheid heeft de Amigoe zich tot hem gewend naar aanleiding van de ingebruikmaking van het kantoor van de Reclassering in de Frontstreet, Philipsburg.

Amigoe: Kunt u ons een idee geven wat onder de Reclassering moet worden verstaan?

Schotborgh: "In de eerste plaats voldoe ik graag aan uw verzoek ten aanzien van dit gesprek over de Reclassering. Immers het reclasserings- werk is niet meer een zaak, welke alleen zij die hier rechtstreeks bij betrokken zijn, aangaat. Het is een organisatie geworden waar eenieder mee te maken heeft. Elk lid van de gemeenschap moet zich realiseren dat een land met een hoog crimineel gedrag meehelpt aan een negatieve beïnvloeding van het werk van welke regering en welk Bestuurscollege dan ook en van andere organisaties bij hun pogingen om de economische ontwikkeling van de Nederlandse Antillen in het algemeen en/of van een eilandgebied in het bijzonder te stimuleren en verder uit te bouwen. Geen enkele potentiële investeerder of toerist komt graag naar een eiland waar slechts het bedekken van ramen en deuren van woonhuizen en zakenpanden met ijzerwerk onwelkome gasten kan weren. En zelfs dit traliewerk is tegenwoordig niet meer voldoende. Zo langzamerhand kan men een prijsvraag uitschrijven voor wie zijn woonhuis heeft omgebouwd tot het mooiste fort. En hier heb ik het dan niet over St. Maarten, Saba en St. Eustatius!

Maar om op uw vraag terug te komen. Het reclasseren is — zoals prof. Hazewinkel- Suringa het uitdrukt — het pogen om hen, die strafbare feiten hebben bedreven, daarvan voor de toekomst te weerhouden en ze te leiden in goede maatschappelijke banen. De werkzaamheden van de Reclassering in de begin- periode waren meer gericht op hulpverlening en bijstand tijdens hun detentie. Dus het was meer een soort medeleven van de maatschappij. En, wat voor mij **het meest belangrijk is, is het einddoel, en wel bij de nazorg hen zo te begeleiden, dat recidive tot een minimum wordt beperkt...** Hier heb ik speciaal op het oog de voorwaardelijke veroordeelden en hen die voorwaardelijk in vrijheid zijn gesteld. En dit is vaak een begeleiding welke zich over jaren kan uitstrekken".

Sinds wanneer bestaat de Reclassering op de Nederlandse Antillen?

Zoals met vele zaken het geval is, is de reclasserings- gedachte geboren uit en verder groot gebracht door particulier initiatief. In Curaçao werd in 1947 een Stichting voor Reclassering en Kinder- bescherming opgericht. Later, in 1961, werd deze stichting gesplitst in drie aparte stichtingen, en wel de Stichting Reclassering, de Stichting Thuislozenzorg en de Stichting Kinder- bescherming. Ook de Arubaanse Stichting voor Reclassering en Kinder- bescherming dateert uit 1961. Er is ook een Centraal College van Reclassering, hetwelk een algemeen toezicht op de arbeid der reclasserings- instellingen houdt. Mr. J.M. Saleh, president van het Gezamenlijk Hof van Justitie van de Nederlandse Antillen en Aruba, is voorzitter van dit college. In Nederland werd al in het jaar 1823 opgericht «Het Nederlands Genootschap tot zedelijke verbetering van de gevangenen»"

Ziet u verschil in het reclasserings- werk op St. Maarten en dat op de andere eilanden van de Nederlandse Antillen?

"Niet voor wat betreft de Reclasserings- gedachte in het algemeen en het doel dat gestreefd wordt. Wel ten aanzien van de categorie reclassenten. Namelijk uit eigen ervaring weet ik dat er bv. van de tien strafzaken hier op St. Maarten, gemiddeld acht of negen personen betrokken zijn, die niet op St. Maarten, Saba of St. Eustatius geboren zijn, doch op andere eilanden in de omgeving. Ook een vrij groot percentage komt van Curaçao en Aruba. Ik dacht dat de andere eilanden van de Nederlandse Antillen niet met dit verschijnsel worden geconfronteerd, hoewel er de laatste jaren ook daar verandering in gekomen is met name door de handel of smokkel in verdovende middelen".

Waaraan schrijft u het toe, dat er zoveel niet- Sintmaartenaren met de justitie in aanraking komen?

"Door de werkloosheid en armoede op de andere eilanden, komen er velen naar het welvarende St. Maarten. Onder deze emigranten, als ik hen zo mag noemen, zijn er velen die een strafrechtelijk verleden hebben. Ze vinden hier niet zo gauw werk als ze gedacht hadden, slaan op een gegeven moment hun slag en worden weer opgepakt. Dus theoretisch zou verhoudings- gewijs het crimineel gedrag op Curaçao bijvoorbeeld een vermindering voor bepaalde delicten kunnen aangeven, terwijl op St. Maarten een toename wordt geregistreerd voor hetzelfde delict. Dit geeft niet alleen een volkomen verkeerd beeld, maar is en funest iets voor ons eiland waar tot nu toe niets aan gedaan kon worden. Vele mensen realiseren zich niet dat de bevolking van St. Maarten de laatste jaren ontelbaar veel, en zeg maar schrikbarend, veel is toegenomen".

De Reclassering wordt gesubsidieerd door het Land. Wat heeft het bestuur eigenlijk te doen?

"Om met het financiële gedeelte te beginnen: Het bestuur moet o.a. subsidie aanvragen door een deugdelijke begroting in te dienen. Tevens moet het bestuur er voor zorgen dat er gelden voorhanden zijn voor de noodzakelijk te maken onkosten die niet gesubsidieerd worden. De reclassering is namelijk een particuliere stichting. Het bestuur is verantwoordelijk voor de goede gang van zaken. Het kan dankbaar gebruik maken van de hulp die de overheid biedt door o.a. personeel en gelden ter beschikking te stellen, maar dat wil nog niet zeggen dat het bestuur op zijn lauweren kan rusten.

Een andere belangrijke taak van het bestuur is de reclasserings- ambtenaar of maatschappelijke werker of hoe je het noemen wilt, met raad en daad bij te staan. Dat betekent soms meedenken over bepaalde "gevallen", waar hij zo gauw geen raad mee weet, of meedenken om bepaalde initiatieven te bespreken en uit te werken. Het is vaak een teleurstellend, frustrerend en ondankbaar werk wat deze maatschappelijk werkers doen, en ze hebben het nodig dat ze weten dat er mensen zijn die achter hen staan. Wij als bestuur zouden de boot missen, als we ze maar zouden laten aanmodderen, zonder enige belangstelling te tonen.

Zo heeft ook op haar beurt het bestuur van de stichting de helpende hand nodig van de gemeenschap om het werk van de Reclassering naar behoren te kunnen uitvoeren. En die helpende hand kan de vorm hebben van financiële steun, maar ook begrip en medewerking, b.v. door als werkgever een man of een vrouw "met een verleden" nog een kans te geven en niet meteen de deur dicht te smijten... Zonder de steun van particuliere kant kan de stichting niet optimaal werken. Dan wordt het misschien een keurig administreren van feiten, zonder veel te kunnen doen aan de noodzakelijke nazorg, persoonlijke of gezins- begeleiding. Het op schrift stellen dat iemand ziek is, zonder de middelen te hebben om medicijnen te kopen om hem te genezen «makes no sense»"

Hebt u nog wensen voor de stichting?

"Heel veel. Maar eerst moeten wij bewijzen dat het ons ernst is. Nu wij over een goed kantoor kunnen beschikken waar de mensen ontvangen kunnen worden etc. en van waaruit de activiteiten gecoördineerd kunnen worden, ziet het bestuur vele mogelijkheden om te komen tot een optimaal werkende organisatie, in nauwe samenwerking met zovelen hier op St. Maarten die altijd hun medewerking willen verlenen wanneer het gaat om een goede zaak. Misschien komen we tot de ontdekking dat onze gemeenschap toch meer "reclasserings- minded" is dan we dachten".

Niet nieuw

Het idee van Reclassering is niet van vandaag of gisteren. In de vroeg- christelijke traditie was het reeds bekend. St Paulus schreef al in zijn tweede brief aan de Korinthiërs (2,5-8): "Als iemand leed veroorzaakt heeft, dan heeft hij niet mij beledigd, dan heeft hij tot op zekere hoogte — want ik wil niet overdrijven — u allen beledigd. Met de berisping die gij hem in meerderheid hebt toegediend, is de bedoelde persoon gestraft. Nu moet ge hem vergiffenis schenken en bemoedigen, anders wordt hij nog door al te grote droefheid overmand. Ik verzoek u dus: neem het besluit hem liefde te betonen".

Door father Rudy Lampe

Bede bij opening van reclasseringskantoor

PHILIPSBURG — Bij de opening van het kantoor van de Reclassering op St Maarten, heeft father Rudy Lampe een gebed uitgesproken van ongeveer de volgen de inhoud:

ZOALS Hannah lang heeft moeten wachten op de komst van haar eerstgeboren zoon Samuel, hopend tegen alle hoop in, zo hebben ook wij lang moeten wachten op de komst van een Reclasserings- kantoor op St Maarten.

ZOALS Hannah bij de geboorte van haar kind zo'n dankbaar hart had, dat zij bijna geen woorden kon vinden om haar vreugde te uiten, maar toch een prachtige hymne van dankzegging aan God heeft kunnen zingen, zo dankbaar zijn ook wij vandaag voor de opening van het kantoor van de Reclassering, en prijzen wij God voor de geboorte van deze baby.

ZOALS de geboorte van Samuel buitengewoon was, zo is ook deze geboorte. Buitengewoon, omdat het in normale omstandigheden negen maanden duurt voordat een kind voldragen is, maar dit kantoor heeft drie jaar op zich laten wachten. Buitengewoon ook omdat het klimaat waarin deze baby geboren wordt, niet altijd even gunstig is. We leven in een wereld waarin meer aandacht en respect is voor welgestelden, dan voor de armen en marginalen. Na een moeilijke bevalling moet een baby met zorg worden omgeven. Wij allen hebben nu de verantwoordelijkheid om speciale aandacht en zorg te geven aan deze baby, opdat het kan groeien en sterk worden.

ZOALS Hannah haar eerstgeboren zoon aan God heeft opgedragen, zo dragen wij nu dit Reclasserings- kantoor en al het werk dat er verricht zal worden, aan God op, als een symbool van onze eenheid met degenen die geen liefde kunnen geven, omdat ze geen liefde hebben ontvangen.

Een gekneusd ei kan niet meer heel worden

PHILIPSBURG — Gevraagd naar een concreet "geval" uit zijn ervaring vertelt de heer G. van Veen, re-

classerings- ambtenaar op St Maarten, het volgende verhaal.

Onlangs trof ik in het Huis van Bewaring mijn vriend X, die we voor deze gelegenheid Johnny zullen noemen. Hij heeft het nu te bont gemaakt. Hij stal alles wat los en vast zat. Hij bedreigde mensen met messen, drong hotelkamers binnen, en als hij merkte dat hij met video- apparatuur werd gefilmd, maakte hij de hele zaak onklaar. Je kunt het zo gek niet bedenken, of Johnny was al op het idee gekomen. Er is geen goed garen mee te spinnen, zeggen de mensen, een hopeloos geval.

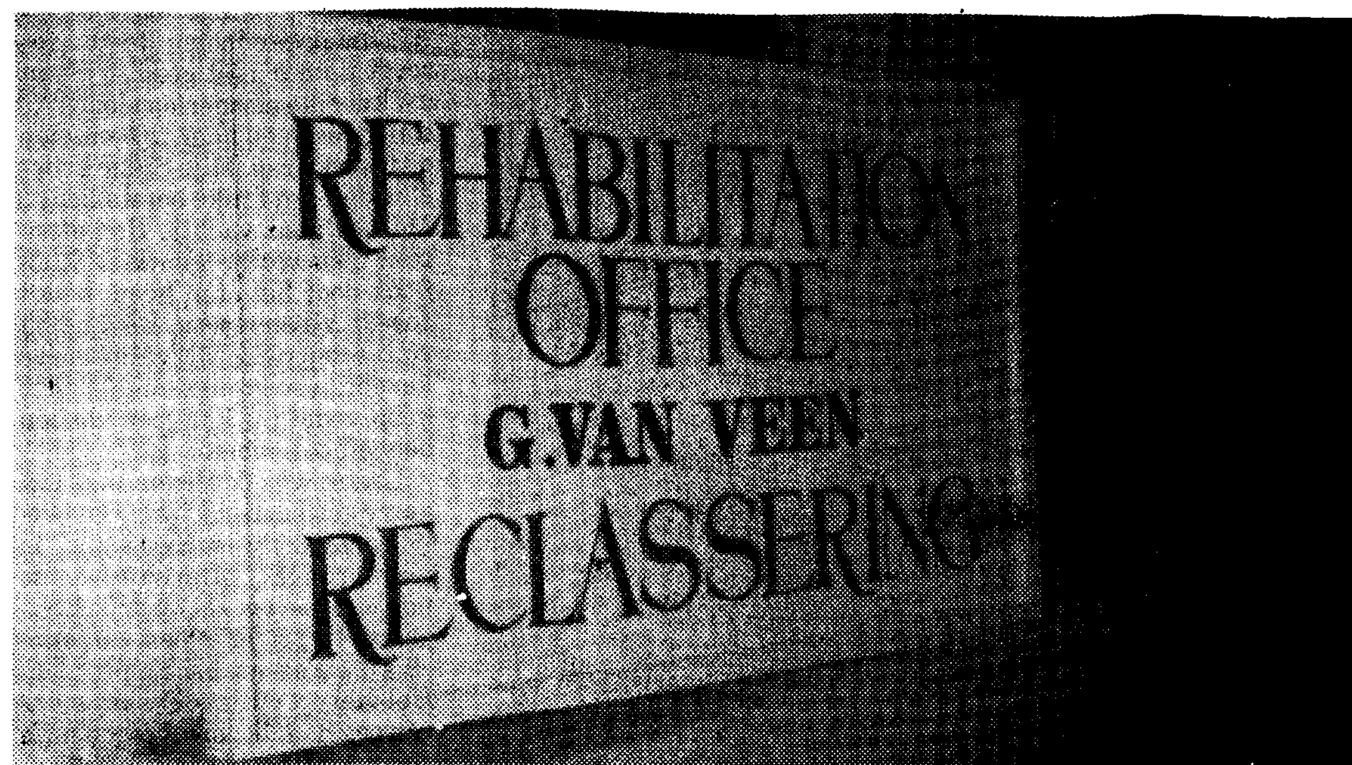
Johnny heeft in zijn leven al heel wat meegemaakt. Vóór zijn geboorte was hij al niet welkom. Zijn vader heeft altijd ontkend zijn vader te zijn. Zijn moeder heeft hem kort na de geboorte "weggegeven". Bij de familie waar hij opgroeide, was hij een stiefkind in de letterlijke en pejoratieve zin van het woord. Degene die hij het meest nodig had, heeft hem nooit geaccepteerd. En zo groeide Johnny op zonder liefde. Hij was nog maar jong, toen hij op een gegeven moment op straat begon te zwerven. In huis was hij onhoudbaar geworden. De onverschilligheid en kille verstandhouding was wederzijds. Niets en niemand was meer veilig voor hem. Op straat was hij heer en meester. Hij wist precies wat er's nachts gebeurde en wie er bij betrokken was. Dat was voor de politie ook wel eens gemakkelijk, want hij kon ze menigmaal zeggen of ze op het goede spoor zaten of niet.

Het heeft Johnny niet ontbroken aan opvoedkundige adviezen, toen hij er niet meer zo voor open stond. Onderwijzers, buren en opvoeders hebben met hem gepraat. "Ik weet het", zei hij dan "maar doe geen moeite. Een gekneusd ei kan niet meer heel worden."

Daar heeft Johnny niet gelijk in. Maar misschien kan het ei op een andere manier functioneren. Als spiegel- ei bijvoorbeeld, of als uitsmijter. Zal Johnny die kans nog krijgen? En aangrijpen?

Embleem

Het embleem van de Stichting Reclassering St Maarten bestaat uit de letter M van St Maarten, waarin men twee figuren kan onderscheiden die elkaar de hand geven. Een van de personen is achter tralies, de ander staat buiten. De Reclassering wil de helpende hand bieden, en hoopt ook dat anderen de Reclassering een handje helpen met begrip, medewerking en financiele steun.

Dienstverlening als alternatieve straf

PHILIPSBURG — Op St. Maarten is kort geleden voor het eerst geëxperimenteerd met de alternatieve straf. Dat wil zeggen: een beklaagde wordt niet veroordeeld tot gevangenisstraf, maar gaat "dienstverlening" doen. Hij krijgt opgedragen een bepaald aantal uren te maken in een bepaald instituut en zo nuttige werkzaamheden te verrichten voor de samenleving. Omdat St. Maarten een kleine gemeenschap is, kan in dit artikel niet man en paard worden genoemd, en wordt het "geval" geparafraseerd en bovendien naar elders getransporteerd tot bescherming van de persoon in kwestie.

Iedereen is het er wel over eens, dat gevangenisstraf doorgaans geen sikkepit helpt. Daar is uit den treure over gesproken en geschreven. Vooral wanneer er geen faciliteiten zijn voor enige ontspanning of sport, wanneer er geen werkplaats voorhanden is, dan is het alleen een kwestie van bij elkaar zitten in cellen die overbevolkt zijn. Met alle nadelige gevolgen van dien. Door dienstverlening worden mensen echter op hun eigen verantwoordelijkheid gewezen. Om nog maar niet eens te praten over het feit dat dienstverlening veel en veel goedkoper is dan gevangenisstraf. Dat kan zelfs een leek op dit gebied uitrekenen. Een belangrijk punt is dat de verdachte vrijwillig er aan meewerkt. Zo niet, dan kan de werkstraf ontaarden in dwangarbeid, en dat mag niet. Overigens is de werkstraf nog niet wettelijk geregeld. Dat betekent dat niemand tot dienstverlening kan worden veroordeeld. Het is meestal een voorwaarde bij een voorwaardelijke veroordeling.

Een van de rechters zegt: "De rechter is altijd wat hulpeloos als hij iets moet doen dat niet in de wet geregeld is. De wet is zijn enige houvast". Persoonlijk hoopt hij, dat dienstverlening als zodanig in de wet komt, zodat iemand naast boete en gevangenisstraf tot een alternatieve straf kan worden veroordeeld, en rechters niet meer allerlei verschillende oplossingen hoeven te bedenken om de alternatieve straf toch in wettelijk systeem te brengen.

In het algemeen kan men niet zeggen dat dienstverlening lichter is dan gevangenisstraf. Het is volkomen andersoortig. Dienstverlening mist een aantal aspecten die gevangenisstraf wél heeft. Op de eerste plaats de isolatie. De dienstverlener blijft in zijn gezin en kan zijn werk behouden. Daarnaast drukt gevangenisstraf iemand een stempel op: "Die heeft ooit gezeten". Het is niet waarschijnlijk dat men ooit zal zeggen "Die heeft vroeger dienst- verlening gedaan".

Van de andere kant, het is natuurlijk wel mooi dat je niet van je vrijheid bent beroofd voor een maand of wat, maar als je de hele dag zwaar lichamelijk werk doet, valt het niet mee in de avonden of in de weekeinden ook nog eens bezig te zijn. Want daar komt het dan wel op neer, weken en misschien maanden lang.

En voor iemand die geen werk heeft en geen werk- discipline, is het soms ook heel erg moeilijk, omdat hij werken niet meer gewend is. Een ander punt: extreem gesteld kun je zeggen, dat in de gevangenis voor je gezorgd wordt. Alles ligt vast, alles is geregeld. Weer of geen weer. Maar de dienstverlener heeft zelf de verantwoordelijkheid. Hij moet een bepaald aantal malen de beslissing nemen om aan het werk te gaan. Soms is dat even doorbijten, want alle begin is moeilijk. Maar soms vinden ze het werk zo leuk, dat ze na afloop van de straf met hetzelfde werk doorgaan. Is het dan nog wel straf? vragen sommigen zich af. Het ligt er maar aan, waar je van uit gaat. Beschouw je de straf als een vorm van leed- toevoeging dan is het natuurlijk niet de bedoeling dat hij het leuk vindt. Maar leg je het accent op het educatieve van de straf, dan is het meegenomen als de persoon in kwestie het graag doet. Laten we nu een paar gestraften zelf aan het woord:

«Peter» (27) fungeerde 160 uren als klusjesman in een bejaardentehuis. Hij deed dat in zijn vrije tijd, want hij had ook zijn eigen baantje."Vroeger had ik twee linkerhanden, maar ik heb hier veel geleerd. Ik heb veel achterstallig onderhoud gedaan". Toen zijn 160 uren er op zaten, kreeg hij al gauw zin om weer eens terug te gaan. "Ik ging er gewoon een kopje koffie drinken, en zei toen: 'als jullie nog eens een klusje hebben, laat me maar weten'. Ik werk nu veel voor ze in de tuin. Dat vind ik heerlijk. Zelf woon ik in een appartement, dus geen centimeter tuin. Daar kan ik nu mijn hart ophalen. Als ik een halfjaar in de gevangenis had moeten zitten, zou ik er niets mee geleerd hebben. Bovendien zou ik mijn werk zijn kwijtgeraakt en met een stempel hebben rondgelopen. Ik weet niet wat er dan van me geworden zou zijn".

«Agnes» (26) heeft dienstverlening gedaan bij gehandicapten. Ze moet er niet aan denken, wat er met haar en haar zoontje van vijf gebeurd zou zijn als ze een paar maanden in de gevangenis had moeten zitten. Na haar succesvolle 150 uren dienstverlening in de weekeinden bleef ze nog enige tijd als vrijwilligster. Ze is heel anders over gehandicapten gaan denken, vindt ze. De meeste tijd werkte ze als schoonmaakster, maar op feestje mocht ze ook bedienen.

«Tom» (33) heeft 320 uur moeten werken als hulpverpleger. Hij voelde het echt als een straf, want hij had ongeveer tien jaar niet meer normaal gewerkt. Hij moest nu elke morgen vroeg opstaan, op tijd naar zijn werk vertrekken. "Dat was ik niet gewend. En dan al dat werk dat er te doen was. 's Avonds was ik moe, doodmoe. Maar dat was wel prettig. Ik heb het gevoel gehad dat ik nuttig ben geweest. Ik heb ook geleerd geduld op te brengen".

KARIKARI

1050 — "Ik heb me tenslotte toch maar een radio-tje gekocht; nu weet ik tenminste wie er gestorven is".

1051 — Lukas Bjew, nagenoeg blind, kapt zelf watakeli- hout. Daar maakt hij stoelen van. De zittingen maakt hij van gevlochten plamit- vezels opgevuld met maïs- stengels.

1051 — "De «parasol di zumbi» groeit waar de grond vochtig is; hij wordt aangewend als remedie, maar ook bij het samenstellen van vergif voor mens en dier".

1053 — De Indianen van Malpais hadden de naam zeer wild te zijn en woonden op de Seru di Kabritu.

1054 — Sterft een baby, dan luidt de condoleance- formule: "Een engel is heengegaan om je voorspreker te zijn".

1055 — "In Wishi is een put waarin de moeder van Shila zich heeft verdronken; je ziet haar in de omgeving rondlopen in een wijde rok".

1056 — "Dit huis hebben we voor een spotprijs gekregen, omdat niemand erin wil wonen. Het spookt hier, lampen en ruiten springen kapot en de hond slaat op vaste uren aan".

1957 — "Toen ik klein was, heeft het eens zo hard geregend, dat de zee vol liep en het land onderstroomde". Nou ja, niet helemaal onder, denk ik.

1058 — Stukken weggegooid scheepstouw ontrafelt men om van de strengen vloermatten te vlechten.

1059 — Een kettingbrief eindigde met: "Een dame stuurde hem door, en won een miljoen gulden; een ander verscheurde hem en daags daarop viel haar zoon dood". Grof geschut.

1060 — Ouden denken vaak, dat luizen meekomen met sterke wind en binden daarom hun hoofdharen op.

1061 — De slang zegt: "Ik heb geen poten, maar klim toch in een cocosboom, boor een gat in de cocos en heb dan een goede maaltijd".

1062 — "Vroeger was het gewoon dat heel de familie samen ging baden, geheel ontkleed, ouden en jongeren. Tegenwoordig kan dat niet meer, «djolibra»!"

1063 — "Er zijn tamarindebomen die je suf maken, als je er tussen twaalf en één onder gaat slapen; je bent dan door een geest bewerkt".

1064 — Een kind met kort haar of met haar dat door de zon rood geworden is, moet je kammen met een brij van koffie, karpat- olie, re··zel en regenwater".

1065 — "Een koe die door een pindaspin is gebeten en dan gaat drinken, zwelt op en is dan na twee of drie dagen dood". Dat-zegtmen.

1066 — "De zes à zeven slaven die bij «Pjeda di Wantomba» er vandoor gingen, hebben de ketting waarmee de zoutbarkas vast lag, doorgebrand met vuur waarin knoflook was geworpen".

1067 — Het eerste wat je doen kunt bij een maribomba- steek is de zere plek met oksel- zweet inwrijven.

1068 — "De «pjeda di iman» is een wondersteen. Je moet hem bewaren in een rond doosje, doet er wat goud bij, een paar maïskorrels, wat zilver- vijlsel en een paar centen".

1069 — De zoutevis, «kolbino», heeft een botje in zijn kop, dat op een beeldje lijkt; sommige dragen het bij zich.

1070 — Een doodgraver kreeg een geitebout met een foto erin om te begraven. Maar die bout was vers, Hij haalde de foto eruit en peuzelde de bout op.

PAUL BRENNEKER

De affaire Sassen

DE AFFAIRE-SASSEN veroorzaakte een lawine van ingezonden stukken in de Curaçaose pers, waaronder enkele poëtische. Hieronder volgt een beknopte beschouwing over de literaire reacties over Sassen en van Sassen zelf.

WILLEM SASSEN WAS in Europa redacteur van het *Journal d'Anvers* en correspondent van het *Algemeen Handelsblad*. Daarnaast hield hij zich ook bezig met letterkundig werk. Volgens mr. Sjiem Fat was Sassen in zijn ambtelijke stukken en uitvoerige verweerschriften een uitstekend stilist, en hij was zeer welsprekend volgens tijdgenoten.

Het incident in Sociëteit De Gezelligheid van waaruit Sassen door middel van een toespraak de menigte op 18 september 1871 zou hebben opgeruid, was aanleiding voor een ingezonden gedicht in *De Curaçaosche Courant* op 13 januari 1872, de dag nadat Ramaer zijn functie als nieuwe procureur-generaal had aanvaard.

*Aan "Eenige ooggetuigen"**

Ach Ooggetuigen! Ach Ooggetuigen!
Waar draagt gy uw hoorende oogen?
Kunt gy niets beters doen dan zuigen
Uit eigen duimpje een dommen logen?

Foei Ooggetuigen! Foei Ooggetuigen!
Waar draagt gy uwe ziende ooren?
Ligt hangen deze, gy laffe vuigen,
U over de oogen, die leugens hooren.

Komt Ooggetuigen! Komt Ooggetuigen!
Met ziende oorden en hoorende oogen,
Doet ze wyd open: reeds sloeg in duigen,
Ja het bestuur zelf, uw dommen logen.

Weg Ooggetuigen! Weg Ooggetuigen!
Men wil uw leugen geenszins hooren,
Kiest voor de waarheid U neêr te buigen,
Of in uw leugens veracht te smooren.

J.

Curaçao den 4 January 1872

*Die beweren gezien te hebben: 1° Wat op de Sociëteit "De Gezelligheid" *nooit* plaats heeft gehad. 2° Wat men slechts had kunnen *hooren* ingeval het ooit gezegd wierd.

Aan het einde van 1871 en de eerste maanden van 1872 staan de kranten vol met ingezonden stukken in proza. Anonieme schrijvers reageren over en weer in beschuldigde en verdedigende vorm op alles wat met Sassens "oproer" te maken heeft. De *Civilisado* vooral werpt zich op als verdediger van Sassen, de *Curaçaosche Courant* verkondigt het standpunt van de elite tegen de "ordinaire oproerkraaier". Maar er klinken in die krant ook stemmen vóór Sassen.

Dat had op 24 februari 1872, nadat het Hof op 21 februari 1872 zijn uitspraak had gedaan nogmaals een gedicht tot gevolg, waaruit een fragment:

Aan "Een bestendig Courantenlezer"

...
Ach! waren velen zoo als gy
In onze kleine maatschappy,
Dan zouden nullen haar nooit stooren.
De beste denken wel met u
Doch ach! zy zyn zoo laf en schuw,
Dat zy, in plaats van te ondersteunen
Wat zy wel vinden waar en goed,
Verlangen dat men 't voor hen doet
En zonder zich op hen te leunen.
Dat dit ontmoedigend voor hem
Is, die met ernst verheft de stem,
Is, waarde Heer, niet te bestryden;
Maar is van hen dit magtig laf
Laat het toch niet u schrikken af
Uw pen der goede zaak te wyden.
...

(Een ware volksvriend)

Ter gelegenheid van zijn 56ste verjaardag op 8 februari 1873, de laatste die Sassen op Curaçao zou doorbrengen, verscheen in de *Civilisado* een Spaanstalig gedicht volgend de gewoonte van die dagen, dat door Sjiem Fat werd afgedrukt in zijn dissertatie. Het begint als volgt:

Por amor a lo justo fué la victima
De bastardos y míseras pasiones;
Y fueron ai! tan míseras
Que ya no vejaciones
Fueron, sino un exceso de crueldad!

Het «Dedicatoria a nuestro muy amado W.S. Jz. en el día de su cumpleaños» eindigt met de volgende strofe:

"Entonces los prosélitos
Del Dios de la venganza
Verán en la balanza
Estricta del poder
Que S...... fué el obrero
Profundo y laborioso
Que quiso sin embozo
La ley obedecer;
Que las impías cadenas
Que inicuos le forjaron
Al solio le elevaron
De la inmortal virtud;
Y que al pasar el tiempo
Tendrá su recompensa
Quien bien procede y piensa
Con alma y rectitud.

S. & K.

Curazao, Enero de 1873

Jammergenoeg stelde deze poëzie literair gezien niets voor. De tijd dat men in deze vorm reageerde, was de eerste helft van de 19de eeuw: de tweede eeuw helft was in dit opzicht "prozaïscher", hoewel niet minder welbespraakt en welversneden van pen. Maar voor de ingezonden stukken argumenteert men kennelijk liever in proza dan op rijm in deze tijd.

TONEEL

Sassen publiceerde na zijn terugkeer naar Nederland en zijn uitwijking voor de Nederlandse autoriteiten naar België, ook zelf nog enkele stukken, onder andere een brochure onder het pseudoniem «Amigo de las Antillas», over de Venezolaanse kwestie: de opstand in 1874 in Coro en de bemoeienissen van Curaçaose kooplieden daarmee.

Ook wordt het Franstalig toneelstukje *Une Révolution à Curaçao* algemeen aan hem toegeschreven. Ook Sjiem Fat schrijft in zijn dissertatie *Biba Willem Sassen* het stuk om diverse redenen aan Sassen toe. Hoewel er Rotterdam bovenstond, kwam het uit België. Bovendien zijn er wel aanwijzingen in bepaalde scènes, bijvoorbeeld: het volk staat achter Sassen en het establishment — de ambtenarij — hangt hem eigenlijk ook aan, maar kan natuurlijk niet openlijk voor zijn mening uitkomen. Zoiets is typisch een zinnetje dat je van Sassen zou kunnen verwachten, aldus Sjiem Fat.

Verder besteedt hij alleen aandacht aan dit toneelstuk in een aantekening: "Na zijn terugkeer naar Nederland zou Sassen een toneelstuk «Une Révolution à Curaçao» hebben geschreven, waarin hij de draak steekt met "het incident Sassen". Het stuk vermeldt weliswaar niet, dat Sassen de schrijver is, maar toch wordt hij voor de schrijver aangezien. De namen van een aantal der dramatis personae zijn anagrammatisch weergegeven, bijv. Rengaw voor Wagner, Wie «l'ami du peuple Mr. Nessas» is, is zonder meer duidelijk. Van sommige personen is ook mij de identiteit onbekend gebleven".

Johan Hartog noemt het ook ook zijn *Curaçao* op pagina 739. Hij heeft het 2 mei 1944 de *Amigoe di Curaçao* van 14 tot 17 mei 1944 opnieuw laten afdrukken naar — volgens hem — het enige exemplaar dat in die tijd op Curaçao aanwezig was in de bibliotheek van het Sint Elisabeth Hospitaal (*Curaçaoi*, p. 1116, noot 129).

In zijn inleiding op het stuk in de krant schreef hij echter: "Het merkwaardige is, dat er indertijd slechts 1 exemplaar van op Curaçao beland is, dat inmiddels verloren is gegaan; van dit ene exemplaar bestond één afschrift, dat de eigenaar, die ongenoemd wil blijven, ons afstond teneinde dit allermerkwaardigste document uit de Curaçaose geschiedenis voor het nageslacht te bewaren".

Ik heb het origineel dan ook niet gezien, wel de herdruk in de *Amigoe*. Hartog zegt dat het in Brussel werd uitgegeven. Sassen woonde in die tijd inderdaad in Evere in België, maar boven het stuk wordt vermeld: Rotterdam, J.D. Voorn Boers. Hartog heeft — ook via zijn lezers — moeite gedaan om antwoord te vinden op de vraag welke historische figuren achter de personages schuilgaan. Het is hem niet gelukt verder dan veronderstellingen te komen, evenals Paul Sjiem Fat.

Hieronder geef ik de inhoud van het stuk kort weer.

INHOUD

De "filosoof" Lebeau mijmert over de bloedige revolutie en staat om negen uur eindelijk op, net op het moment dat zijn bediende Brisetout «leve de incompetentie» zingend arriveert.

Ze spreken over Zijne Doorluchtigheid de Illustere Rengaw (=Wagner, de gouverneur), de gewezen sergeant, de nobele ex- «dienaar van de cochenille- teelt, die ongelikte beer, die domkop die zijn officiers- examen niet kon halen. Men is zo stom geweest een gouverneur te maken van die imbeciel, die riekt naar de kazerne, maar nog geen vijf mensen en een korporaal kan commanderen. Wagner had het inderdaad niet verder dan onderofficier gebracht; zijn afkomst was eenvoudig, zijn scholing beperkt.

Het toneelstuk speelt op 24 november 1872, een jaar na de bloedige schermutselingen tussen politie, leger en volk. Lebeau legt zijn bediende Brisetout en zijn dienstmeisje Fanchette uit waarom de wasvrouw, die vertelt dat er mogelijke onlusten zullen uitbreken, op een dergelijke wijze gewaarschuwd wordt. Op de 24ste moeten de autoriteiten immers aan de koning en de Nederlandse Kamer bewijzen dat niet zij de veroorzakers waren van het oproer het jaar ervoor, maar hun vijanden. Daarom zullen ze nu een revolutie provoceren, die ze zullen beteugelen na hun doodsvijanden gedood te hebben. Holland zal de autoriteien feliciteren wegens hun waakzaamheid. Als argument vergelijkt hij de Curaçaose situatie met Frankrijk, waar Napoleon ook een zogenaamd complot tegen zich liet smeden om zelf aan de macht te kunnen blijven. Op Curaçao speelt hetzelfde, maar alleen op kleiner schaal.

De wasvrouw Petroline heeft op weg naar Lebeau's huis inderdaad vluchtende mannen gezien, er schijnt al een dode gevallen en er wordt op het moment dat ze het vertelt een kanonschot gehoord, midden op de dag! Lebeau en Brisetout gaan poolshoogte nemen, terwijl de bediende Fanchette en Petroline met een hapje eten en veel wijn moed verzamelen voor het massacre.

Als Lebeau en Brisetout veilig terugkomen, blijkt dat het "oproer" loos alarm was. In de Breedestraat (la grande rue) in Otrabanda bleken de doden en gewonden slechts de dierlijke slachtoffers van een hanengevecht te zijn. In Scharloo werden er een paar honden geslagen. Zie daar, dames en heren, de hele revolutie van 24 november 1872. De geschiedenis zal er een bladzijde voor bewaren en onze kinderen zullen deze met trots leren. Het kanonschot was slechts het twaalf uur schot vanaf Fort Nassau.

In Pietermaai waar ons aller vader (papachi Sassen) het mikpunt van de regering, de martelaar van 24 november 1871, woont, zijn de heren niet meer geweest. "Ik houd van die man, niet alleen wegens zijn talenten, maar ook om het kwaad dat men hem berokkent wegens zijn integriteit, zijn rechtschapenheid die zelfs door zijn vijanden wordt erkend". Velen bewonderen hem al kunnen ze zich wegens hun positie niet openlijk voor hem uitspreken.

Lajoie, de pontjesman, komt met bericht uit de Punda. Hij is volkomen dronken geraakt in een slijterij onderweg waar hij tegen de regen school, maar "zijn dronkenschap is niet zo erg, want hij is geen advocaat- generaal".

Men zal deze dag — 24 november — de revolutie van de honden en hanen noemen. De mariniers van het marineschip «L'eau» (Het Loo) en hun waardige kapitein commandant mr. Riche (Rijke) zijn woedend dat die schaapskop van Rengaw de regering van Nederland laat geloven dat de rechtschapen mensen van Curaçao kabaalmakers zijn en revolutionairen, terwijl het alleen hanen en honden zijn die vechten. De ex-sergeant (Wagner) is een spitsboef, hij moet verwachten dat men hem zijn stommiteit betaald zet en zijn snoodheid. O, als de koning het wist, zou hij hem smadelijk wegjagen!

Waarna het favoriete lied van Brisetout nog volgt over de Curaçaose luitenants, die zulke helden zijn in het bestormen van huizen.

DIALOOG

Deze uitvoerige weergave omdat het Franstalige stuk nagenoeg onbereikbaar is. "Naar de trant des tijds in het Frans" schreef Hartog, maar dan wel in Europa, want op Curaçao speelde men in de dagen Spaans toneel.

Het toneelstuk zou naar men aanneemt na Sassens terugkeer naar Europa, dus na mei 1873, zijn geschreven, terwijl het zich afspeelt op de eerste verjaardag van de "revolutie". Het kleineert deze revolutie op ironische wijze, om te bewijzen dat het Curaçaose volk niet opstandig en weerspannig is, maar dat de autoriteiten niet deugen. Of uit teleurstelling over het uitblijven van resultaten op al zijn pogingen tot eerherstel? Voor de veronderstelling dat Sassen de auteur is van dit toneelstuk zijn in de tekst zelf geen volledig duidelijke argumenten pro of contra te vinden.

De inhoud is een felle aanval op vooral Wagner en een verdediging van Sassen, niet door de hoofdfiguur Sassen zelf naar voren gebracht — hij komt in het stuk niet als personage voor — maar door "onpartijdige" derden als de "philosophe" Lebeau, het denkende deel der natie, en zijn bode, bediende en de pontjesman als vertegenwoordigers van het "gewone" (gekleurde) volk.

"Wat er steeds door de autoriteiten gezegd werd tijdens de affaire- Sassen was dat er een opstand was tegen het wettige gezag, terwijl Sassen en aanhangers steeds zeiden dat er geen sprake was van enige opstand, maar dat er overreaction van de gewapende macht was. Bovendien zou men volgens zeggen zelfs met opzet met stenen hebben laten gooien om de militairen te provoceren, maar dat kun je natuurlijk na meer dan honderd jaar nooit meer bewijzen. Sassen wilde natuurlijk duidelijk maken dat er geen opstand van het volk was. Dat moet je er in de eerste plaats uithalen als interpretatie", aldus vat Sjiem Fat inhoud en oogmerk van het toneelstukje samen.

Dat het toneelstuk voor Sassen niets heeft uitgehaald, wisten we al. Heeft het de 19de eeuw literatuur dan nog verrijkt met een goed stuk toneel?

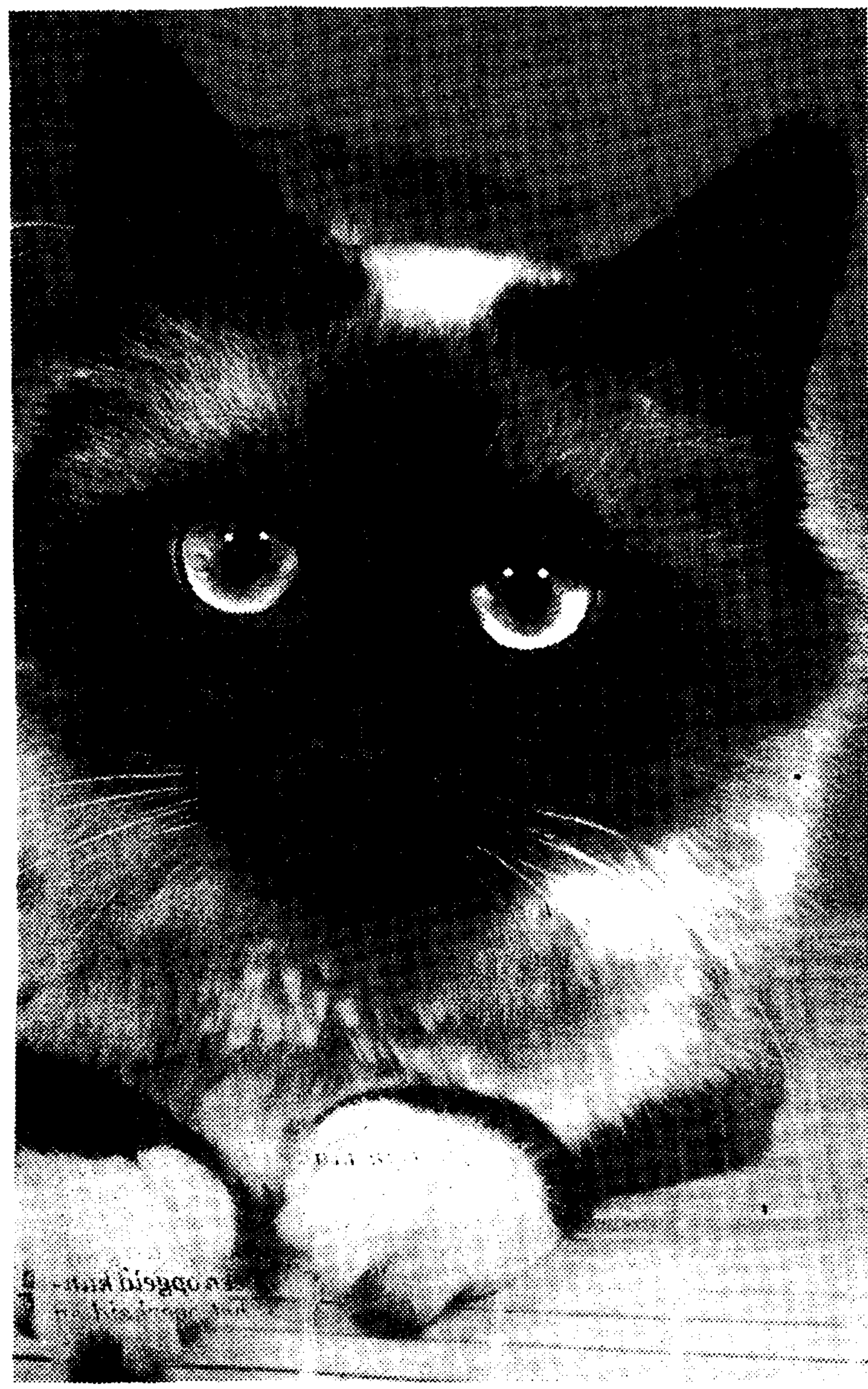
In de acht scènes is bijzonder weinig handeling aanwezig, misschien met uitzondering van de dienstboden eet- en drinkscène nummer VI. Eigenlijk is het meer een statisch toneelstuk in dialoog ·rm — wat ons een vroeg voorbeeld oplevert van het op Curaçao zo populaire genre van wat Debrot later typeerde als "Curaçaose dialoog", al is het deze keer dan van een passant.

WIM RUTGERS

Poezen

ONZE VRIENDSCHAP IS ontstaan uit de liefde voor poezen. Ja, ik ben een goede vriend van Jos Brink. Daar staat u wel even raar van te kijken, hé. Hij schrijft boekjes over poezen en ik lees ze, wat graag, want ik ben evenals Jos een poezengek. Wat zegt u? Weet u niet wie Jos Brink is? Heel Nederland kent hem van de televisie. Hij is een veelzijdig mens. Televisie- presentator en schrijver. Hij speelt met de Nederlandse taal, zijn stijl is uniek em doorspekt van fijne humor. Daar kan Simon Carmiggelt niet aan tippen, naar mijn smaak. Ik schrijf ook wel eens een verhaaltje over poezen. Heel bescheiden hoor, en dan alleen voor de Ñapa. Ik stuurde een van mijn poezenstukjes aan Jos. Hij schreef mij een heel aardige brief terug met een foto van hem met zijn handtekening. Zo ben ik aan Jos Brink gekomen. Hij slaapt, evenals ik, met zijn poezen in bed.

Er is pas weer een boekje van hem verschenen. «Pimmetje». Moet u eens lezen. Het gaat ook over poezen. Jos schreef over zijn kater Pimmetje, dat hij hem bij de veearts had laten castreren. Nou zeg, geen bal meer aan, aldus Jos.

Ik ben vreselijk gek met Sietje, mijn Siamese lievelings- poes. Sietje is erg kouwelijk en zoekt 's nachts altijd een warm plaatsje bij mij in bed in de gekoelde slaapkamer. Mijn zus in Holland wist daar raad op. Zij breide een wollen truitje voor Sietje, stuurde het over de post en nu slaapt mijn lievelingspoes 's nachts met haar truitje aan. Dit vindt ze heerlijk. Als ik 's avonds het truitje tevoorschijn haal, begint ze al te spinnen.

Op Curaçao zijn meer poezenliefhebbers. Als reactie op mijn stukje «Sietje» in de Ñapa, werd ik opgebeld door Jossy Capriles. U kent die vriendelijke meneer wel met zijn witte haardos van Casa Amarilla. Hij is een heel aardige man en toen ik nog bij de Havenpolitie werkte, had ik wel eens met hem te doen in zijn kwaliteit als consul van Ecuador, in verband met Ecuadoraanse zeelieden of verstekelingen. Hij vertelde mij dat hij wel twintig poezen heeft en dat zijn lievelingskater ook bij hem in bed slaapt. U vindt dat waarschijnlijk vies, maar dat is het helemaal niet. Als je dat warme poezenlijf tegen je aan voelt, ben je zo in slaap. Lekker knus hoor. Ik hoor het u al zeggen: "En dan die vlooien". Als uw poes vlooien heeft, verzorgt u haar niet goed. U dient uw kat elke morgen op vlooien te controleren en haar te borstelen en te poederen. Mijn Sietje krijgt e!'ke dag een flinke borstelbeurt. Mo·t je haar vachtje zien glanzen. Een stukje gemalen knoflook door het eten heen, houdt ook de vlooien weg. Bovendien zijn er tegenwoordig zulke goede vlooien bestrijdings- middelen te koop, zodat uw kat geen vlooien behoeft te hebben.

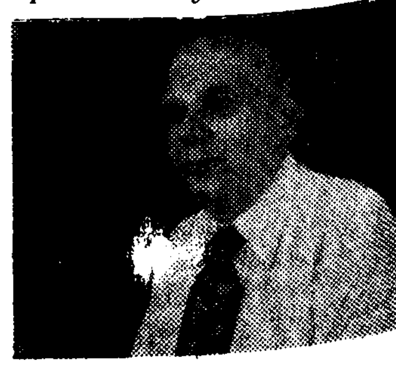
Laatst was ik alleen naar een party geweest en kwam een beetje doezelig thuis. Het was al na middernacht. Mijn vrouw was nog wakker em zat op de achterporch. Ik zag juist een van onze zwarte katten binnenkomen. Het viel me op dat deze kat maar één oog had. Ik zei dit tegen mijn vrouw. Mijn vrouw antwoordde wat korzelig: "Je bent goed dronken, die kat komt niet binnen, maar die gaat naar buiten". Daar kan je dan niets op zeggen. In zulke situaties moet je voorzichtig te werk gaan en even de kat uit de boom kijken, want als mijn vrouw boos is, is ze geen katje die je zonder handschoenen kunt aanpakken. Verder is ze erg lief en meegaand en vindt het niet erg dat Sietje bij ons in bed slaapt.

Sietje is een erg intelligent beest en maakt zelf deuren open door met één pootje op de klink te springen. Haar andere pootje steekt ze achter de opengesprongen deur. Dan laat ze zich naar beneden glijden en het is voor haar verder een klein kunstje om naar buiten te komen. Ik heb de voordeur daarom altijd op slot. Mijn overburen hebben namelijk een grote zwarte hond, die, als hij maar de kans krijgt, mijn Sietje naar het leven staat. Dat monster van een hond heeft dagen achter «Pekje» aangezeten, totdat ze niet meer thuis kwam. «Pekje» was een van mijn zwarte poezen. Mijn vrouw huilde hete tranen toen «Pekje» weg was.

Om nog even op Jos Brink terug te komen. Stel u gerust, mijn vriendschap met Jos gaat niet verder dan onze poezen en zijn verhalen over poezen, die ik zo graag lees. Al zijn boekjes prijken in mijn boekenkast.

Sietje is inmiddels in slaap gevallen in mijn schrijfmachinekoffer. Het wordt langzamerhand bedtijd en dan gaat Sietje mee onder de arm en krijgt een knus plekje in bed, lekker tegen mij aan. Welterusten!

Zo maar een verhaal over poezen van Henk Klomp, schrijver van de verhalen- bundel «Strange People in a Crazy Harbour».

Papilon
kinderpagina

Pinkeltje heeft er genoeg van

-door Nel Basilio-

PINKIE HAD er genoeg van, schoon genoeg! "Wat is er toch aan de hand?" vroeg Poetsje. "Ik ben de enige, die op twee poten rond loopt", zei Pinkie. "Op twee bénen", zei Poetsje streng. "En de vogeltjes lopen toch ook op twee poten?" "Die kunnen vliegen", mopperde Pinkie. "Die tellen niet mee". "Dan moet je leren op handen en voeten te lopen", grapte kabouter Brr. Maar voor Pinkie was dat geen grapje. Oh nee, hij vond het juist een heel goed idee. En om te beginnen trok hij zijn schoenen uit. "Voortaan heb ik geen handen en voeten meer, maar poten", zei hij. "Net als Moene Muis. En niemand met poten heeft schoenen, ajoo!" Op handen en voeten rende hij weg.

Boem! Hij was nog geen meter ver de mondi in of hij trapte met zijn ene hand, oh nee poot, op zijn baard. "Au!" gilde hij en schoot voorover.

"Hahaha!" schaterden een paar p...

"Neem ons niet kwalijk, Pinkie, maar het is zo'n grappig gezicht". "Brmgrmgrm", mopperde Pinkie en zette zijn muts weer recht. Maar nu liep hij toch wat langzamer. Dat moest hij ook wel, maar oh, wat werd hij moe van dat gekruip.

En net voor het nestje van Moene Muis trapte hij met zijn ene voet op een scherp steentje, met zijn andere op een stekel en voor de tweede keer met zijn hand op zijn baard. "Au, oei, ai, help!" gilde Pinkie en rolde als een pingpongbal het muizennestje in. "De wilde ... de wilde kat!" piepten de muisje en stoven verschrikt alle kanten uit.

Nee, lopen op vier poten was niets gedaan voor een klein kabouter-jongetje. "Dan ga ik vliegen", zei Pinkie. "Hoe kan dat nou", lachte Moene. "Je hebt toch geen vleugels?" "Let maar eens op", zei Pinkie. Hij klom in een struik naar het uiterste puntje van een tak. Daar knoopte hij zijn jasje los, hield het met allebei zijn armen wijd uit en... sprong. "Zo zweef ik naar beneden", riep hij. "Au, help, alalai!" Natuurlijk zweefde hij helemaal niet. Hij viel als een baksteen naar beneden. Boven op Moene Muis, die met grote verschrikte ogen omhoog stond te kijken. Een geluk bij een ongeluk, want stel je voor, dat hij op de harde grond of op een cactus terecht was gekomen!

"Bah", zei Pinkie boos. "Waarom hebben kabouter-jongetjes toch geen vier poten of vleugels?" "Vier poten!" schaterde een spinnetje. "Wat heb je daar nu aan? Pas als je acht poten hebt, net als ik, dan tel je pas mee". "Laat me niet lachen!" bromde een duizendpoot, die net langs gleed en helemaal niet lachte. "Heb je mijn poten wel eens geteld? Ik wed, dat het er wel duizend zijn. Kijk maar eens, hoe ik loop". "Het lijkt wel of je glijdt", zuchtte Pinkie jaloers.

Toen schoot er een slangetje tussen de struiken uit. Hij liet zich niet vaak zien, maar nu kon hij het toch niet laten. "Ik glijd echt!" riep hij vol trots. "Zonder ook maar één poot en wel duizend keer zo snel als hij". Razendsnel kronkelde hij over de grond. En hoe hard de duizendpoot ook liep, het slangetje kon hij niet bij houden. Wat was hij daar kwaad om! "Als ik glijd, kom ik nog harder dan jij vooruit", gilde hij. Maar hoe hij ook kronkelde met al zijn pootjes in de lucht, hij kwam nog geen centimeter vooruit. Moene Muis rolde op zijn rug van het lachen en Pinkie schaterde zo hard, dat het spinnetje van schrik bijna uit zijn web viel. Beschaamd rende de duizendpoot weg. "Zo'n dom beest", zei het slangetje.

"Net zo dom als ik", zei Pinkie opeens. "Ik heb geprobeerd op vier poten te lopen en iedereen lachte me alleen maar uit. En toen ik probeerde te vliegen, viel ik op de grond. Kom mee, Moene, ik ga mijn schoenen halen en dan gaan we tikkertje spelen. Jij op vier poten en ik op twee benen. Ik wed, dat ik nog win ook".

Maar dat had hij mis, want weet je, wie hard kunnen lopen? Juist ja: muisjes!

Puzzel van de week

...ORIZONTAAL: 4. wereldbol; 5. dit krijg je, wanneer je geld op de bank zet; ... (afk.); 9. voegwoord; ... roem; 11. zelfstandig naamwoord (afk.); 12. en ...eren (afk.); 15. meubelstuk; 16. laatst leden (...); 18. rund; 19. bovenste deel van een halm; ... en dergelijke (afk.); ...dwoord; 23. getal; 25. ...

...TICAAL: 1. heb je nodig als de stroom uitvalt; 2. ...; 3. doe je met een ...; 6. voedsel; 7. breek...; 11. zitplaats; 13. ... uitgezonderd; 14. afzonderlijk (afk.); 17. ... regelmaat; ... deel van een been; 22. ...melbewoners; 24. deze ...

...VOOR oplossing en de ...naar de «Papilon» over twee weken. Stuur je oplossing vóór 16 september 1986 naar de Amigoe Scherpenheuvel z/n of P.O.Box 577; Aruba - Nassaustraat 100; Bonaire - de Winkels, P.O.Box 122, ...(...) en zet op de envelop KINDERPUZZEL.

...naar van de week is:

...Pierre Oduber
...Madurostraat 4B
P.O.Box 65
Aruba

...ontvangt een waardebon van f.15,- van Augustus Boekhandel.

...ssing vorige keer:

RAAK
ARME
AMEN
KENT

Raadseltje

DE SCHILDER van dit bord in de dierentuin was zeker een beetje dronken. Weet jij welke dieren hij bedoelt?

Woordenspel

...VIND je een héél lang woord. Hoeveel ... je er uit halen?

...LFLAPOORLELIJKBLEEKNEUSVLEUGEL

...om je op weg te helpen: 1. appel, 2. appelflap, 3. flap. ...maak je zelf ... en de oplossing vind je onderaan ...pagina.

"We zullen opnieuw moeten opereren..."

SIMBOE BIJ DE BRUG

simboe bij de brug 3.

er is een plein bij de brug.
simboe ziet gras
en een fontein.
simboe ziet een beeld.
van een man
met een zwaard.
simboe mag de vlag
in de mast doen!
simboe trekt aan het touw.
de vlag gaat omhoog.
nu waait hij in de wind.

TEKST EN tekeningen door E. Gooiker.

Spoorzoeken

JE BENT binnenkort jarig en je vrienden en vriendinnen komen op bezoek? Ha, dan heb ik een leuk idee om met hen te doen: spoorzoeken. Je moet wel in een buurt wonen, waar niet te veel verkeer is. En al te kleine gasten kunnen niet meedoen, want we gaan er voor de straat op. Dit moeten we doen:

Verdeel de kinderen in twee groepen. De eerste groep maakt een spoor van krijtpijlen. Om de tweede groep op flinke afstand te houden, moet die minstens 10 minuten wachten, voor ze ook op pad gaan. Natuurlijk gaat de eerste groep ook dwaalsporen maken, zodat het moeilijker voor de tweede groep is ze in te halen. Eén kind duikt bijvoorbeeld een zijstraat in om daar gauw wat pijltjes te zetten, terwijl de rest een heel andere kant uit gaat. Briefjes met instructies kunnen gemaakt worden. Bijvoorbeeld: 1. loop naar het einde van de straat en tel de lantaarnpalen, 2. zoek een steentje, een takje, een blaadje en een papiertje, 3. schrijf vijf autonummers van geparkeerde auto's op. Wanneer de eerste groep denkt, dat ze de tweede groep op een behoorlijke afstand gezet hebben, verstoppen ze zich goed. En dan maar afwachten, of ze gevonden worden.

NATEKENEN EN KLEUREN

Wist je dat

Toen de Spanjaarden begin 1500 Mexico binnendrongen, maakten ze vóór het eerst kennis met een donkerbruine, bittere drank, die chocolatl genoemd werd. Erg lekker vonden ze het niet, maar als gast van koning Montezuma mochten ze dat natuurlijk niet tonen. Vooral toen ze merkten hoe kostbaar deze drank voor de Indianen was. Ze kregen hem aangeboden in gouden bekers. En de boontjes, waarvan de drank gemaakt was, werden ook gebruikt als een soort betaalmiddel. Voor vier boontjes kreeg je een grote pampuna, voor tien een konijn en voor honderd zelfs een sterke slaaf.

Heb je ook wel eens last van hik, die maar niet over wil gaan? Hier zijn een paar middeltjes om er van af te komen: Een flinke slok azijn. Vind je dat wat al te zuur? Knabbel dan een suikerklontje op. Slecht voor je tanden? Dan maar even goed je adem inhouden of met je vingertoppen drie minuten lang op je gesloten oogleden drukken.

Proeven bij eenden, ganzen en kippen hebben aangetoond, dat deze dieren elkaar al op een zekere afstand bemerken en op onderzoek uitgaan. Ganzen bijvoorbeeld al op een afstand van 120 meter. Maar pas als ze 80 meter van elkaar zijn, weten ze of het iemand van hun eigen soort is. Is het een gans net als zij, dan zoeken ze verder. Is het een kip of een eend, dan houden ze op en gaan hun eigen gang.

Mopjes

"Wist je, dat een klein dutje overdag ons helpt tegen ouder worden?"
"Ja zeker, vooral achter het stuur".

Een man zit aan de bar en bestelt 10 glazen bier in één keer. Hij drinkt ze allemaal uit en bestelt 9 glazen. Als die op zijn, bestelt hij 8 glazen bier en drinkt ze achter elkaar op. Zo gaat hij door, totdat hij er nog één bestelt en zegt dan tegen de waiter:
"Kijk, dat begrijp ik nou niet. Des te minder ik er drink, des te meer dronken ik word".

Twee jongens rijden met een snelheid van 100 kilometer per uur door Willemstad. Ze worden door een agent aangehouden.
Agent: "Wel heren, niet gezien, dat je niet meer dan 50 kilometer per uur mag rijden?"
Bestuurder: "Jawel agent, maar we dachten dat dat per persoon was".

Onderwijzer: "Noem eens een vogel die uitgestorven is".
Fred: "De kanarievogel, meneer".
Onderwijzer: "Hoezo?"
Fred: "De kat heeft hem opgevreten".

Arie en Connie werken in een fabriek. Op een dag kijkt Con niet uit en wordt hem een oor afgerukt door een machine. Arie gaat op zoek naar het oor, vindt het en vraagt:
"Is dit je oor?"
Con: "Nee, achter dat van mij zat een potlood".

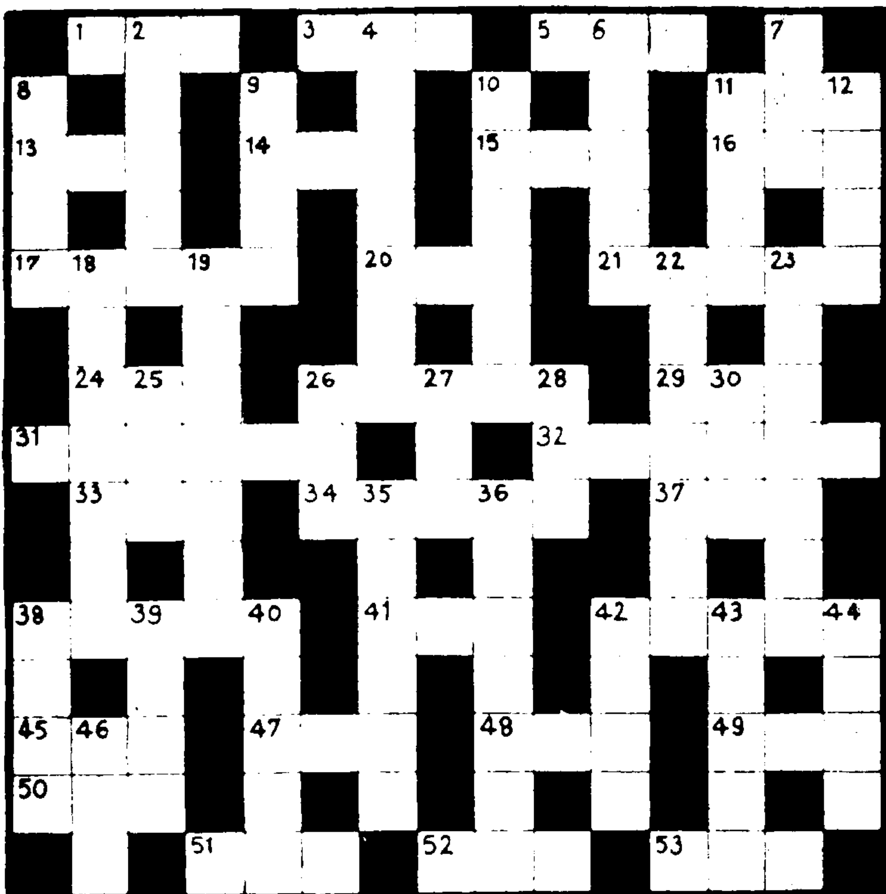
"Bent u getrouwd?"
"Ja".
"Wat is uw man van beroep?"
"Fabrikant".
"Kinderen?"
"Nee, landbouwwerktuigen!"

De onderwijzer vertelt over de wonderbare visvangst in de Godsdienstles:
"En op het eind zei Jezus: Van nu af zult ge mensen vangen. Wie weet wat dat betekent?"
Fred: "Dat betekent: Jullie worden allemaal politieagent".

OPLOSSING Bord Dierentuin
vogels, pauwen, apen, olifanten.

OPLOSSING Woordenspel
15 woorden: 1. appel, 2. appelflap, 3. flap, 4. flapoor, 5. oor, 6. oorlel, 7. lel, 9. lelijk, 10. lijkbleek, 11. bleek, 12. bleekneus, 13. neus, 14. neusvleugel en 15. vleugel.

Kruiswoordpuzzel

HORIZONTAAL: 1. gravure; 3. boom; 5. schrijfgerei; 11. sportterm; 13. wiel; 14. groente; 13. wiel; 14. groente; 15. reis; 16. deel van de dag; 17. start; 20. een weinig; 21. onmin; 24. nieuw; 26. gemoedsstemming; 29. ogenblik; 31. vrouwelijke dier; 32. brede hoofdstraat (Fr); 33. papegaai; 34. soort podium; 37. soort; 38. vioolbouwer; 41. vat; 42. mannelijke dier; 45. afslagplaats bij golf; 47. steensoort; 48. klein vertrek; 49. ik; 50. telwoord; 51. familielid; 52. Japanse parelduikster; 53. grondsoort.

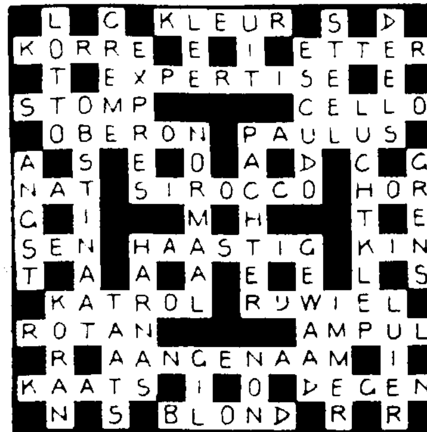
VERTIKAAL: 2. te rechter-tijd komend; 4. siersteen; 6. wondvocht; 7. mannelijk dier; 8. schaaldiertje; 9. vuur; 10. kosteloos; 11. plaats in Egypte; 12. deel van een ladder; 18. verlaten, alleen; 19. afgodisch; 22. verst, laatst; 23. droombeeld; 25. vroeger; 26. bouwland; 27. ontkenning; 28. stapel; 30. vroegere Spaanse koningin; 35. legaal; 36. versterkend, opwekkend middel; 38. bewijsstuk; 39. slotwoord; 40. godsdienst; 42. teken in de psalmen; 43. godin; 44. melkbestanddeel; 46. water in Utrecht.

UIT HET GROTE aantal inzendingen van deze Amigoe-kruiswoordpuzzel van verleden week is uiteindelijk als gelukkige winnaar van de weekprijs van 25 gulden getrokken:

Kenneth Lacle
Driemasterstraat 30
Aruba

De winnaar kan zijn prijs na identificatie afhalen op het kantoor van de Amigoe Aruba, Nassaustraat 110 (gedurende kantooruren).

De goede inzending had er aldus uit moeten zien:

Oplossingen moeten ingediend zijn vóóR vrijdag 12 september 1986 twaalf uur 's middags en duidelijk op de enveloppe vermelden: KRUISWOORDPUZZEL.

Curaçao - P.O.B. 577; Aruba - Nassaustraat 110 en Bonaire - Kaya Gobernador Debrot 154, t.n.v. de heer Hubert Linkels.

KESIYO DI APEL

Fòrnu: 325
Tempu: ±1 ora
Pa: 6 persona

Mester di:

A.
- 2 apel
- 1 pida kané di palu
- ½ kup di awa
- 1 kucharita di ròm

B.
- ½ kup di suku
- 2 webu batí
- 1 bleki di lechi, grandi, no diluí
- ¼ kup di suku
- 1 kucharita di esensia di vanilia
- un poko salu

Moda di prepará:

A.
1. Kaska e apelnan i kòrtá nan na sleis delegá;
2. Buta nan na kandela huntu ku e awa, e suku bruin i o kané;
3. Laga nan kushiná te ora e stropi ta basta diki, mira pa e stropi no kima;
4. Ora baha e apel for di kandela, ta buta e ròm aseka;

B.
1. Riba e kandela abou ta traha un karamèl ku e ½ kup di suku;
2. Basha e karamèl den un forma i tapa bòm i banda di e forma ku e karamèl;
3. Brua e webu, ku e lechi, e suku i e vanilia;
4. Buta e apel ku su stropi den bòm di e forma kubrí ku karamèl;
5. Basha e meskla di lechi, ku kuidou, riba e apel i tapa e forma;
6. Buta e forma na baño di Maria na fòrnu i lag'é kushiná durante e tempu indiká. E kesiyo ta kla, ora hinka un pènchi òf kuchú den dje i e sali seku
   Laga e kesiyo fria bon, promé ku bòltu e.

Bridge

door
AGNES SNELLERS
&
LORENZO
MOENIR ALAM

VANDAAG GAAN WE verder met biedtechnieken om een manche of slam te bieden. Vorige keer zagen we dat het niet zinvol is om in het biedverloop 1 Sch... 2 Sch nogmaals schoppen te bieden omdat we met een ander bod meer informatie aan partner geven. Vandaag zullen we SPLINTERBIDS bespreken. Een splinter is een dubbele sprong in een nieuwe kleur als antwoord op het openingsbod van partner. Voorbeelden:

Partner	U
1 Ha	4 Kl
of 1 Sch	4 Ru
of 1 Sch	4 Ha
of 1 Ha	3 Sch

Wanneer bieden we nu een splinter? Voorbeeld: Partner opent met 1 harten. U hebt in Uw handen:

S: Axx
H: HVxx
R: ABxxx
K: x

en biedt nu 4 Klaver. Dit betekent dan: partner ik heb harten steun, nul of één klavers en in ieder geval genoeg punten voor de manche. Partner heeft nu een veel beter beeld van uw hand dan wanneer u gelijk 4 harten geboden zou hebben.
Nog een voorbeeld: Partner opent 1 schoppen. U Hebt

S: A10xx
H: —
R: HVB10x
K: HBxx

U biedt 4 harten wat dus betekent: partner ik heb schoppen steun en heb een renonce of singleton harten en zeker genoeg kracht voor 4 schoppen.
Stel nu dat partner de volgende hand heeft:

S: HVB8
H: 842
R: Axxx
K: Ax

dan weet hij dat 6 schoppen een heel goed contract is en misschien wel 7 schoppen omdat hij zijn hartens kan aftroeven in dummy. Een andere hand die partner zou kunnen hebben is:

S: HVBxx
H: AHB
R: xx
KL: xxx

deze hand is veel minder geschikt voor 6 schoppen omdat u hartenpunten heeft en partner juist hierin een sigleton of renonce heeft. Uw hartenpunten zijn eigenlijk overbodig. Als u de handen bestudeert, zult u tot de conclusie komen dat met de eerste hand 7 schoppen een goed contract is. Met de tweede hand moet u in 4 schoppen zitten omdat 5 schoppen misschien al te hoog is. U mist in ieder geval klaver- en ruitenaas.
Met het bovenstaande hebben we het voordeel van splinterbiedingen beschreven. Het nadeel van splinterbiedingen is dat het de tegenstanders soms inspireert tot lucratieve redacties in de gesplinterde kleur. Maar naar ons inzien leveren de splinterbids meer voordelen dan nadelen. Rest ons nu nog het afspeelprobleem:
Gever: Zuid
Kwetsbaar: Allen

NOORD	ZUID
S: V109	S: AHB876
H: A2	H: 954
R: HB10987	R: —
K: A2	K: 8765

Zuid	West	Noord	Oost
2 schoppen	pas	4 schoppen	pas
pas	pas	—	—

West start schoppen 2. Hoe speelt u verder? U heeft 5 verliezers in uw handen: 3 harten verliezers en 2 klaver verliezers. U moet er dus hoogstens 2 aftroeven om uw contract te maken. Dit zal u niet lukken daar er onmiddellijk troef nagespeeld zal worden als u van slag gaat. U moet op de ruitens afgaan! U wint slag 1 in dummy met schoppen 9 en speelt ruiten heer voor als die niet door Oost gedekt wordt dan ruimt u gewoon een kleine harten op. Wint West de slag. Dan kan hij het beste harten nakomen, elke andere nakomst verzekerd u van tenminste één overslag. U wint de harten nakomst met het aas en speelt ruitenboer na. Dekt Oost dit niet dan ruimt u weer een klaver op. De tegenstanders kunnen nu hoogstens nog 1 harten slag maken.
De Oost/West- handen waren:

West	Oost
S: 432	S: 5
H: H83	H: VB1076
R: AV32	R: 654
K: H43	K: VB109

Overlopen functionaris

Zware klap voor Chinese geheime dienst

PEKING — De Chinese staatsveiligheids- dienst heeft een zware klap te verwerken gekregen als gevolg van het overlopen van een hooggeplaatste functionaris naar het westen. Yu San directeur van het bureau buitenlandse zaken van het ministerie van Staatsveiligheid, is in januari overgelopen, zo is uit welingelichte bron in Peking vernomen.

Yu is de hoogste veiligheids- functionaris die is overgelopen naar het Westen sinds de oprichting van de Volksrepubliek in 1949. De man kende op grond van zijn functie de namen van veel medewerkers en agenten van de Chinese geheime dienst in het buitenland. Het ministerie van Staatsveiligheid was niet bereikbaar voor commentaar. Het departement, dat sinds juni 1983 bestaat, heeft geen woordvoerder en heeft een geheim telefoonnummer.

Volgens de zegsman, die anoniem wilde blijven, had Yu, een jaar of 30 oud en zoon van veteranen uit de Chinese revolutie, een verhouding met een buitenlandse. Zij heeft er mede voor gezorgd dat Yu tijdens een bezoek aan Hongkong is overgelopen. Ofschoon niet bekend is wat het land van zijn keuze was, bevindt hij zich volgens onbevestigde berichten op het ogenblik in Taiwan.

In Peking wordt het overlopen van Yu in verband gebracht met de zaak Larry Wu-Tai Chin, een Amerikaan van Chinese afkomst die in november vorig jaar in de VS werd gearresteerd en bekende dat hij 30 jaar lang voor de Volksrepubliek had gespioneerd. Hij kreeg levenslang maar pleegde in februari zelfmoord in zijn cel.

De Chinese geheime dienst is in het buitenland vooral actief bij het vergaren van inlichtingen op het gebied van de moderne technologie, die nuttig is voor de lopende moderniseringen in China. Daarnaast volgt zij, net als geheime diensten uit andere landen, het doen en laten van al dan niet vijandige regimes en hun houding ten opzichte van het bewind in Peking, aldus deskundigen.

Postzegels

DE DOOR DE BLOEDIGE Eerste Wereldoorlog gekweekte haat en afschuw werkten ook na het traktaat of na het diktaat van Versailles nog door bij de Zevende Olympische Spelen van Antwerpen (België) in 1920. Alle landen, die aan Duitse zijde aan de oorlog hadden deelgenomen en ook de jonge Sovjetstaat Rusland werden niet tot de Spelen toegelaten. Het een en ander was natuurlijk volkomen in strijd met de door baron De Coubertin en zijn medestanders gepropageerde geest van broederschap. Anderzijds kan men aan deze uitsluiting een zekere wijsheid niet ontzeggen, gezien de door de oorlog geslagen wonden, die vooral in het organiserende België nog verre van geheeld waren.

De Belgische Posterijen brachten bij deze Zevende Olympiade een toeslagserie van drie zegels in omloop, waarvan de extra-heffing niet bestemd was ter dekking van de aan de Spelen verbonden onkosten, maar geheel ten goede kwam aan de oorlogsinvaliden. Op de groene zegel van 5 + 5 centimes is een discuswerper op zodanige wijze in beeld gebracht, dat de gelijkenis met de Griekse Myronzegels van 1896 wel bijzonder groot is.

De rode zegel van 10 + 5 centimes toont een door vier schimmels getrokken renwagen, die opnieuw naar de Griekse serie van 1896 verwijst. De gevleugelde Nike-figuur is echter vervangen door een manteldragende menner, die zijn rechterarm in een overwinningsgebaar ten hemel heft. De sepia-kleurige zegel van 15 + 5 centimes laat tenslotte nog een klassieke hardloper zien. De op 20 mei 1920 uitgegeven zegels, gedrukt bij de American Bank Note Company te New York, bleven frankeergeldig tot

15 januari 1921.

Opmerkelijk is, dat de laagste waarde van de serie het minst verkocht werd. De verkoopcijfers belopen achtereenvolgens 774.524, 1.462.393 en 1.076.655 exemplaren. De Belgische Posterijen hebben het niet alleen bij deze zegels gelaten. Er waren verscheidene propagandastempels in gebruik en tijdens de Spelen hanteerde men met verve een herinneringsstempel. De Olympiade van Antwerpen is ook bekend, omdat daar voor het eerst tijdens de Spelen de vijf-ringenvlag in top ging.

Pierre de Fredy, baron de Coubertin, heeft er zijn leven lang naar gestreefd de Olympische idealen van vrede, gelijkheid en broederschap niet alleen in woord en geschrift uit te dragen, maar ook om zijn gedachten hierover in begrijpelijke symbolen onder te brengen. Hij was daarbij geen man van snelle beslissingen. Zo duurt het tot 1913 eer hij in het tijdschrift "Revue Olympique" het idee lanceert van de Olympische vlag, waarin de vrede, de gelijkheid en de broederschap tussen de volkeren achtereenvolgens tot uitdrukking komen door een witte achtergrond met vijf volkomen gelijke ringen, die alle op dezelfde wijze met elkaar verbonden zijn.

De ringen brengen door hun kleur de vijf werelddelen in beeld, namelijk blauw voor Europa, geel voor Azië, zwart voor Afrika, groen voor Australië en rood voor Amerika. De Coubertin's voorstel werd door het Internationaal Olympisch Comité gretig aanvaard. In 1919 wapperde de vlag voor het eerst in het openbaar bij het 25-jarig bestaan van het zojuist vermelde Comité. Vooral de regelmatige verstrengeling van de ringen heeft in de filatelie zowat tot een Babylonische spraakverwarring geleid. Daarover in een van de volgende artikelen nog wat meer.

(wordt vervolgd)

M. ARVIS

Boliviaanse mijnwerkers beginnen hongerstaking

LA PAZ — In de mijnstreek in westelijk Bolivia zijn honderden mijnwerkers in hongerstaking gegaan. Zij doen dit in de mijnen, waar zijn werkzaam zijn.

Dit gebeurt uit protest tegen het regeringsvoornemen op grote schaal mijnwerkers te gaan ontslaan. Maar ook wil men op deze manier de gevangen genomen vakbondsleiders vrij zien te krijgen. Aanvankelijk werd begonnen door driehonderd kompels. Uiteindelijk waren er vrijdagmorgen al zo'n duizend hongerstakers. Dit werd meegedeeld door de mijnwerkersbond.

Omdat een massale hongerstaking van duizenden mijnwerkers in de lucht hing verleden week aan het eind van een mars op de hoofdstad La Paz heeft de regering toen de staat van beleg afgekondigd. Daarna kon men een einde maken aan de mars en kon men de hongerstaking voorkomen. De kans dat de hongerstaking welke nu onder meer in de Siglo XX mijn begon zich nog verder zal uitbreiden is niet denkbeeldig.

Ondertussen wordt onder bemiddeling van het episcopaat door mijnwerkersbond en regering geprobeerd een uitweg te vinden uit het mijnen- problemen.

Marinechef Chili: wijzigingen in grondwet

SANTIAGO — De commandant van de Chileense marine, admiraal Jose Toribio Merino, heeft laten weten dat de leden van de militaire junta van Chili er voorstander van zijn dat de grondwet op enige punten wordt aangepast. Van de junta maken de commandanten van de drie leger- onderdelen en die van de politie deel uit. Het is het hoogste orgaan in de Chileense staat, welke ook de presidents- kandidaat aanwijst. Merino is de voorzitter van de junta. Hij vond het nog niet nodig dat de bevolking nu al hoort wat voor veranderingen te verwachten zijn. Uiteindelijk moet zo'n wijziging via een referendum worden bekrachtigd.

RELASHONA KU E artíkulo di Carel de Haseth den Ñapa di 30 di ougustus bou di e título «Interpretashon erónneo di datonan istóriko», Asosiashon Promoshon Konsenshi Istóriko tin e siguiente komentario:

Eror o interpretashon eroneo?

Nos Asosiashon ta responsabel pa e artíkulonan ku a sali riba e promé página di Ñapa di 23 di ougustus ku eksepshon di e fecha 1975 ku nos a skibi korektamente den e original di nos artíkulo esta 1795.

Nos ta kontentu ku señor de Haseth a lesa nos artíkulo minusiosamente i ku e a koregí e erornan ku tabatin den e artíkulo bou di e kabes «Susesonan na 1795». Nos ta masha satisfecho di mira kon e interes pa netamente e parti skondí aki di nos istoria ta krese kada dia mas bou di tur gremio di nos komunidat aportando di e forma aki na mas akseptashon i rekonosementu di nos eroe Tula. E interes ta bai asina leu ku awor asta nos ta koregí otro pa nos istoria haña su berdadero kara i kontenido.

Asosiashon Promoshon Konsenshi Istöriko ta rechasá sí energikamente e interpretashon por sierto eróneo di señor de Haseth, esta ku nos ta interpretá datonan istóriko eroneamente. E opinion aki ta masha tendensioso i ta pidi mas argumentashon i elaborashon.

Ta remarkabel ku señor de Haseth no tabatin ningiun krítika riba e artíkulo bou di e kabes «Kuanta mas Tula tin ku warda» ku por sierto a sali direktamente for di pèn di nos Komishon di Investigashon. E komishon aki a keda instalá algun luna pasá pa studia i investigá nos istoria a fondo pa despues trese tur dato na konosementu di nos komunidat.

E puntonan kritiká pa señor de Haseth ta aparesé den e artíkulo «Susesonan na 1795» ku ta un kopia di loke ya pa años a ser publiká di tur sorto manera relashoná ku e rebelion di 1795. Nos a traspasá un pida tradishon ku hamas i nunka istoriadó o otro persona a refutá publikamente. Ta aña pasá numa señor de Haseth a publiká su hayasgonan istóriko i ta solamente den Kristòf e a publikánan, un revista ku apenas un grupo masha chikí di nos pueblo ta lesa. Señor de Haseth no a pone pueblo di Kòrsou na altura di su gran deskubrimientonan. E a reservá tur esaki pa su mes i pa un grupo chi‰i di nos komunidat. Nos ta kere ku datonan istóriko no mester keda privilegiá pa un persona, un instansha o un grupito so di un komunidat, sino ku mester buska konstantemente formanan adekuá pa informá pueblo den su totalidat riba su istoria.

Pa informashon di señor de Haseth i pueblo en general nos ke komuniká ku nos Komishon di Investigashon ta hasiendo un estudio espesífiko relashoná ku e sentensianan i kastigunan di 1795 ku lo keda publiká rondó di e fecha 1 di oktober, dia ku a dikta sentensia relashoná ku e rebelion di katibu.

Riba djadumingu 5 di oktober nos asosiashon ta organisá un rekorido ku lo ilustrá e sitionan mas importante relashoná ku e rebelion di katibu di 1795. Nos ta spera ku señor de Haseth i otro interesadonan lo partisipá na e ekskurshon aki pa asina konhuntamente nos reflekshoná i kompartí di idea relashoná ku e gran rebelion aki.

En kuanto e konmemorashon riba Rif nos tin ku bisa ku no ta nos Asosiashon a skohe Rif kömo e lugá mas adekuá pa konmemorá rebelion di katibu. Nos a bin haña un tradishon di kasi bintí aña di konmemorashon riba Rif. For di den un prinsipio direktiva di Asosiashon Promoshon Konsenshi Istóriko a diskutí tokante e sitio aki i asta nos a pone den nos Plan di Maneho pa e aña aki kaba organisá un aktividat na Kenepa ya ku ta einan e rebelion di 1795 a kuminsá. Pa motibunan práktiko/organisatorio nos a disidí pa laga e organisashon di un aktividat na Kenepa para te otro aña.

Esun ku realmente a sigui nos pasonan por a tende na mas ku un okashon ku nos tin e plan pa hasi Landhuis Kenepa i bisindario e sitio mas importante di e rebelion di katibu di 1795. Nos a vosiferá e idea aki por ehèmpel den un programa di «Awe Mainta» di Z-86, na TeleCuraçao i tambe den nos diskurso durante e konmemorashon di 17 di ougustus e aña aki riba Rif.

Finalmente nos ke hasi un yamada na pueblo en general i mas ha en partikular na konosedónan di nos istoria pa sigui analisá i studia nos istoria i buska formanan adekuá pa no laga istoria ta propiedat di un grupito so, sino di hinter pueblo.

Asosiashon Promoshon Konsenshi Istóriko ta para habrí pa tur tipo di komentario, sugerensha i krítika, pero tambe pa aportenan konkretu, esta trabou berdadero, pa yuda den e proseso difisil pero importante i vital di konsientisashon istóriko di nos pueblo. Riba e kaminda difisil aki nos lo kometé eror, pero ta deber di kada un di nos pa e ora ei koregí erornan kometé na un manera konstruktivo.

GILBERT BACILIO
na nòmber di
ASOSIASHON PROMOSHON
KONSENSHI ISTORIKO

In begeleiding van ex-psychiatrische patiënten

Stichting Sonrisa doorbreekt taboes

EEN STRAF VAN God en een schande voor de familie... Zo interpreteert de Curaçaose gemeenschap nog te vaak de situatie van de onfortuinlijke medemens, die dusdanige geestelijke problemen heeft gehad dat opname in de psychiatrische kliniek een noodzakelijkheid was. Na ontslag wordt de ex-patiënt veelal niet meer geaccepteerd. Hij kan geen kant meer op, waardoor een nieuwe geestelijke terugval, en dus een hernieuwde behandeling in de Capriles Kliniek dreigt...

"Een vicieuze cirkel", zegt Godfried Adem, "project- leider van de Stichting Sonrisa op Mon Repos. "Maar sinds kort kunnen we door middel van onze stichting iets voor deze ex-patiënten doen. Sonrisa bestaat uit 17 eenheden — flats — waar ex-psychiatrische patiënten en mensen die psycho- sociale problemen hebben gehad een voorlopig tehuis vinden. Sonrisa kan gezien worden als een tussenstap. In Amerika noemt men zo'n leefgemeenschap een «halfway house», een tussen- voorziening op weg naar een normaal, geregeld leven. Op weg naar acceptatie, naar een nieuwe toekomst".

Sonrisa is een project ontstaan uit de samenwerking van de afdeling Geestelijke Volksgezondheid, de Capriles Kliniek, de Fundashon Kas Popular en de afdeling Sociale Zaken. Daarnaast werd voor de inrichting van de recreatie- ruimte subsidie verkregen van het Koningin Juliana Fonds en de Sede Antillias.

"Het is jammer om het te moeten zeggen", stelt Adem, "maar binnen onze gemeenschap kan men het maar lastig accepteren wanneer een naast familie- lid één of meerdere opnames wegens geestelijke problemen achter de rug heeft. Vandaar dat het vaak zeer moeilijk is voor deze mensen terug te keren in hun oude leef- situatie. De familie accepteert de genezen moeder of vader, neef of nicht niet meer. Het kan ook zijn dat de familie de verdere begeleiding van de ex-patiënt negatief beïnvloedt, zodat men weer ziek wordt.

AGRESSIEF

Ja, het kan een schande zijn. Geestelijk ziek zijn geweest wordt op Curaçao vergeleken met iets negatiefs. Het brengt de mensen in verwarring en men denkt altijd dat de ex-patiënt agressief is. Maar dat is volkomen bezijden de waarheid. Goed, men is bang voor iemand die psychisch in de knoop zat. Men beschouwt hem of haar als onberekenbaar. Als een regelrecht gevaar... God straft ons. Dit denkbeeld heerste in het verleden nog sterker. Wanneer een vrouw een zwakgeaafd kind kreeg, dan werd zij als het ware door middel van dit kind gestraft. Dit alles is tot nu toe een groot taboe gebleven. Men praat er niet over en houdt de kinderen of volwassenen afgeschermd in huis.

Wanneer iemand uit de kliniek wordt ontslagen", vervolgt Godfried Adem", en er volgt geen acceptatie door zijn oude leefmilieu, dan kan dit weer aanleiding geven tot een geestelijke terugval. Het ziektebeeld, soms in versterkte vorm kan weer optreden. Nu wordt een ex-patiënt niet meer naar huis gestuurd wanneer de situatie daar slecht is. Er wordt naar andere oplossingen gezocht. Sonrisa is één van die oplossingen. We hebben nu 17 units, maar eigenlijk is de werkelijke behoefte veel en veel groter... Natuurlijk, er zullen in de toekomst wel weer plaatsen vrij komen. Dit is een doorstromings- huis. Maar ja, je moet wel denken in een proces van jaren.

Voordat de ex-patiënt hierheen komt, wordt hij eerst uitgebreid gescreend. We moeten wel selecteren, want de uiteindelijke bedoeling van het verblijf op Mon Repos is en blijft de mensen voor te bereiden op hun terugkeer in de gemeenschap. We hebben dus een plaatsings- commissie die bepaalde criteria hanteert. Zo lopen bij ons de leeftijdsgrenzen van 25 naar 55 jaar. Daarnaast moet de psychiater in kwestie bepaald hebben dat de voorgestelde persoon door kan stromen. Dat hij eraan toe is om weer gedeeltelijk zelfstandig te gaan functioneren.

Sonrisa biedt de ex-patiënt een begeleidings- programma. Zo doen wij bijvoorbeeld aan bezigheids- therapie en worden er corvee- diensten gedraaid. De maaltijden gebruiken wij in principe gemeenschappelijk, maar men kan naar verkiezing ook op zijn kamer eten. Je zou kunnen zeggen, het is een kleine werk- gemeenschap, omdat je de mensen moet leren weer normaal en sociaal te functioneren. Daarom stimuleren wij in het bijzonder groeps- werkzaamheden. Want wanneer men na twee of drie jaar een woning krijgt van de Fundashon Kas Popular, dan woont men toch ook weer zelfstandig in een wijk".

INFORMATIE

Godfried Adem heeft de dagelijkse leiding van het Sonrisa-project, dat begin dit jaar haar poorten opende. Samen met medewerkers van de afdeling Geestelijke Volksgezondheid begeleidt en evalueert hij de cliënten. Adem heeft een verpleegkundige opleiding en deed een jaar of zeven vrijwilligers- werk in de volkswijken. Hij zegt deze ervaring bij Sonrisa uitstekend te kunnen gebruiken.

Adem: "We hebben hier te maken met cliënten die afkomstig zijn uit de sociaal wat zwakkere Curaçaose milieus. Bij mijn weten komen mensen die het kunnen betalen persé niet in de kliniek of naderhand op Sonrisa. Die regelen hun zaken blijkbaar privé en daar heb ik uiteraard geen zicht op.

En hoe kan je nu die negatieve mentaliteit van de Curaçaose bevolking ten aanzien van mijn cliënten doorbreken? ...Informatie dat is het sleutelwoord. Hiermee zijn wij in de buurt, op Mon Repos dus, al gestart. Begin dit jaar hadden wij namelijk wat problemen met de buurtbewoners. Die dachten dat er hier een kliniek was gebouwd voor zware psychiatrische gevallen. Er zouden, werd gefluisterd, en stelletje gevaarlijke gekken komen wonen. We hebben toen verschillende info- avonden georganiseerd. En nu is het resultaat dat de buurt onze bewoners accepteert.

Er woont hier een meisje om de hoek, een ex-collega van mij. We draaiden al een maand toen ik haar tegenkwam. "Ja", zegt ze, "die cliënten van jullie, die ex-patiënten, hoe zit dat nou, jullie zijn toch nog dicht?" Nee, ze had er niets van gemerkt en dat terwijl onze bewoners iedere dag haar huis passeerden. Tsja, of je überhaupt aan iemand die psychische problemen heeft gehad dit zou kunnen zien. Dat denkt men in deze gemeenschap. Dat je een soort stigma, een soort brandmerk draagt en je vreemd en agressief bent... De bevolking dient dus geïnformeerd te worden. Daar zet ik mijzelf voor de volle 100% voor in. Het is echter hard werken om zo'n vrijwel onuitroeibaar taboe te doorbreken.

Oorzaak van driekwart van de mentale problemen op het eiland vindt zijn grond in sociale omstandigheden, met name familie- problemen. Vandaar dat men na genezen te zijn verklaard meestal niet terug kan naar het oude thuis. Gebeurt dit wel dan behoort het niet tot de onmogelijkheden dat de familie misbruik maakt van de ex-patiënt, die recht op onderstand heeft. De onderstand wordt door hem opgehaald en thuisgekomen afgepakt. Nu, dan ben je duidelijk fout bezig. En dit alles onder het mom van "je kunt er toch niet mee omgaan"...

ARBEIDSPROCES

Misschien zit er soms ook wel eens een stok achter de deur in de trant van "als je dit of dat niet doet, zorgen we dat je terug naar de kliniek gaat", maar zoiets kan natuurlijk nooit. Wanneer je niet vrijwillig opgenomen wilt worden, dan moet er een officiële krankzinnigen- verklaring worden opgemaakt en dat heeft nogal wat voeten in de aarde.

Nogmaals, de Stichting Sonrisa — we worden overigens gesubsidieerd door het eilandgebied — stelt zich ten doel de mensen terug te brengen in de maatschappij, in het arbeids- proces. Een verblijf van twee jaar op Mon Repos stellen wij als minimum eis. Daarna wordt er geëvalueerd. Het zal dus wel zo zijn dat sommige mensen langere tijd zullen blijven omdat ze nog nog niet "klaar" zijn.

Maar wat zijn nu de kansen om onze ex-patiënten terug te brengen in het arbeids- proces? Die kansen liggen niet zo somber, maar zijn wel afhankelijk van de begeleiding", aldus Godfried Adem. "Het hangt er vaak vanaf waar je wilt gaan werken. Want met je achtergrond van ex-psychiatrisch patiënt kunnen zich soms problemen voordoen. Een voorbeeld: Ik heb eens een vrouw als patiënte gehad, die duidelijk neurotische trekken had. Ik vraag: "Heeft je arts je nooit verwezen naar een psycholoog of psychiater?" Ja, zegt ze, hij heeft me wel tweemaal een brief gegeven, maar ik ben nooit gegaan, omdat ik een baan heb waarin ik met geld moet omgaan. Nou, wanneer mijn baas erachter zou komen dat ik een psychiater heb bezocht, dan word ik subiet ontslagen. Dat is een collega van mij ook gebeurd...

Ja, met die acceptatie door de gemeenschap is het nog steeds slecht gesteld. Acceptatie kan je ook niet dwingend voorschrijven of als absolute eis stellen. Ik hoop echter dat het zo langzaam aan de positieve kant opgaat, want onze mensen moeten een nieuwe structuur in hun leven worden geboden. Sonrisa haalt ze in ieder geval van de straat... Het zwerven van het ene adres naar het andere. Bij een verre kennis en daarna weer weg.

Ik hoop dus, dat de gemeenschap begrijpt wat we hier bij Sonrisa aan het doen zijn. Je zou eigenlijk moeten zeggen: De één breekt zijn been, komt in het hospitaal terecht, herstelt en gaat tenslotte weer naar huis... De ander heeft mentale problemen, maar ook hij verlaat na enige tijd genezen de kliniek als een volwaardig mens dat er recht op heeft zijn plaats binnen de gemeenschap weer in te nemen. We moeten hier nu eindelijk eens af van die onzin een ex-psychiatrisch patiënt neerbuigend en met kwetsende argwaan te bejegenen"...

Projectleider Godfried Adem: "De ex-patiënt heeft als volwaardig mens recht op plaats binnen onze gemeenschap".

Pakkerdjes

Betsie,
Nog 9 nachtjes slapen en dan is het alweer 2 jaar! Wat vliegt de tijd hè? Hoeveel zijn dat er dan nog, op naar de 99? Pabien en houden zo!!
P.S. EEN TRAKTATIE WAARD!

Lieve journaliste
Tien jaar het publiek inlichten
dat noem ik noeste arbeid verrichten
laten we wel hopen
dat in de volgende periode
dit niet naar oplichten
gaat verlopen.
FWLY

Waarschuwing
Wil iedereen die zijn leven lief is dinsdag tussen 10 en 12 van de weg af zijn.
Nicole en Claudia krijgen hun eerste autorijles!
Chris.

R.
ILY
P.D.

VAKVROUWSCHAP is al tien jaar meesterschap. Proficiat!
de andere PINK

Voor Pimpeloentje
O, dat verlangen!
'k Verlang naar jou,
mijn liefste, mijn leven,
om jou mijn ziel en
mijn liefde te geven.

'k Verlang naar het uur,
dat ik, - eens zal 't komen! -
naast jou liggend tot rust
kom in al die dromen.

'k Verlang naar de nacht
waarin, - na zo vele alleen -
ik kan slapen naast jou
met m'n arm om je heen.

'k Verlang naar het moment
dat ik zal ontwaken,
omdat jouw strelende hand
mijn gezicht wilde raken.

'k Verlang naar je stem, die,
na 't liefdevol vrijen,
zo zacht tegen mij zei:
O, was ik altijd maar bij je!

'k Verlang naar het eind
van dit eindeloos wachten.
'k Verlang naar het begin
van wat is in m'n gedachten:

'k Verlang naar jou
mijn liefste, mijn leven,
om jou mijn ziel en
mijn liefde te geven!
Geduld.

Kleintje
Jij bent het mooiste cadeau dat ik ooit kreeg.
Grote

Pol,
Het etentje gaat door, je bent het toch niet vergeten? Welkom vanaf 5 uur. Servet meenemen s.v.p.
Lepel.

Geachte Boelie,
Ja, "power corrupts, and absolute power corrupts absolutely!" Eerst waren de wapens stenen en stokken, toen pijlen en bogen, toen vuurwapens maar de kans van overleven van de "power" wàs er!
En nu?! Zal de "power" niet inzien: „Wij zijn bezig met zèlf vernietiging: van ons zèlf, onze kinderen, onze bezittingen".
En daarom zàl (met Gods hulp) uit EIGENBELANG de mensheid blijven bestaan.
Jacques.

Het opgeven van "Pakkerdjes", die respectievelijk vijf en tien gulden kosten, kan geschieden bij het redactie- secretariaat van de Amigoe. De Amigoe behoudt zich het recht voor de plaatsing van een "Pakkerdje" op basis van zijn inhoud te weigeren.

Noch voor financieel gewin

Service-clubs niet voor statuszoekers bedoeld

EEN BORRELCLUB... Een exclusieve eet- vereniging... Zo kijkt «the man in the street» vaak nog aan tegen het verschijnsel serviceclub van Rotary tot Lions. "Maar", zeggen Lions President Alex den Ouden en Past President Frank Maynard in een gesprek met de Amigoe, "we hebben de indruk dat deze kwalificatie de laatste jaren steeds meer aan het vervagen is".

"De Lions", benadrukte huisarts Den Ouden, "zijn een elitegezelschap in die zin, dat wanneer je wat voor de gemeenschap wilt doen je aan moet kunnen kloppen bij die bepaalde personen, die iets gedaan kunnen krijgen binnen die specifieke gemeenschap. Vandaar dat wij onze leden zoeken bij mensen die in de gemeenschap hun sporen reeds hebben verdiend en vrij gemakkelijk iets gedaan kunnen krijgen.

Het zou bijvoorbeeld onzin zijn een kantoorklerk als lid voor te dragen. Die jongen is bezig zichzelf te helpen en dan kan je niet verwachten dat hij vanuit die maatschappelijke positie in staat is anderen te helpen. Ja, en die situatie van elite... Vroeger ontmoette je elkaar in sociëteit De Gezelligheid. Daar kende je iedereen. Maar als ik nu naar een mijnwerkers- club toega, dan ken ik er letterlijk niemand, begrijp je. En dit zegt natuurlijk niets ten nadele van mijnwerkers. Van de Lions word je lid op voordracht van andere leden. Als we iemand signaleren die succesvol is en midden in de maatschappelijke voorhoede acteert, dan wordt hij besproken en daarna eventueel gevraagd.

Maar men heeft ronduit een verkeerd idee wanneer lidmaatschap van onze serviceclub status zou opleveren. Je wordt er financieel ook niet beter van. Dat is ook zo'n gedachte die in het algemeen nog wel eens circuleert. Je probeert echter wel zoveel mogelijk mensen van je eigen niveau de club binnen te halen. Mensen van diverse pluimage..."

In korte lijnen is de functie van een serviceclub erop gericht door middel van fundraising- activiteiten geld uit de gemeenschap te verzamelen en dit geld via gerichte projecten daar uit te delen waar de nood het hoogst is. Past President Frank Maynard: "Je richt je dus duidelijk op de noden die in maatschappij voorkomen. Nu is het wel zo dat de meeste hemelschreiende noden op Curaçao wel zo'n beetje zijn achterhaald in vergelijking met 40 jaar geleden toen onze afdeling van Lions Clubs International werd opgericht. Natuurlijk, het verstrekken van een rolstoel of het aanbieden van een watercooler blijft bijzonder belangrijk, maar ons grote streven ligt momenteel meer in het entameren en begeleiden van grotere projecten, zoals bijvoorbeeld het regelen van de financiering van twee nieuwe nierdialyse- machines ten behoeve van het hospitaal.

Tevens zijn er verregaande plannen voor de bouw van een hotel dat specifiek ten dienste zal staan van duikers. Uit de opbrengst van dat hotel zouden dan weer fondsen gegenereerd kunnen worden die binnen onze gemeenschap hun weg vinden. Maar begrijp me goed, we blijven de noden van de "kleine" man in het oog houden. Dus ook met een rolstoel of watercooler", aldus Maynard.

Andere projecten? "Ons jaarlijkse St. Nicolaas- project bijvoorbeeld", vervolgt Alex den Ouden. "ieder jaar gaan wij in december allerlei instellingen, waaronder het Verriet Instituut langs om Sinkerklaasfeest te vieren. Tevens hebben wij banden met het Blinden Instituut en hebben we een «traffic safety»-project, onder andere met verkeers- brigadiertjes.

Persoonlijk vind ik ons «Bon Bisiña», ons Goede Buur, project één van de mooiste. Het inzamelen van voedsel op scholen en in supermarkten. Het aansporen van mensen om eens te kijken wat er zoal nog in de voorraadkast te vinden is. Je betrekt dus, met medewerking van pers, radio en televisie de Curaçaose bevolking bij activiteiten om de behoeftigen te helpen. Kinderen komen met voedsel op school. Dit heeft ook een zuiver educatieve kant. De boodschap voor de kinderen is primair dat je je naaste moet bijstaan en helpen...

Met een tweetal scholen zijn we nu bezig om bibliotheken op te zetten. Hiervoor zijn de boeken reeds in Nederland besteld. Daarnaast komen er bij ons continue verzoeken binnen voor fotocopieer- apparatuur en dergelijke zaken. In principe geven wij geen geld. Nee, het gaat in natura tot en met «life-jackets» toe".

TOEKOMST

Frank Maynard: "Scholen hebben vaak specifieke behoeften die hun plaats niet hebben in het normale pakket van leermiddelen. Daar is dan de school- begroting te beperkt voor. Bijvoorbeeld een computer- pakket. Nu, wij vinden dat de toekomst van Curaçao afhangt van het onderwijs dat de kinderen krijgen. Die kinderen moeten dan ook alle kansen geboden worden, want zij vormen nu en later een kostbare en belangrijke bouwsteen. Hier ligt dus duidelijk een taak voor onze serviceclub. Sturen... Opbouwen... Initiatief ontwikkelen".

"Nu zijn er bepaalde Lionsleden", zegt Alex den Ouden, " — dit project staat dus in de bouwsteigers — die het idee geopperd hebben, dat wij ons zouden moeten gaan bezighouden met het tegengaan van verval van de oude gebouwen in de binnenstad. «Environmental Services» dus. Een project om het wonen in de binnenstad te bevorderen. Natuurlijk beseffen wij dat bepaalde instanties met ditzelfde idee rondlopen. Maar het is in totaliteit zo'n groot, veelomvattend streven dat er vele miljoenen guldens noodzakelijk zijn om het van de grond te tillen. Dus: waarom zou de club ook niet inspringen. We bezitten voldoende «know how» of het nu om aannemers of een stedebouwkundig architect gaat".

"Er moeten persé meer mensen in de binnenstad komen wonen", vult Maynard aan. "Dat hele Ban Punda- idee is erg mooi, maar dat geldt in wezen voor overdag. 's Avonds kan je in heel Punda een kanon afschieten zonder iemand te raken. Moet je de Altstadt van Düsseldorf of München eens zien. Ben je daar weleens geweest? Daar bruist het in de avonduren van leven. Zoiets moet in onze unieke binnenstad toch ook kunnen? Er hebben in het verleden altijd al mensen gewoond op de Punda. Het was 24 uur per dag het energieke hart van de stad. En wat zie je nu. Zaken die leegstaan. Dat moeten coffeeshops, bars, restaurants en ijssalons worden. En mensen die er wonen..."

Financieel zitten we met de vereniging op een tweeledig spoor. De leden betalen een contributie, waarmee wij onder andere onze wekelijkse lunches bekostigen. Die lunches houden de ambiente en de verbondenheid binnen de club. Daarnaast hebben wij onze speciale fundraisingen voor de afzonderlijke projecten. Voor de leden hanteren we een zogenaamd classificatie- systeem. Dit houdt in dat vertegenwoordigers van ieder beroep of onderdeel daarvan lid kunnen zijn. Maar dan ook één iemand van een bepaald beroep. Ten eerste krijg je hierdoor verscheidenheid. Ten tweede voorkom je concurrentie.

CONFRONTATIE

Je hebt eigenlijk maar één arts nodig. Die kan dan middels zijn relaties andere doktoren warm maken voor een bepaalde zaak. Dus ook: één aannemer, één architect. Bij het hotelproject voor duikers: één hotelmanager. We selecteren niet om het pure feit selectief te willen zijn, maar we selecteren om de idealen waarvoor de club staat zo goed en breed mogelijk te pushen.

Daarnaast, met een groep kan je meer bereiken dan als enkeling. Het begeleiden van projecten geeft je ook meer inzicht. Als Lions President wordt je keihard geconfronteerd met zoveel arme mensen, met zoveel gebrekkige kinderen, met de ellende en problematiek die zich binnen onze gemeenschap afspelen; daar heb je eigenlijk anders niet zoveel oog en oor voor. Na dat ene jaar als president ben je geestelijk een ander mens geworden. Je perspectief komt anders te liggen. Het is zoals een katharsis, een verheldering van de geest... het is een compleet nieuwe «challenge»..."

DE LIONSCLUB CURAÇAO, die momenteel rond de 90 leden telt, werd kort na de Tweede Wereldoorlog opgericht en geldt als 1e Lionsclub binnen het Koninkrijk der Nederlanden. De Curaçaose Lions werken binnen het grotere geheel van The International Association of Lions Clubs, waarbij overall 36.000 clubs zijn aangesloten met een wereldwijd ledenbestand van 1.360.000.... Het motto van de serviceclub, die in 1917 in Chicago door de verzekeringsagent Melvin Jones werd opgericht, is «We serve», hetgeen tot uiting komt in de vele fundraising- en sociale activiteiten die de leden ten toon spreiden. Tot nu toe konden slechts mannen lid worden van de club, die gesymboliseerd wordt door de leeuw, die altijd met mannelijkheid vergeleken wordt. Maar een doorbraak naar emancipatie zal vermoedelijk niet lang op zich laten wachten. Op de komende internationale conventie in New Orleans ligt reeds een motie te wachten om ook vrouwen het lidmaatschap te bieden. In de Lions modus blijft de Past President na zijn aftreden in ieder geval nog een jaar bestuurslid. Het gaat hierbij om het overdragen van ervaring en stand van zaken, waarbij de nieuwe President altijd een beroep kan doen op de kennis van zijn voorganger. "Je kunt", stelt ex-president Frank Maynard, "dus eigenlijk maar één jaar herrie schoppen. Overigens werkt zo'n systeem van overdracht uitstekend.. Zou een dergelijke werkwijze geen opgeld kunnen doen bij het overheid en politieke functies?"...

Wederzijds is begrip gewekt door gesprek met Hassan

Peres: voor nieuw spannend hoofdstuk

DE TEKST van de gemeenschappelijke verklaring, die aan het eind van het bezoek van de Israëlische premier Shimon Peres aan Marokko is uitgegeven, bevat mooie woorden, maar is inhoudelijk weinig zeggend. De Israëlische premier kwam volgens die verklaring naar Marokko om met koning Hassan II de vredes- problemen in het Midden-Oosten te bespreken. De Marokkaanse koning heeft het Fez- plan tot in details voor Peres ontvouwd.

In de verklaring wordt verder gesteld dat Hassan over de resultaten van de top- ontmoeting op een Arabische top- conferentie en in contacten met Arabische leiders verslag zal uitbrengen. Peres zou op de wekelijkse zitting van het Israëlische kabinet zijn indrukken uit Marokko weergeven.

BEGRIP

Dat de topontmoeting met een gemeenschappelijke verklaring wordt afgesloten in plaats van aparte verklaringen van de beide leiders wordt in Jeruzalem symbolisch geacht voor het wederzijds gewekte begrip. Tekenend voor de uitstekende sfeer is bovendien dat Peres volgens Israëlische zegslieden in Marokko een koninklijk onthaal ten deel is gevallen. "Wij staan voor een nieuw spannend hoofdstuk in het vredesproces", stelde Peres in een felicitatie- telegram dat hij ter gelegenheid van de Egyptische nationale feestdag aan de Egyptische zaakgelastigde in Tel Aviv stuurde.

FEZ-PLAN

Uit de gemeenschappelijke verklaring blijkt dat Hassan als basis van een vredesregeling van het Midden-Oosten- conflict vast blijft houden aan het zogenaamde Fez- plan, dat in september 1982 op een top- conferentie in de Marokkaanse stad Fez door alle Arabische leiders werd aangenomen. Volgens het Fez- plan dient Israël zich uit alle bezette Arabische gebieden, inclusief het Arabische deel van Jeruzalem, terug te trekken en alle in die gebieden opgerichte joodse nederzettingen te ontmantelen. Op de Westelijke Jordaan- oever en in de Gazastrook zou vervolgens een onafhankelijke Palestijns- Arabische staat met Jeruzalem als hoofdstad moeten worden opgericht.

ERKENNING

Hassan heeft dan ook tegenover Peres het Palestijnse recht op zelfbeschikking benadrukt. Als tegenprestatie zijn de Arabische landen op grond van het Fez-plan bereid tot feitelijke erkenning van het bestaan van Israël over te gaan. De Veiligheidsraad van de Verenigde Naties zou de vrede voor alle staten in het gebied moeten garanderen.

ONDERHANDELINGEN

Met het Fez- plan als uitgangspunt heeft Hassan in zijn gesprekken met Peres geprobeerd Israël tot mogelijke onderhandelingen met Arabische landen te bewegen. Hassan verwachtte dat Peres met een beleids- wijziging over de Palestijnse kwestie naar Marokko zou komen, maar dat Israëlische presentje is achterwege gebleven.

Hassan heeft Peres voorgesteld een internationale Midden-Oosten- conferentie in Marokko te houden waaraan ook de PLO zal deelnemen. De namen van Palestijnse vertegenwoordigers zijn ter sprake gekomen, namen van degenen, die op die vredes- conferentie namens de PLO deel zouden kunnen uitmaken van een gemeenschappelijke Jordaans- Palestijnse delegatie.

VEROORDELING

Hassan zou over zijn voorstellen de afgelopen weken al met alle betrokken partijen contact hebben opgenomen. Gezien de felle veroordeling van de ontmoeting van Hassan en Peres door het centrale comité van de Palestijnse Fatah- organisatie in Tunis zijn die voorstellen daar niet in goede aarde gevallen. Fatah heeft de Arabische leiders opgeroepen deze gevaarlijke ontwikkeling op een spoedzitting van een Arabische topconferentie te bespreken.

GEEN ALTERNATIEF

Marokkaanse woordvoerders hebben de kritiek van de meeste Arabische landen op het bezoek van Peres van de hand gewezen door te stellen, dat er geen alternatief voor een Arabisch- Israëlische vredesdialoog is en alleen Israël van de bestaande status quo van oorlog noch vrede profiteert. De Marokkanen hebben trouwens volgens goed ingelichte kringen in Rabat met een knipoog en dus niet uitdrukkelijk het groene licht voor de topontmoeting van enkele Arabische leiders onder wie de Saudiërs gekregen. Hassan heeft de keus nu aan Israël gelaten om al dan niet positief op de Arabische bereidheid tot onderhandelen te reageren.

(Uit de Haagsche Courant)

Waldheim en de joden van Griekenland

Zelfs de straatstenen hier wisten van de vervolging

„Drieënzestig familieleden heb ik verloren — meer niet. Zesennegentig procent van de joodse gemeenschap van Saloniki is uitgeroeid. In deze stad leefden een 50.000 joden, nu zijn er nauwelijks nog duizend".

De woorden zijn van Josef Matarasso, een 75-jarige joodse Griek, één van de weinigen van de joodse gemeenschap die de catastrofe hebben overleefd en bereid was mij het relaas van de ondergang van het Griekse jodendom te vertellen. We zitten in een café aan de haven van Saloniki.

„Ik wil nooit over het verleden spreken en ik probeer het te verdringen, maar met de kwestie Waldheim heb ik er weer nachtmerries van. Die kerel liegt als hij beweert er niets van gemerkt te hebben".

STEENGROEVE

„Op het hoogtepunt van de deportaties in maart 1943 diende hij in Saloniki. Hij was een inlichtingen- officier, maar al zou hij dit niet geweest zijn: de straatstenen in heel Griekenland wisten van de jodenvervolgingen in Saloniki. Negentien transporten zijn hier vandaan vertrokken. Joden uit Saloniki en omgeving. Getto's zijn ingesteld.

Vijftienduizend van de driehonderdduizend burgers zijn weggevoerd. De eeuwenoude begraafplaats in het midden van de stad met een half miljoen graven hebben de Duitsers in beslag genomen en tot een publieke steengroeve gemaakt. Zelfs van onze doden hebben ze ons gescheiden. De zerken zijn gebruikt voor de bestrating en op een trottoir in de stad kom je nog wel eens een stuk steen met Hebreeuwse letters tegen.

En een officier van het militair bestuur zou van dit alles niets gemerkt hebben? Zo'n belachelijke verklaring van iemand die de hoogste positie in de wereld heeft als secretaris-generaal van de Verenigde Naties, is niet alleen een grove leugen, maar ook een provocatie. De vraag is, waarom liegt die man zo, wat heeft hij te verbergen?".

HAVEN

„Hier in de buurt", vervolgt Josef Matarasso, „woonden veel joden. De meerderheid had iets met de haven uitstaande: handelaars, verladers, matrozen, vissers, havenarbeiders. Saloniki was een joodse stad. Op het einde van de vorige eeuw waren er ongeveer negentienduizend, de helft van de bevolking.

Het joodse element was zo overheersend dat zelfs de Grieken, Bulgaren, Armeniërs, Turken in onze stad het jodenspaans, het ladino, spraken. Op sabbat en de joodse feestdagen was alles dicht, ook de niet-joodse winkels. De joden hebben hier tijdens de oudheid gewoond. Paulus heeft, de bijbel zegt het al, in de synagogen van Saloniki gepredikt. Na het verdrijven van de joden van het Iberisch schiereiland vestigden zich twintigduizend Spaans sprekende joden in Saloniki. Later kwamen daar joden bij uit Noord-Afrika, Italië, Centraal-en Oost-Europa".

NEERGESLAGEN

In 1940, toen de Tweede Wereldoorlog ook Griekenland bereikte, waren er vijftigduizend joden in de stad.

Matarasso: „Nauwelijks waren de Duitsers Saloniki binnengetrokken, in 1941, of er werden duizenden joden uit hun huis gezet. Ze moesten alles achter laten. Het joodse ziekenhuis werd in beslag genomen. De joodse krant Messagero werd verboden en het bestuur van de joodse gemeenschap gearresteerd. Onze bibliotheken en synagoges werden onmiddellijk geplunderd. In juni 1942 werden alle mannelijke joden tussen de achttien en veertig bevolen zich te verzamelen op het stadsplein. De hele dag moesten we in de brandende zon staan en degene die een vin verroerde werd neergeslagen. De mannen werden geregistreerd voor een arbeidsdienst, maar die vond gelukkig nog in Griekenland zelf plaats. Ondertussen werden de joden gedwongen in speciale buurten te gaan wonen; ze mochten niet van woning veranderen op straffe van onmiddellijke fusillering. De jodenster werd ingesteld, winkels en bedrijven werden in beslag genomen.

ZELFBESTUUR

De Duitsers misleidden ons door ons voor te spiegelen dat al deze maatregelen waren gericht op joods zelfbestuur. We zouden een eigen burgemeester, politie en zelfs een joodse Kamer van Koophandel krijgen. We mochten in Griekenland blijven en verder zou ons geen kwaad worden gedaan. Spoedig bleek dat bedrog. Afgevaardigden van Eichmann arriveerden in Saloniki, een zekere Wisleceny en Brunner, die onmiddellijk na hun aankomst de deportaties organiseerden. De joden uit Thessaloniki zouden worden overgebracht naar Polen om daar een nieuw leven op te bouwen. De Duitsers speelden hun sinistere spel zo cynisch, dat ze de joden aanmoedigden Grieks geld tegen Pools geld te wisselen.

AUSCHWITZ

Van de kleine achtenveertigduizend joden die gedeporteerd zijn naar Auschwitz is maar een handjevol teruggekomen. Er is maar weinig van hen vernomen. Wel werd bekend dat een honderdvijfendertig Griekse joden met behulp van Franse en Hongaarse lotgenoten twee crematoria in Auschwitz hebben opgeblazen. De daarop volgende strijd tegen de Duitsers hielden ze twee uur uit.

Een kleine groep joden is tijdens de vervolging uit Saloniki uitgeweken naar de bergen van Midden-Griekenland, waar ze met andere joden aldaar als partizanen in Griekse verzetsgroepen tegen de Duitsers hebben gevochten. Sommigen van de joden uit Saloniki wisten Athene te bereiken, dat als veilige haven gold vanwege de Italianen, die hier zoals overal elders in de bezette gebieden de anti-joodse maatregelen als onverenigbaar beschouwden met de eer van het Italiaanse leger. De Italianen capituleerden in september 1943 en de Duitsers namen de macht in Athene over.

Onmiddellijk werd toen opperrabijn Barzilai ontboden en hem werd bevolen het gehele adressenbestand van de joodse gemeente in de hoofdstad te overleggen. Barzilai vernietigde echter de registers en liet zich door het verzet ontvoeren naar de bergen. Ondanks de eis van de inmiddels in Athene gearriveerde generaal Stroop, berucht door de vernietiging van het getto van Warschau, dat de joden zich moesten melden of anders zouden worden gedood, gehoorzaamden weinigen.

De meeste joden van Athene verdwenen in de massa, ook al geholpen door de hoofdcommissaris van politie Ebert die onbeperkt valse persoonsbewijzen verstrekte. Toch werden er in 1944 nog een driehonderd vrome joden gearresteerd die zich naar de synagoge hadden laten lokken om matses in ontvangst te nemen. Daarnaast werden ook velen in Athene gered door het bevel van de aartsbisschop in Griekenland, Damaskinos, aan alle kloosters om joden in nood onderdak te verlenen. Helaas was toen al de meerderheid van de Griekse joden gedeporteerd.

VERZET

De joden in de provincie en op de eilanden troffen een nogal uiteenlopend lot. Zo overleefden de joden van het eiland Zakynthos het allen doordat de Duitse commandant de arrestatie-opdracht zo lang traineerde totdat de joden met behulp van hun Griekse medeburgers konden onderduiken. Op Kreta echter werden alle joden gepakt en op een boot gezet die, nadat de Duitse bemanning van boord was gegaan, op open zee tot zinken werd gebracht".

Dit is in het kort het relaas van de Griekse joden waarvan in totaal ongeveer 86 procent is omgekomen, het hoogste percentage in de bezette gebieden na Estland.

Matarossa verzuchtte: „Na de oorlog speelden zich onvoorstelbare dingen af. Tijdens de burgeroorlog die in 1946 uitbrak en waarin de koningsgezinden tegen de communisten vochten, werd een aantal joden ter dood veroordeeld omdat ze gevochten hadden in communistische verzetsgroepen. De minister heeft in een later stadium ingegrepen, door er op te wijzen dat er voor de joden tijdens de bezetting, weinig keus bestond om te overleven en zij niet in staat waren geweest om een keuze te maken tussen een communistische of een koningsgezinde verzetsgroep".

MERTEN

Een van de beulen van Saloniki, Merten, heeft het nog bestaan om in de jaren vijftig op bezoek te gaan in Griekenland. Weliswaar werd hij gearresteerd en vanwege het tumult in de pers en in weerwil van de wensen van de toenmalige regering veroordeeld, maar hij werd dadelijk weer vrijgelaten. Een andere massamoordenaar, Brunner, die verschrikkelijk huisgehouden heeft in Saloniki, zit comfortabel in Syrië op dit ogenblik. De Griekse regering heeft zijn uitlevering nog niet gevraagd".

„Als je dit allemaal bedenkt, kan ik me over Waldheim niet zo druk maken", zegt Matarasso met zachte stem. "Misschien heeft hij niet als actieve nazi meegewerkt, maar was hij niets anders dan één van die miljoenen meelopers. Maar van sommige mensen die zo'n hoog ambt ambiëren kun je toch meer verwachten en niet dat ze opportunistisch zullen handelen. Dat Oostenrijk zo'n man als president wenst, verwondert mij eigenlijk niet. Ze hadden al Kreisky, nota bene een jood die zichzelf zo haat dat hij elke dag in de spiegel kijkt en op zichzelf spuwt".

(Uit de Haagsche Courant)

Wat willen we eigenlijk met ons geschiedenisonderwijs?

MET HET VOLGENDE artikel wil ondergetekende een bijdrage leveren aan de discussie, hier en daar gaande, over de plaats van het geschiedenis- onderwijs op onze scholen.

Als de discussie werkelijk in grotere kringen gevoerd gaat worden, zal deze waarschijnlijk als uitgangspunten hebben:

A) De cultuur op Aruba is vnl. een Caraibische — dus het geschiedenis- onderwijs zal zich op de verschillende schooltypen vooral moeten bezighouden met de geschiedenis van het Caraibisch gebied en zo min mogelijk met de Europese en die van de rest van de wereld. (De vraag is op z'n plaats in hoeverre "de" cultuur in onze regio door Afrikaanse en in hoeverre door Europese beschavingen gevormd werd.)

B) De cultuur op Aruba is vnl. een Europese — dus het geschiedenis- onderwijs zal zich in het voortgezet onderwijs vooral moeten toeleggen op de oorsprong van deze cultuur — dus de Europese geschiedenis. We zullen eerst de argumenten voor opvatting A onder de loep nemen, maar tegelijkertijd zullen de argumenten voor opvatting B blijken.

Het Arubaanse volk is van Indiaanse oorsprong — daarom moeten we zeer veel aandacht besteden aan de Arowakken, de Cariben, etc. Nu is de vraag op zijn plaats welk deel van de Arubaanse bevolking van 65.000 zielen duidelijk Indiaanse trekken heeft, te weten: een (rood)bruine huidkleur, sluik en stug donker haar, schijnbaar scheefstaande ogen, etc. Wij vermoeden dat het een bijzonder klein deel is; een schatting van tien procent is nog aan de hoge kant. (Is het trouwens niet zo dat de meeste genen op dit eiland van het caucasoïde ras zijn en minder van het negroïde of mongoloïde?)

Bovendien de kwestie van genen is niet zo belangrijk, want niet zozeer die maken je tot wat je bent, maar veeleer de omgeving waarin je opgegroeid bent. Voorbeelden: een baby met een (Sino)-mongoloïde genenvoorraad die in een Arubaanse omgeving opgroeit, wordt geen Chinees maar een Arubaan. Zo zal ook een baby met een negroïde aanleg die bij een Chinese familie in Peking opgroeit, zich als een Chinees gedragen en niet als, laten we zeggen, een Bantoe uit een dorp in Uganda. Met andere woorden: je genetische bagage is veel belangrijker dan je lichamelijke kenmerken. Er nu willen wij degenen die zich zo indigenistisch op(aan) stellen, uitdagen om aan te tonen dat de gedachtenwereld op dit eiland zo verschrikkelijk beïnvloed wordt door de erfenis van de Arowakken, Cariben, enz. Hebben de Indiaanse volkeren de Arubanen de bestaande politieke instellingen — het parlement, de politieke partijen, het kiessysteem, etc. — nagelaten? Hebben we de moderne wetenschappen (hoe povertjes ook op dit eiland vertegenwoordigd) en de technologie, die maken dat je in een behoorlijk gekoelde kamer kunt slapen, van de Indianen overgenomen? En het economische systeem, de grootste godsdiensten op dit eiland (die bijv. onze kijk op de man- vrouw relatie sterk hebben bepaald), zelfs de "typisch Arubaanse" cultuurgoederen als de wals en de caha di orgel hebben we niet aan de Cariben te danken, maar aan de Europeanen (die weliswaar aanvankelijk als rovers naar deze gebieden kwamen). Om te spreken van onze (moers)taal: laat iemand mij bewijzen dat het papiaments veel meer Caiquetiotische elementen heeft dan elementen uit de romaanse talen Spaans en Portugees.

Als we nu kijken naar de wereld van artefacten om ons heen — uit welke beschaving komen de meeste dingen? Alleen een geestelijk gestoorde zal volhouden dat we die van de Arowakken geërfd hebben.

Tenslotte wil ik de voorvechters van vnl. de geschiedenis van de Indiaanse volkeren het volgende voorhouden: stel eens voor dat diep in de oerwouden van Venezuela een 5000 zielen tellende Indiaans volk "ontdekt" wordt en dat volk koestert angstvallig een heilige doos. Venezolaanse autoriteiten maken deze open en treffen er een document aan van een Spaanse koning uit de 16de eeuw. Daarin staat dat het betreffende volk uit ... Aruba afkomstig is. En deze mensen willen dolgraag naar het beloofde land ... Caracas werkt volledig mee en op een goede dag arriveren in de Commandeursbaai tien volgeladen schepen. Deze oorspronkelijke Arubanen zeggen nu tegen de Arubaanse bevolking: dit is ons eiland, kijk maar, en jullie, weg wezen nu ... Of jullie mogen blijven als je maar onze levenswijze overneemt (bijv. zo goed als naakt rondlopen, in kleine huisjes van bladeren wonen, etc.). Ik vraag me af hoe de romanticerende en mythisch denkende "echte" Arubanen in zo'n — helaas slechts hypothetisch te blijven — geval zouden reageren. Wie weet zouden sommigen van hen gaan schreeuwen: verzuip die wilden. Wat denken ze wel, ons onze dushi baranca afpakken — verzuip ze.

Een ander argument om vnl. de geschiedenis van de Caraibisch gebied te onderwijzen is dat we een caraibische samenleving op een caraibisch eiland hebben. Inderdaad een eiland in de Caraibische Zee, maar of we ook typisch caraibisch zijn? Er zijn velen die daaraan twijfelen en stellen dan dat we veel meer continentaal gericht zijn. Ons papiamento is veel meer verspaanst dan dat van Curaçao bijv. — dat veel meer vernederlandst zou zijn. Bovendien, wij hebben nooit zo'n grote groep slaven en een gesegmenteerde maatschappij gekend. Verder waren de contacten van de vroegere bevolking veel meer met de overkant dan met welk caraibisch eiland ook. Wie weet gaat er in de discussie een ander "argument" een rol spelen, maar dan meer verscholen, want onbewust. Botweg gezegd luidt het zo: het waren die vervl. Europeanen die ons (!!!) hebben gekoloniseerd en uitgebuit en daarom willen we zo min mogelijk met ze te maken hebben. En als we al iets van ze aan de volgende generatie moeten doorgeven, dan is het dat zij grove plunderaars en uitbuiters waren/zijn. De geschiedenis van Latijnsamerika en van het Caraibisch gebied wordt dan gereduceerd tot de geschiedenis van 400 jaar economische exploitatie. Een bedroevend verhaal (in meerdere betekenissen van het woord). Menselijkerwijs gesproken kunnen we deze redenering wel volgen en begrijpen, maar het is wetenschappelijk niet te aanvaarden.

Wat zou nu de stof op de lagere school, de mavo en het Colegio Arubano kunnen zijn? Wij stellen voor om op de lagere school de geschiedenis van Aruba, de Ned. Ant. en van het Caraibisch gebied te behandelen; desnoods in het eerste semester van het brugklasjaar hierop verder ingaan, maar dan moeten we doorgaan met de geschiedenis van die volkeren van welke we in onze cultuur het meeste hebben "geleend" en dat is die van de Grieken, Romeinen, de Middeleeuwen en de moderne Europese geschiedenis. Laat het toch doordringen dat wij op dit eiland met de Latijnsamerikaanse loot van de Europese beschaving te doen hebben. Zeker het onderwijs in de geschiedenis van Europa sinds ± 1450 is een must, want meer dan wat ook heeft deze geschiedenis het aangezicht van de tegenwoordige wereld bepaald. Daarnaast is het gewoon ridicuul om de geschiedenis van één kwart van de wereldbevolking — die van China — te verwaarlozen ten gunste van die van een paar eilandjes in het Caraibisch gebied. En zo kunnen we nog even doorgaan.

Uiteraard zal ook de wijze waarop bepaalde zaken aan onze voorouders opgelegd zijn besproken moeten worden (wie weet hebben de voorouders van de geachte lezer de Europese cultuur helpen opleggen aan de mensen die vroeger hier rondstapten, (misschien zelf nazaten waren van Europese avonturiers en slavenhalers). En nu mag het niet zo zijn dat aan de geschiedenis van bijv. de Grieken en de Romeinen twee lesjes worden besteed, maar aan bepaalde Indiaanse volkeren twee jaar wordt gewijd, want — nogmaals — van de Grieken en de Romeinen hebben we in onze cultuur meer overgenomen dan van alle Indiaanse volkeren bij elkaar. Voorbeelden?

1) bijzonder veel begrippen, zoals: logica. historia, oligarchie, atoom, metropool, kosmos, ect. 2) veel verschijnselen / zaken: toneel, regering door het volk (democratie), opvattingen die nog nu voortleven in het Christendom, veschillende wetenschappen (o.a. geschiedenis, wiskunde en filosofie ... enz. (Ik neem aan dat velen met een academische opleiding vanuit hun eigen discipline met meer voorbeelden kunnen komen).

In Mavo-3, Havo-3 en VWO-4 kunnen we de Latijnsamerikaanse geschiedenis doorgeven. Besluit de leerling om in de volgende klassen geen geschiedenis in haar/ zijn pakket te nemen, dan heeft zij/ hij toch wel een graantje van de geschiedenis van dit continent meegepikt. Eventueel kunnen we dan in Havo-5 en VWO-6 op de geschiedenis van Latijnsamerika terugkomen. Wat willen wij, ouders, nu met het geschiedenis- onderwijs, bijv. op het Colegio Arubano? Dat er aardige maar irrelevante verhalen verteld worden (irrelevant, want de inhoud levert zo goed als geen bijdrage tot meer inzicht in het ontstaan van de hedendaagse levenswijze) OF dat het inzicht van onze kinderen verruimd wordt: 1) in de directe wereld om hen heen, 2) in het grote wereldgebeuren van vandaag (zodat ze tenminste een krant van nivo zouden kunnen begrijpen), door te laten wijzen op het totstandkomen ervan.

Tot slot dit: het is al treurig genoeg dat we soms op dit eiland noodzakelijkerwijs te maken hebben met een politiek die in menig opzicht als "dorpspolitiek" gekaraktiseerd kan worden. Het zal onuitstaanbaar zijn als we *bewust* gaan *kiezen* voor een ... dorpsgeschiedenis.

NB: 1) We hebben niet naar volledigheid gestreefd: bepaalde zaken hebben we bewust niet opgenomen en weer andere zijn gewoonweg vergeten. 2) We hebben onze redenen om de zaken hier en daar tamelijk scherp te stellen, maar dat neemt zo goed als niets van de validiteit van de gehanteerde argumenten af.

A. RASMIJN
(pseudoniem: Philo Chósopho)